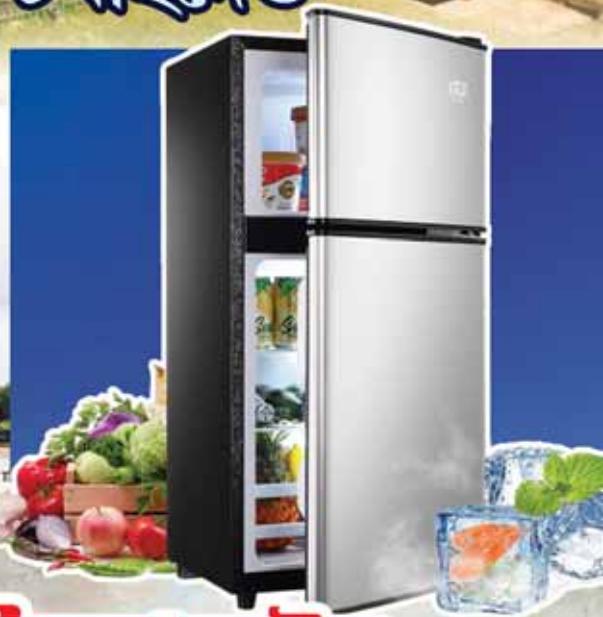


অম্বোগ

একাদশ বছৰ ■ সপ্তম সংখ্যা ■ আগষ্ট, ২০২৪

বিশ্ব ঐতিহ্য ফেস্ট-চৰাইদেউ



গৱাঙৰ একু-ফ্রিজিলাবেটেৰ

লং গার্ড



Nazca lines



ঠেঙল ভৱন



চন্দ্রকান্ত সন্দিকে ভৱন



আজান পীর দরগাহ



লংলাট বিভ্রান্তি পথ

অঞ্চলিক অন্বেষণ

একাদশ বছৰ, সপ্তম সংখ্যা, আগস্ট, ২০২৪ চন

অন্বেষণ, অসম জাতীয় বিদ্যালয়ৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে অসম জাতীয় বিদ্যালয় শৈক্ষিক আৰু আৰ্থ-সামাজিক ন্যাসৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত সাধাৰণ জ্ঞান-ভিত্তিক এখন মাহেকীয়া আলোচনী

ANWESHAN, A Monthly inhouse journal of Assam Jatiya Bidyalay,
Published by Assam Jatiya Bidyalay Educational and Socio-Economic Trust

Email : assamjatiyabidyalay@gmail.com

Website : assamjatiyabidyalay.com

সূচীপত্ৰ

২ খবৰ লহৰিয়া	২৩ আকাশ, অ' আকাশ
■ নিভা বাণী বায়	■ হৰিণী মহন্ত
৪ দেশ-বিদেশৰ খবৰ	২৪ অতীত আৰু বৰ্তমানৰ যোগসূত্ৰ : সংগ্ৰহালয়
■ কুশল গোস্বামী	■ ঝাতুমল্লিকা গোস্বামী
৭ শিশুৰ অধিকাৰ	২৫ মানৰী মৰম
■ অপৰ্ণা দেৱী	■ প্ৰাকিষ্ট বৰা
৯ খবৰৰ লেছেৰি বোটলা	২৭ চুড়কু
■ কুশল গোস্বামী	২৮ Stories from World Classics
১০ অসমৰ প্ৰথম স্বাধীনতা সংগ্ৰামী—গমধৰ কোৰৰ	■ Pallavi Dutta
■ নৰনীতা কলিতা	২৯ Did You Know
১২ মানসিক সামৰ্থ্য বিকাশ	■ Jita Gogoi
■ বৰীন্দ্ৰ বৰ্মণ	৩০ ভাৰতৰ নিৰাপত্তা আৰু RAWৰ ভূমিকা
১৩ চতুৰ্থৰ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পঢ়া	■ প্ৰণীতা দেৱী
১৯ শান্তিস্বৰূপ ভাট্টনগৰ	৩২ লং মাৰ্চ
■ অভিজিত চক্ৰবৰ্তী	■ ত্ৰিগুণ গোস্বামী
২০ কান্দাহাৰ	৩৩ কুইজ
■ পৰিণীতা চেতিয়া	■ দীপাংকৰ কৌশিক
২২ আচল বন্ধু	৩৪ আজান পীৰৰ দৰগাহ
■ বৰ্ণলী বৰা	■ মানসজ্যোতি শৰ্মা
২৩ বাতি	৩৬ পৃথিবীৰ ষষ্ঠ মহাসাগৰখন
■ নিশিতা ডেকা	■ জাহুৰী বৰুৱা
২৩ আহুন	৩৮ গৰমৰ বন্ধু—ৰেফ্ৰিজাৰেটৰ
■ পূৰ্বাঞ্চলী দাস	■ অভিজিত শৰ্মা বৰুৱা

সম্পাদক : ডাঃ নাৰায়ণ শৰ্মা (অবৈতনিক)

সহযোগী সম্পাদক : পংকজ দত্ত

উপ-সম্পাদক : কুশল গোস্বামী, ডঃ লিপিমণি দত্ত,
ডিম্পল তালুকদাৰ

ব্যবস্থাপনা : দিলীপ কুমাৰ দত্ত চৌধুৰী (অবৈতনিক)

অসম জাতীয় বিদ্যালয় শৈক্ষিক আৰু আৰ্থ-সামাজিক ন্যাসৰ হৈ দিলীপ কুমাৰ দত্ত চৌধুৰীৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত,
আজাবি ন্যাসৰ ছপাশাল, অসম জাতীয় বিদ্যালয় চৌহদ, নুনমাটি, গুৱাহাটী-৭৮১০২০ত প্ৰণৱ শৰ্মাৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত।

বেটুপাত : কুঞ্জৰ দাস

আলোকচিত্ৰ : জাহুৰী বৰুৱা

ছবি : কন্দৰ্প শৰ্মা

ডিটিপি : প্ৰশান্ত বৰঠাকুৰ

আহি পাঠ : কুলধৰ কলিতা

মূল্য : পঁচিচ টকা

খবর লহরিয়া

■ নিভা রাণী বায়



সরু সরু টো মিলি বৰটো একেটাহত সৃষ্টি হয়। ‘খবর লহরিয়া’র কথাটোও ঠিক তেনেকুৱাই। সেই যে এটোপ এটোপ কৰি ডারৱৰ পানী পৰি ভৰি যায় বহল সাগৰ ! হিন্দী লহরিয়া শব্দটোৰ মানেই হৈছে বহুতো টোৰ সমাহাৰ। খবৰ লহরিয়া, অৰ্থাৎ খবৰৰ টো। খবৰ লহরিয়া হৈছে হিন্দী ভাষাৰ কেইবাটাও উপভাষাত প্ৰকাশিত এখন সাংগ্ৰাহিক গ্ৰাম্য বাতৰি কাকত। আমাৰ দেশৰ মহানগৰ, নগৰ-চহৰকে ধৰি বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা বিভিন্ন ভাষাত অসংখ্য কাকত প্ৰকাশ হয়। তাৰ মাজৰ পৰা এই গ্ৰাম্য কাকতখনৰ বিষয়ে লিখিবলৈ লৈছোঁনা কীয় ? তোমালোক যিসকলে এই কাকতখনৰ নাম শুনা নাই, তেওঁলোকৰ মনত নিশ্চয় এই প্ৰশ্নাটো উদয় হৈছে !

খবৰ লহরিয়া হৈছে কেৱল মহিলাৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হোৱা ভাৰতৰ একমাত্ৰ বাতৰি কাকত। ১৯৯০ চনৰ পৰা দেশৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ মহিলাসকলক সাক্ষৰ কৰি তুলিবলৈ অৰ্থাৎ লিখা-পড়া নজনা মহিলাসকলক আখৰ চিনিবলৈ আৰু লিখিবলৈ শিকেৱাৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ‘মহিলা সমাখ্যা’ আঁচনিৰ দ্বাৰা সাক্ষৰতা অভিযান চলোৱা হৈছিল। এই আঁচনিৰ জৰিয়তে আখৰ লিখিবলৈ শিকা মহিলাসকলক নিজৰ মনৰ ভাৰ প্ৰকাশ কৰিবলৈ সুযোগ দিয়াৰ উদ্দেশ্যে ২০০২ চনত উত্তৰ প্ৰদেশৰ চিত্ৰকুটৰ কৰিতা দেৱী

বুগেলখণ্ডী আৰু মীৰা জাটোৰ নামৰ দুগৰাকী মহিলাই এটা অভিনৰ পদক্ষেপ লৈছিল। এই দুই বাল্য বাঞ্ছৰীয়ে নতুনকৈ লিখিবলৈ শিকা মহিলাসকলক নিজ নিজ অঞ্চলৰ খবৰ-বাতৰিবোৰ যুগ্মতাই লিখিবলৈ শিকাই এখন বাতৰি কাকত প্ৰকাশ কৰাৰ কথা ভাবিছিল। তেওঁলোক সহায় কৰিবলৈ আগ বাঢ়ি আহে লিংগ সমতা আৰু শিক্ষাৰ দিশত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি কাম কৰা নতুন দিল্লীৰ ‘নিৰন্তৰ’ নামৰ এটা বেচৰকাৰী সংস্থা। চিত্ৰকুটৰ কাৰৰী নামৰ সৰু চহৰখনৰ পৰা ২০০২ চনৰ মে’ মাহত প্ৰথমে এই কাকতখন প্ৰকাশ পায়। বাইছ বছৰ পূৰ্বে জন্ম হোৱা খবৰ লহরিয়া মাঠোঁ এখন বাতৰি কাকত নহয়, এই কাকতখনৰ জৰিয়তে ভাৰতৰ গ্ৰামাঞ্চলৰ ঐমুঠি মহিলাই সবলীকৰণৰ দৃষ্টান্ত দেখুৱাইছে। প্ৰথম অৱস্থাত কেৱল মহিলাৰ বাবে অৰ্থাৎ মহিলা সম্পৰ্কীয় খবৰ প্ৰকাশ কৰিবলৈ লোৱা খবৰ লহরিয়াত ক্ৰমে আন আন বাতৰিও অন্তৰ্ভুক্ত কৰিবলৈ লোৱা হয়। কাকতখনে এতিয়া স্থানীয় ৰাজনৈতিক বাতৰি, স্থানীয় অপৰাধৰ প্ৰতিবেদন, সামাজিক বিষয় আৰু মনোৰঞ্জনমূলক বাতৰিকে ধৰি সকলো বিষয় সামৰি লয় যদিও প্ৰতিটো বাতৰিতে মহিলা সম্পৰ্কীয় তথ্যই অধিক প্ৰাধান্য পায়। কাকতখনৰ বৰ্তমানৰ মুখ্য সম্পাদক কৰিতা দেৱী।

২০০২ চনত খবৰ লহরিয়াৰ পৃষ্ঠা সংখ্যা আছিল আঠ। ২০০২ চনৰ মে’ মাহত উত্তৰ প্ৰদেশৰ চিত্ৰকুট জিলাৰ কাৰৰী চহৰৰ পৰা স্থানীয় বুগেলী উপভাষাত এই কাকতখনৰ প্ৰথম সংখ্যাটো প্ৰকাশ পাইছিল। ২০১২ চনত কাকতখনে উত্তৰ প্ৰদেশৰ মহোৱা, লক্ষ্মী আৰু বাৰাণসী জিলাৰ পৰা ক্ৰমে বুগেলী, রাধি আৰু ভোজপুৰী উপভাষাব সংস্কৰণ মুকলি কৰে। বিহাৰৰ সীতামহী জিলাৰ পৰা বজী উপভাষাত আৰু উত্তৰ প্ৰদেশৰ বাণুৰ পৰা বুগেলী উপভাষাতো বাতৰি

বিশেষ নিবন্ধ

কাকতখনৰ সংস্কৰণ প্রকাশ পাইছে। ২০১২ চনৰ ছেপেম্বৰ মাহলৈকে ইয়াৰ সকলো সংস্কৰণকে ধৰি উভৰ প্ৰদেশ আৰু বিহাৰৰ পায় ৬০০খন গাঁৱত প্রায় ৬০০০ কপি বিক্ৰী হৈছিল আৰু আনুমানিক পাঠকৰ সংখ্যা আছিল ২০,০০০গৰাকী।

২০১৩ চনৰ ১৩ ফেব্ৰুৱাৰীত মুস্তাইত খবৰ লহৰিয়াৰ ৱেবছাইট মুকলি কৰা হয়। ছপা বাতৰি কাকতৰ আহিবলৈ প্ৰস্তুত কৰা ৱেবছাইটটোৱে কাকতখনৰ শ্ৰেষ্ঠ প্ৰবন্ধসমূহ পুনৰ প্ৰকাশ কৰে। স্থানীয় উপভাষাৰ লগতে বিষয়বস্তু ৱেবছাইটটোৱে কিছুমান বাতৰি এতিয়া ইংৰাজীতো প্ৰকাশ হয়।

সময়ৰ লগে লগে খবৰ লহৰিয়ায়ো প্ৰযুক্তিৰ সৈতে ফেৰ মাৰিছে। ২০১৬ চনৰ পৰা কাকতখনে এটা ‘ভিডিও’ চনেল আৰণ্ট কৰে। কাকতখনৰ ৪০ জনীয়া মহিলা সাংবাদিক গোটটোৱে এতিয়া ভাৰতৰ গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ বাতৰিসমূহ সামৰি লোৱা এটা ডিজিটেল মিডিয়া এজেন্সি চলাই আছে। এই গোটটোৱে অধিকাংশ সাংবাদিকেই উভৰ প্ৰদেশ বাজুৰ। ডিজিটেলাইজেছনৰ ফলত এই সংবাদ প্ৰতিষ্ঠানটোৱে ইয়াৰ প্ৰসাৰ যথেষ্ট বৃদ্ধি কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। পাঠক সমাজৰ পৰা লাভ কৰা সঁহাবিৰ বাবে কম সময়তে খবৰ লহৰিয়াৰ প্ৰযুক্তিগত বিকাশো বহু পৰিমাণে বৃদ্ধি কৰিব পাৰিছে। ২০১৯ চনত কাকতখনে নিজাকৈ ছাবদ্ধিপছন মডেল “ছাউণ্ড, ফিউৰি আৰু ৪জি” (SF 4G) মুকলি কৰে।

অনুসূচিত জাতি আৰু অনুসূচিত জনজাতি, দলিত আৰু মুছলমান গ্ৰাম্য মহিলাসকলে কাকতখনৰ বাতৰি লিখা, সম্পাদনা কৰাৰ লগতে বিপণনৰ দিশো চোৱাচিতা কৰে। ২০০২ চনত কাকতখন আৰণ্ট হোৱাৰ পৰাই

কাৰবী নগৰৰ মুখ্য সম্পাদক হিচাপে মীৰা জাটাৱৰে কাম কৰি আহিছে। সাধাৰণতে গ্ৰামাঞ্চলীয় খবৰেই কাকতখনত প্ৰাধান্য পায় যদিও ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়তো ইয়াৰ গুৰুত্ব আছে।

বিগত দুটা দশকত কাকতখন অলেখ বাঁটা-সম্মানেৰে বিভূতিত হৈছে। ২০০৪ চনত খবৰ লহৰিয়াক জন্ম দিয়া মহিলা সাংবাদিকৰ গোষ্ঠীটোক সাংবাদিকতাৰ ক্ষেত্ৰখনত মহিলাৰ বাবে প্ৰদান কৰা সম্মানীয় চামেলী দেৱী জৈন বাঁটাৰে সম্মানিত কৰা হয়। ২০০৯ চনত এই কাকতখনক ইউনেছন'ৰ কিং চেজং সাক্ষৰতা বাঁটাৰে সম্মানিত কৰা হয়। ২০১২ চনত কাকতখনে লিংগ সংবেদনশীল বাতৰিৰ বাবে লাদলী মিডিয়া বাঁটা লাভ কৰে। লগতে, একে বছৰতে ভাৰতীয় নিউজ চনেল টাইমছ নাওৱে খবৰ লহৰিয়াক এমেইজিং ইণ্ডিয়ান বাঁটা প্ৰদান কৰে। ২০১৩ চনত কৰি কাইফি আজমীৰ স্থৃতি কাকতখনক কাইফি আজমী বাঁটা প্ৰদান কৰা হয়। তেওঁৰ মৃত্যুবার্ষিকীত প্ৰতি বছৰে সৰ্বভাৰতীয় কাইফি আজমী অকাডেমিয়ে এই বাঁটা প্ৰদান কৰে।

২০১৪ চনত ডেরাচু ভেলা (Deutsche Welle) নামৰ জাৰ্মান মিডিয়া চনেলটোৱে জাৰ্মানীৰ বন্ধন প্ৰদেশত অনুষ্ঠিত ‘বেষ্ট অৱ ব্ৰগছ’ৰ বার্ষিক সম্মিলনত কাকতখনৰ ৱেবছাইটক সম্মানীয় প্ৰিবেল মিডিয়া ফ'ৰাম বাঁটা প্ৰদান কৰে। ২০২১ চনত কাকতখনক লৈ নিৰ্মাণ কৰা ‘বাইটিং উইথ ফায়াৰ’ নামৰ এখন ভাৰতীয় তথ্যচিত্ৰ কেবাটাও আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাঁটা লাভ কৰাৰ লগতে ৯৪ সংখ্যক অস্কাৰ বাঁটাত শ্ৰেষ্ঠ তথ্যচিত্ৰ শিতানত মনোনীত হৈছিল। খবৰ লহৰিয়া প্ৰকাশনটোৱে শেহতীয়াকৈ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা মিডিয়া ফাউণ্ডেশনৰ পৰা সাহসিকতা বাঁটাও লাভ কৰিছে। ♦

চূড়কৰ শুন্দি উভৰ দিওতাসকল, জুলাই, ২০২৪

ময়ৎক পাঠক (দশম ঘ)

তোমালোকৰ বাবে প্ৰশ্ন উভৰ, জুলাই, ২০২৪

১। উমা চেত্ৰী। পুৰুষৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰথম বিয়ান পৰাগ।

৩। হাজং

২। অসমৰ মনালিছা বৰুৱা মেহতা

৫। পোপ

দেশ-বিদেশৰ খবৰ

চৰাইদেউ মেদামলৈ বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰৰ স্থীকৃতি

নতুন দিল্লীত অনুষ্ঠিত ইউনেস্ক'ৰ ৪৬ সংখ্যক বিশ্ব ঐতিহ্য সমিতিৰ অধিবেশনত যোৱা ২৬ জুলাই তাৰিখে গৌৰৱময় আহোম যুগৰ স্বাক্ষৰ বহনকাৰী চৰাইদেউ মেদামলৈ বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰৰ (World Heritage Site) স্থীকৃতি প্ৰদান কৰা হয়। ঐতিহাসিক আহোম বাজবংশৰ মূলতঃ চৰাইদেউত থকা এই মেদামসমূহক ভাৰতৰ ৪৩ সংখ্যক বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰৰ পৰিগণিত হৈছে। ইউনেস্ক'ৰ ২০২৩-২৪ বৰ্ষৰ বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰৰ তালিকাৰ বাবে ভাৰতৰ পৰা একমাত্ৰ চৰাইদেউ মেদামক মনোনীত কৰা হৈছিল। চৰাইদেউ মেদামলৈ আগ বঢ়োৱা এই স্থীকৃতি সমগ্ৰ উভৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ভিতৰতে সাংস্কৃতিক সম্পদৰ ক্ষেত্ৰত ইউনেস্ক'ৰ প্ৰথমটো স্থীকৃতিকৰণে পৰিগণিত হৈছে। উল্লেখযোগ্য যে ভ্ৰয়োদশ শতকাৰ পৰা ১৯ শতকাৰ ভিতৰত নিৰ্মিত মেদাম হৈছে আহোম ৰজা, ৰাণী, উচ্চ ৰাজ বিষয়া আদিৰ বিশেষভাৱে গঠিত সমাধি ক্ষেত্ৰ। অন্যান্য গঠনশৈলীৰ বাবে খ্যাত এই মেদামসমূহ সমগ্ৰ উজনি অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত সিঁচৰতি হৈ আছে যদিও আহোমসকলৰ প্ৰথমখন ৰাজধানী চৰাইদেউত থকা মেদামেই মূলতঃ এই ক্ষেত্ৰত প্ৰধান তথা বহুলভাৱে চৰ্চিত আৰু সুপৰিচিত। আহোম ৰাজবংশৰ প্ৰতিষ্ঠাতা চুকাফাক সমাধিস্থ কৰা চৰাইদেউ মেদামত পৰবৰ্তী সময়ত মুঠ ৩৮৬ গৰাকী (আনুমানিক) আহোম ব্যঙ্গিক সমাধিস্থ কৰা হৈছিল। কাজিবঙা আৰু মানস ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ পাছত চৰাইদেউ মেদাম হৈছে ৰাজ্যখনৰ বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰৰ স্থীকৃত তৃতীয়খন স্থান। প্ৰায় ৫০০ বিঘা ভূমিত বিস্তৃত সুদৃশ্য মেদামসমূহক ১৯৯১ চনৰ পৰাই বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰৰ স্থীকৃতিৰ বাবে বিভিন্ন সংগঠনে দৰী কৰি আহিছিল আৰু ২০১৯-২০ বৰ্ষত ৰাজ্যিক বাজেটত এই বিষয়ে ২৫ কোটি টকা আবণ্টন দিয়াৰ পাছত চৰকাৰী প্ৰক্ৰিয়া ভ্ৰান্তি হৈ পৰে।

প্ৰধানমন্ত্ৰী মোড়ীৰ ৰাছিয়া আৰু অষ্ট্ৰিয়া ভ্ৰমণ

যোৱা ৮ জুলাই তাৰিখে দুদিনীয়া ভ্ৰমণসূচী লৈ প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোড়ী ২২ সংখ্যক ভাৰত-ৰাছিয়া বাৰ্ষিক শীৰ্ষ সমিলনত অংশগ্ৰহণৰ বাবে ৰাছিয়াৰ ৰাজধানী মস্কোত উপস্থিত হয়। ৯ জুলাইত ক্ৰেমলিনৰ ছেইণ্ট কেথেৰিনছ হলত আয়োজিত চৰকাৰী অনুষ্ঠানত



ৰাষ্ট্ৰপতি ভুদিমিৰ পুটিনে প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোড়ীক ৰাছিয়াৰ সৰোচ অসামৰিক সমান ‘অৰ্ডাৰ অৰ ছেইণ্ট এন্ড্ৰিউ দা এপছল’ প্ৰদান কৰে। এই বিৰল সমান গ্ৰহণ কৰি মোড়ীয়ে দুয়োখন দেশৰ মাজত থকা দীঘৰ্দিনীয়া

বন্ধুত্বৰ কথা দোহাৰে আৰু যুদ্ধৰ পৰিবৰ্তে আলোচনা আৰু কুটনীতিয়েহে বিশ্বত শান্তি আৰু সাফল্য আনিব বুলি মন্তব্য কৰে।

প্ৰধানমন্ত্ৰী মোড়ী আৰু ৰহ বাষ্ট্ৰপতি পুটিনৰ মাজত ৯ জুলাইত অনুষ্ঠিত ২২ সংখ্যক বাৰ্ষিক শীৰ্ষ সমিলনত দুয়োখন দেশৰ মাজত খাৰোৱা তেল, কৃষিজাত সামগ্ৰীৰ ৰপ্তানি-আমদানি, প্ৰতিৰক্ষা, মিছাইল আদি বিষয়ত কেইবাখনো চুক্তি স্বাক্ষৰিত হয়। উল্লেখযোগ্য যে শক্ৰ ৰাষ্ট্ৰৰ ক্ষেপণাস্ত্ৰ আক্ৰমণ প্ৰতিহত কৰিবৰ বাবে ২০১৮ চনত ৰাছিয়াৰ লগত ভাৰতৰ ৫.৫ বিলিয়ন ডলাৰৰ এক চুক্তি স্বাক্ষৰিত হৈছিল আৰু এই বৰ্ষত ৰাছিয়াই ভাৰতক ৫০ো ‘এছ-৪০০ এয়াৰ ডিফেন্স মিছাইল ছিষ্টেম’ যোগান ধৰিব। ৰাছিয়া ভ্ৰমণ সামৰি প্ৰধানমন্ত্ৰী মোড়ী ৯ জুলাইত অষ্ট্ৰিয়াৰ ৰাজধানী ভিয়েনাত উপস্থিত হয়। মোড়ী হৈছে যোৱা ৪১ বছৰৰ পাছত অষ্ট্ৰিয়া ভ্ৰমণ কৰা প্ৰথমগৰাকী ভাৰতীয় প্ৰধানমন্ত্ৰী। দুয়োখন দেশৰ উদ্যোগপতিসকলৰ মাজত অনুষ্ঠিত সভা সম্মোধন কৰি প্ৰধানমন্ত্ৰী মোড়ীয়ে জি-২০ সমিলনে আনি দিয়া নতুন সুযোগ-সুবিধাসমূহ সকলোকে গ্ৰহণ কৰিবলৈ আহ্বান জনায়। অষ্ট্ৰিয়াৰ ৰাষ্ট্ৰপতি আলেকজেণ্ট্ৰো বেলেন আৰু চেপেলৰ কাৰ্ল নেহমোৰৰ লগত অনুষ্ঠিত বৈঠকত দুয়োখন দেশৰ মাজত অৰ্থনৈতিক সহযোগিতা, গণতন্ত্ৰ, আন্তৰ্জাতিক শান্তি, পৰিবহণ প্ৰযুক্তি, জীৱবিজ্ঞান, যোগাগোচাৰ, আয়ুৰ্বেদ, ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ পুনৰৱৃত্তি আদি বিষয়ত বুজাৰুজিৰ চুক্তি স্বাক্ষৰিত হয়।

ইংলণ্ডৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত বনুৱা দলৰ জয়লাভ

যোৱা ৪ জুলাই তাৰিখে অনুষ্ঠিত ইংলণ্ডৰ নিম্ন সদন ‘হাউছ অৱ কমন্স’ৰ (House of Commons) সাধাৰণ নিৰ্বাচনত বনুৱা দলে (Labour Party) একক সংখ্যাগৰিষ্ঠতা লাভ কৰি সুনীৰ্ধ ১৪ বছৰৰ মূৰত ইংলণ্ডৰ শাসন ক্ষমতা দখল কৰে। ৬৫০ জনীয়া নিম্ন সদনৰ

দেশ-বিদেশৰ খবৰ



নির্বাচনত শাসকীয় বক্ষণশীল দলক (Conservative Party) পৰাস্ত কৰি বিৰোধী বনুৱা দলে ৪১১ খন আসন দখল কৰিবলৈ সক্ষম হয়। ৫৯ সংখ্যক হাউছ অৱ কমন্স সাধাৰণ নির্বাচনত

শাসকীয় বক্ষণশীল দলে মাত্ৰ ১২১ খন আৰু লিবাৰেল ডেমোক্রেট দলে ৭২ খন আৰু অন্যান্যই ৪৬ খন আসন লাভ কৰে। এই বৰ্ষৰ নির্বাচনত বনুৱা দলে ৩৩.৭ শতাংশ ভোট লাভ কৰাৰ বিপৰীতে বক্ষণশীল দলে ২৩ শতাংশ ভোট লাভ কৰে আৰু মুঠ ১০৭ গৰাকী ভাৰতীয় মূলৰ নেতাই নির্বাচনত প্ৰতিবন্ধিতা আগ বঢ়ায়। বনুৱা দলৰ নেতা ৬১ বছৰীয়া কিয়েৰ স্টাৰমাৰক বজা চাৰ্লছ-তৃতীয়হই ৫ জুলাইত দেশখনৰ প্ৰথানমন্ত্ৰী হিচাপে নিযুক্তি দিয়ে। ১৯৬২ চনৰ ২ ছেপ্টেম্বৰত জন্মগ্ৰহণ কৰা স্টাৰমাৰক আইনৰ স্নাতক তথা দেশখনৰ এজন জনপ্ৰিয় অধিবক্তা।

ক্রীড়া সংবাদ

ক) চতুৰ্থবাৰলৈ ইউৰো কাপৰ চেম্পিয়ন



স্পেইন : যোৱা ১৫ জুলাইত বাৰ্লিনত অনুষ্ঠিত ১৭ সংখ্যক ইউৰো কাপ ফুটবল প্ৰতিযোগিতাৰ ফাইনেল খেলত ইংলণ্ডক

পৰাজিত কৰি অভিলেখসংখ্যক চতুৰ্থবাৰলৈ স্পেইনে চেম্পিয়নৰ খিতাপ দখল কৰিবলৈ সক্ষম হয়। তীৰ্ত উন্নেজনাপূৰ্ণ ফাইনেল খেলখনত ইংলণ্ডক ২-১ গ'লৰ ব্যৰথানত পৰাজিত কৰি সুদীৰ্ঘ ১২ বছৰৰ মূৰত স্পেইনে শ্ৰেষ্ঠত সাব্যস্ত কৰিবলৈ সমৰ্থ হয়। ইয়াৰ পূৰ্বে স্পেইনে ১৯৬৪, ২০০৮ আৰু ২০১২ চনত ইউৰো কাপত জয়লাভ কৰিছিল। এই বৰ্ষৰ খিতাপ লাভেৰে স্পেইনে মহাদেশীয় প্ৰতিযোগিতাখনৰ ইতিহাসত সৰ্বাধিকবাৰ খিতাপ দখল কৰা দেশ হিচাপে পৰিগণিত হয়। স্পেইনৰ পূৰ্বে জার্মানীয়ে তিনিবাৰকৈ ইউৰো কাপৰ খিতাপ লাভ কৰাৰ গৌৰৰ অৰ্জন কৰিছিল। ফাইনেল মেচখনত দৰ্শনীয় প্ৰদৰ্শন দাঙি ধৰা নিকো উইলিয়ামছে শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈৰ ব'ঁটা লাভ কৰাৰ বিপৰীতে স্পেইনৰে ব'ঁড়ি কেচকেচে প্ৰতিযোগিতাখনৰ শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈ হিচাপে বিৰেচিত হয়। তদুপৰি সমগ্ৰ প্ৰতিযোগিতাখনত চমকপথদ

প্ৰদৰ্শন দাঙি ধৰা আটাইতকৈ কনিষ্ঠ খেলুৱৈ ১৬ বছৰীয়া লামিনে যামালক শ্ৰেষ্ঠ যুৱ খেলুৱৈ হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰা হয়। এই বৰ্ষত মূল পৰ্যায়ত ২৪টা দলে অংশগ্ৰহণ কৰা ইউৰো কাপৰ চেম্পিয়ন স্পেইনে সুদৃশ্য ট্ৰফীসহ ৮ নিযুত মাৰ্কিন ডলাৰৰ পুৰস্কাৰ লাভ কৰে।



খ) ষষ্ঠদশবাৰলৈ আৰ্জে টিচ নাৰ কোপা আমেৰিকা খিতাপ জয়লাভ :

যোৱা ১৫ জুলাইত আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ

মিয়ামি চহৰত অনুষ্ঠিত কোপা আমেৰিকা ফুটবল প্ৰতিযোগিতাৰ ৪৮ সংখ্যক ফাইনেল খেলত ডিফেন্ডিং চেম্পিয়ন আজেন্টিনাই কলম্বিয়াক ১-০ গ'লত পৰাজিত কৰি চূড়ান্ত বিজয়ীৰ খিতাপ দখল কৰে। তীৰ্ত উন্নেজনাপূৰ্ণ ফাইনেল মেচখন নিৰ্ধাৰিত সময়ত গ'লশূন্যভাৱে ড্ৰ হোৱাত অতিৰিক্ত সময়ত লড়টাৰো মাৰ্টিনেজে একমাত্ৰ গ'লটো স্ক'ৰ কৰি আজেন্টিনাক জয়ৰ সোৱাদ দিয়ে। ফাইনেল মেচখনত ভৱিৰ আঘাতৰ বাবে অধিনায়ক মেছি খেলপথাৰৰ পৰা বাহিৰ হ'বলগীয়া হৈছিল। উল্লেখযোগ্য যে ২০২১ চনৰ কোপা আমেৰিকা আৰু ২০২২ চনৰ বিশ্বকাপ জয়ৰ পাছত আজেন্টিনাই ক্ৰমাগত তৃতীয়টো বৃহৎ খিতাপ দখল কৰিবলৈ সক্ষম হয়। এই মহাদেশীয় প্ৰতিযোগিতাখনত আজেন্টিনাৰ লড়টাৰো মাৰ্টিনেজে গ'ল্ডেন বুট, কলম্বিয়াৰ জেমছ ব'ঁড়িগুৱেজে শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈ আৰু ইমিলিয়ানো মাৰ্টিনেজে গ'ল্ডেনে প্ল'ট লাভ কৰে। মুঠ ১৬ খন দেশে মূল পৰ্যায়ত অংশগ্ৰহণ কৰা প্ৰতিযোগিতাখনত আজেন্টিনাই ষষ্ঠদশবাৰৰ বাবে চেম্পিয়নৰ খিতাপ দখল কৰি সুদৃশ্য ট্ৰফীৰ লগতে ১৬ মিলিয়ন মাৰ্কিন ডলাৰৰ পুৰস্কাৰ লাভ কৰে।

গ) পেৰিছ অলিম্পিক গেমছ আৰম্ভ

যোৱা ২৬ জুলাই তাৰিখে ৩৩ সংখ্যক পেৰিছ অলিম্পিক ক্রীড়া মহোৎসৱ ফ্ৰান্সৰ বাট্টপতি ইমানুৱেল মেক্সে আনুষ্ঠানিকভাৱে উদ্বোধন কৰে। ২৬ জুলাইৰ পৰা ১১ আগষ্টলৈ চলিবলগীয়া এই বৰ্ষৰ অলিম্পিক ক্রীড়া মহোৎসৱত ২০৬ খন দেশে ৩২ বিধি খেলত অংশগ্ৰহণ কৰিছে। তৃতীয়বাৰৰ বাবে ফ্ৰান্সত অনুষ্ঠিত হোৱা এই আন্তঃবাস্তুৰ বিশাল ক্রীড়া মহোৎসৱত মুঠ

দেশ-বিদেশৰ খবৰ

১০,৫০০ গৰাকী খেলুৱৈয়ে ৩২৯টা ইভেণ্টত প্রতিদ্বন্দ্বিতা আগ বঢ়াব। ৯ বিলিয়ন মার্কিন ডলাৰ ব্যয় সাপেক্ষে অনুষ্ঠিত হোৱা এই বৰ্ষৰ অলিম্পিক গ্ৰীড়ত ভাৰতৰ ১১৭ জনীয়া দলে অংশগ্ৰহণ কৰিছে। ভাৰতৰ দুবাৰকৈ অলিম্পিক পদক বিজয়ী বেডমিংটন তাৰকা পিভি সিঙ্গু আৰু টেবুল টেনিস তাৰকা সাৰথ কমলে পেৰিছ অলিম্পিকৰ উদ্বোধনী অনুষ্ঠানত ভাৰতৰ হৈফেগ বিয়াৰৰ হিচাপে দায়িত্ব পালন কৰে। অলিম্পিক পদক বিজয়ী শুটাৰ গগন নাৰাণে ভাৰতৰ 'চীফ অফ দা মিছন' হিচাপে সেৱা আগ বঢ়াই আছে। 'Games Wide Open' শ্ৰীগানেৰে আৰস্ত হোৱা এই বৰ্ষৰ অলিম্পিক মহোৎসৱত 'ব্ৰেকিং' খেল নতুনকৈ অস্তৰভুক্ত কৰা হৈছে। উল্লেখযোগ্য যে এইবাৰ অলিম্পিকত অসমৰ বঙ্গীৰ লাভলিনা বৰগোহাঁইয়ে ৭৫ কিল'গ্ৰাম শাখাত প্রতিদ্বন্দ্বিতা কৰিব। শেহতীয়া খবৰ অনুসৰি ভাৰতৰ মনু ভাকেৰে মহিলাৰ ১০ মিটাৰ এয়াৰ পিষ্টল শাখাত ঋঞ্জৰ পদক তথা এয়াৰ পিষ্টলৰ মিক্রাড টীম ইভেণ্টতো সৰবজিৎ সিঙ্গৰ সৈতে ঋঞ্জৰ পদক লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

বিমছটেক দেশসমূহৰ শীৰ্ষ সন্মিলনৰ



সফল সামৰণি

যোৱা ১১ আৰু ১২ জুলাই তাৰিখে নতুন দিল্লীত বিমছটেক দেশসমূহৰ পঞ্চম সংখ্যক শীৰ্ষ সন্মিলন সফলভাৱে সামৰণি পৰে। ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোড়ীয়ে উদ্বোধন কৰা এই সন্মিলনখনত কেইটাটোও বিবয়ত বুজাৰুজি আৰু ঐক্যবন্ধভাৱে কাম কৰি যোৱাৰ বাবে সাতখন সদস্য বাষ্ট্ৰ চুক্তিবন্ধ হয়। 'বিমছটেক' (The Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation, BIMSTEC) আন্তৰ্জাতিক সংস্থাটোৰ সদস্য বাষ্ট্ৰকেইখন হৈছে—ভাৰত, বাংলাদেশ, নেপাল, ভূটান, থাইলেণ্ড, ম্যানমাৰ আৰু শ্ৰীলংকা। ১৯৯৭ চনত স্থাপিত

অনুষ্ঠানটোৰ প্ৰধান কাৰ্য্যালয় ঢাকাত আৰস্তিত আৰু সম্প্ৰতি ভাৰতৰ বাষ্ট্ৰদৃত (বাংলাদেশ) ইন্দ্ৰমণি পাণ্ডেই সচিব প্ৰধান হিচাপে কাৰ্য্যনিৰ্বাহ কৰি আছে। এই বৰ্ষত বৈদেশিক পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰীসকলৰ শীৰ্ষ সন্মিলনখনত নিৰাপত্তা, যোগাযোগ, কৃষি, বাণিজ্য, পৰ্যটন, বিনিয়োগ, জনসংযোগ আদি বিবয়ত ঐক্যবন্ধভাৱে কাম কৰি যাবৰ বাবে চুক্তি স্বাক্ষৰিত হয়।

কেন্দ্ৰীয় বাজেট, ২০২৪-২৫ লোকসভাত দাখিল

যোৱা ২৩ জুলাই তাৰিখে কেন্দ্ৰীয় বিত্তমন্ত্ৰী নিৰ্মলা সীতাবামণে নৰেন্দ্ৰ মোড়ী চৰকাৰৰ তৃতীয়টো কাৰ্য্যালয়ৰ প্ৰথমখন পূৰ্ণাংগ বাজেট লোকসভাত দাখিল কৰে। মুঠ ৪৮.২১ লাখ কোটি টকাৰ বাজেটখনত নতুন কৰ গাঁথনি, প্ৰতিৰক্ষা আদি শিতানত সৰ্বাধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছে। এই পূৰ্ণাংগ বাজেটখনত প্ৰতিৰক্ষাত সৰ্বাধিক ৬.২১ লাখ কোটি টকা আবণ্টন দিয়াৰ বিপৰীতে বেল বিভাগক ১.০৮ লাখ কোটি টকা আবণ্টন দিয়া হৈছে। বাজেটত কৰৰ নতুন গাঁথনিৰ ক্ষেত্ৰত ষ্টেণ্ডাৰ্ড ডিডাকছন ৫০ হাজাৰৰ পৰা ৭৫ হাজাৰলৈ বৃদ্ধি কৰা হৈছে আৰু আয়কাৰৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান সাল-সলনি কৰা হৈছে। বাজেটখনত উত্তৰ-পূৰ্বাধিলৰ বাবে কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ আঁচনি ঘোষণা কৰা হোৱা নাই যদিও ড'নাৰ মন্ত্ৰ্যালয়ৰ বাবে ৫,৯০০ কোটি টকা আবণ্টিত কৰা হৈছে।

থোৰতে বাজেটখনৰ কেইটামান গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱ

- ১। ষ্টার্টআপ আৰু উদ্ভুতৰনত সহায় কৰা সকলো বিনিয়োগকাৰী শ্ৰেণীৰ বাবে থকা 'এঞ্জেল কৰ' বাতিল।
- ২। সোণ আৰু ৰূপত শুল্ক ৬ শতাংশলৈ হুস, প্ৰেটিনামত ৬.৪ শতাংশলৈ হুস।
- ৩। তিনিবিধ কৰ্কট বোগৰ দৰবৰ পৰা সীমা শুল্ক বাতিল।
- ৪। ম'বাইল ফোন আৰু আহিলাৰ ক্ষেত্ৰত শুল্ক ১৫ শতাংশলৈ হুস।
- ৫। বিহাৰ আৰু অঞ্চলিক বৃহৎ বিশেষ পেকেজ ঘোষণা।

দেশ-বিদেশৰ খবৰ

- ৬। ১২ খন নতুন ওদ্যোগিক উদ্যান ঘোষণা।
৭। ‘তৰণ’ শাখাত মুদ্রা ঋণৰ সীমা ১০ লাখৰ পৰা
২০ লাখলৈ বৃদ্ধি।
৮। অহা পাঁচ বছৰত সংস্থাগন সৃষ্টিৰ বাবে দুই লাখ
কোটি টকাৰ নিয়োগ সম্পর্কীয় তিনিখন আঁচনি
ঘোষণা।
৯। মহিলাকেন্দ্ৰিক আঁচনিৰ বাবে তিনি লাখ কোটি
টকা আবণ্টন।
১০। পাঁচ বছৰৰ বাবে এক কোটি যুৱক-যুৱতীলৈ শীৰ্ষ
কোম্পানীত ইণ্টানশ্চিপ আঁচনি।
১১। বিদেশী কোম্পানীৰ বাবে কপৰ্ছেট কৰ ৪০
শতাংশৰ পৰা ৩৫ শতাংশলৈ হ্রাস ইত্যাদি।

অসমৰ নতুন ৰাজ্যপাল লক্ষ্মণপ্রসাদ আচার্য,
প্ৰাক্তন সাংসদ ৰমেন ডেকা ছন্তিশগড়ৰ
ৰাজ্যপাল নিযুক্ত

যোৱা ২৭ জুলাই তাৰিখে ভাৰতৰ বাস্তুপতি দৌপদী
মুৰুৱে চিকিৎসাৰ ৰাজ্যপাল লক্ষ্মণপ্রসাদ আচার্যক অসমৰ
ৰাজ্যপাল হিচাপে নিযুক্তি দিয়ো। আনন্দতে অসমৰ
ৰাজ্যপাল গুলাব চান্দ কাটাবিয়াক পাঞ্জাৰৰ ৰাজ্যপাল আৰু
কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চল চন্দ্ৰিগড়ৰ প্ৰশাসক হিচাপে
বাস্তুপতিয়ে নিযুক্তি দিয়ো। নৰনিযুক্ত ৰাজ্যপাল ৬৯ বছৰীয়া
আচার্য ইয়াৰ পূৰ্বে উভৰ প্ৰদেশ বিধানসভাৰ সদস্য হিচাপে



লক্ষ্মণপ্রসাদ আচার্য



ৰমেন ডেকা

কাৰ্য্যনির্বাহ কৰিছিল আৰু ১৬ ফেব্ৰুৱাৰী ২০২৩ৰ পৰা
চিকিৎসাৰ ৰাজ্যপাল হিচাপে দায়িত্ব পালন কৰি আছিল।
অসমৰ ৩২ সংখ্যক ৰাজ্যপাল হিচাপে নিযুক্তি লাভ কৰা
আচার্যই অসমৰ লগতে মণিপুৰৰে অতিৰিক্ত দায়িত্ব
পালন কৰিব। ওম প্ৰকাশ মাথুৰক চিকিৎসাৰ ১৮ সংখ্যক
ৰাজ্যপাল হিচাপে নিযুক্তি দিয়া হৈছে। তদুপৰি ৰাজ্যখনৰ
জ্যেষ্ঠ বিজেপি নেতা তথা মঙ্গলদৈ লোকসভা সমষ্টিৰ
দুবাৰৰ প্ৰাক্তন সাংসদ (২০০৯, ২০১৪) ৰমেন ডেকাক
ছন্তিশগড়ৰ ৰাজ্যপাল হিচাপে বাস্তুপতিয়ে নিযুক্তি দিয়ে।
২৭ জুলাইত নিযুক্তি লাভ কৰা ৭০ বছৰীয়া ডেকাই ৩১
জুলাইত ৰাজ্যখনৰ তষ্ঠম সংখ্যক ৰাজ্যপাল হিচাপে শপত
গ্ৰহণ কৰে। ইয়াৰ উপৰি বাস্তুপতি মুৰুৱে চিপি বাধাকৃতভনক
মহাৰাষ্ট্ৰ, ওম প্ৰকাশ মাথুৰক চিকিৎসা, জিবুণ্দেৱ শৰ্মাৰক
ত্ৰিপুৰাৰ, হৰিভাৰ্ডে কিয়াণৰাও বাগদেক ৰাজস্বনৰ, সন্তোষ
কুমাৰ গাংগোৱাৰক বাবখণ্ডৰ আৰু চিএইচ বিজয় শংকৰক
মেঘালয়ৰ ৰাজ্যপাল হিচাপে নিযুক্তি দিয়ে। ❖

■ সংগ্ৰহ : কুশল গোস্বামী

নিবন্ধ

শিশুৰ অধিকাৰ

■ অপৰ্ণা দেৱী

সকলো মানুহৰে কিছুমান নিজস্ব অধিকাৰ থাকে।
আমাৰ দেশত খাদ্য, বস্ত্ৰ আৰু বাসস্থান যেনেকৈ মানুহৰ
মৌলিক প্ৰয়োজন, ঠিক সেইদৰে প্ৰত্যেক মানুহৰ জীয়াই
থকাৰ অধিকাৰৰ লেখীয়া কিছুমান অধিকাৰ আমাৰ
দেশৰ সংবিধান অৰ্থাৎ ‘ভাৰতীয় সংবিধানে’ দি দৈছে।
আনৰ অসুবিধা নোহোৱাকৈ আমি সকলোৱে সেই

অধিকাৰবোৰ সাব্যস্ত কৰাটো আমাৰ প্ৰত্যেকৰে এক
কৰ্তব্য।

ভাৰতত শিশুসকলৰ বাবে বিশেষ অধিকাৰৰ
ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। আন্তৰ্জাতিক আইন (International
Law) মতে, ১৮ বছৰ বয়সৰ তলৰ সকলোকে শিশু
হিচাপে ধৰা হয়। বাস্তুসংঘৰ প্ৰতিবেদনত উল্লেখ থকা

নিবন্ধ



শিশুর সংজ্ঞার পরা, ১৮ বছর বয়সের সীমা পৃথিবীর সকলো দেশেই মানি লৈছে। অর্থাৎ ১৮ বছর বয়সের তলের সকলোকে পৃথিবীর প্রায় সকলো দেশে শিশু হিচাপে আখ্যা দিছে। তাব ভিতরতো কিছুমান দেশে নিজের ইচ্ছা আৰু সুবিধা অনুযায়ী শিশুৰ বয়সের সীমা নির্ধাৰণ কৰি লৈছে।

শিক্ষার্থীসকল,

ভাৰতীয় সংবিধানে তোমালোকৰ বাবে ধাৰ্য্য কৰা অধিকাৰসমূহ তোমালোক সকলোৱে জনাটো অতি জৰুৰী। সেই অধিকাৰসমূহ হ'ল—

- জাতি, ধৰ্ম, বৰ্ণ, ভাষা নিৰ্বিশেষে সকলো শিশুৰ জীয়াই থকাৰ অধিকাৰ।

- আমাৰ দেশৰ ৬ বছৰৰ পৰা ১৪ বছৰৰ বয়সের সকলো শিশুৰ বিনামূলীয়াকৈ আৰু বাধ্যতামূলক হিচাপে প্ৰাথমিক শিক্ষা গ্ৰহণ কৰাৰ অধিকাৰ আছে। (article 21A, ২১ নং অনুচ্ছেদ মতে।)

- ১৪ বছৰ বয়সলৈ কোনো শিশুকে বিপদ-সংকুল কামত নিয়োগ কৰাৰ পৰা বিৰত বখা (২৪ নং অনুচ্ছেদ মতে।)

- এটি নিৰাপদ আৰু সুৰক্ষিত পৰিবেশত বাস কৰাৰ সকলো শিশুৰে অধিকাৰ আছে।

- শিশুসকল কিছুমান সু-নিৰ্দিষ্ট ব্যৱস্থা (provision) উপভোগ কৰাৰ অধিকাৰ আছে। উদাহৰণস্বৰূপে, সুযম আহাৰ, জিৰণি লোৱাৰ বাবে তথা শোৱাৰ বাবে এখন বিছনা ইত্যাদি।

- শিশুসকল সুৰক্ষিত হৈ থকাৰ অধিকাৰ আছে। নিৰ্য্যাতন, অৱজ্ঞা, শোষণ আৰু বিভেদীকৰণৰ পৰা নিলগত ৰাখি শিশুসকলক সুৰক্ষিত কৰি ৰাখিব লাগে।

তদুপৰি প্ৰত্যেক শিশুৰে যথোচিত ক্ষেত্ৰত অংশগ্ৰহণৰ অধিকাৰ আছে। বয়স অনুযায়ী যিবোৰ

সামাজিক কাম-কাজত জড়িত হ'ব পাৰে, সেই কাম-কাজবোৰত শিশুসকলক জড়িত হোৱাত সহায় কৰা প্ৰয়োজন। সামাজিক কাম-কাজৰ উপৰি পুঁথিভঁৰালৰ ব্যৱস্থাপনা, বক্তৃতা মৎও আদিৰ প্ৰসাৰ ঘটোৱাত শিশুসকলে আগ-ভাগ ল'ব পাৰে। সম্ভৱস্থলত শিশুসকলক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰাৰ বাবেও উৎসাহিত কৰিব পাৰি।

শিশুসকলে নিজকে উন্নীত কৰাৰ অধিকাৰ আছে। শাৰীৰিক আৰু মানসিকভাৱে সুস্থ, সৱল হৈ থাকিবলৈ শিশুসকলে অধিকাৰ লাভ কৰিছে। সেয়েহে তেওঁলোকক নিজকে এক উন্নত ৰূপত গঢ়ি তুলিবলৈ জ্যেষ্ঠসকলে এক পৰিবেশ দিব লাগিব।

শিশুসকলৰ নিজস্ব এক পৰিচয় লৈ জীয়াই থকাৰ অধিকাৰ আছে। তেওঁলোকৰ নিজস্ব নাম, ঠিকনা, বংশ পৰিচয়, জাতীয়তা আদি স্পষ্ট ৰূপত প্ৰকাশ কৰি নিজেৰ অস্তিত্ব বজাই ৰখাৰ অধিকাৰ আছে।

প্ৰত্যেক শিশুৰে সুস্থ শৰীৰেৰে জীয়াই থকাৰ অধিকাৰ আছে। স্বাস্থ্যৰ অধিকাৰত থকা চাৰিটা প্ৰয়োজনীয় উপাদান হ'ল—উপলব্ধতা, সুলভতা, গ্ৰহণযোগ্যতা আৰু গুণগত মান। শিশুসকলৰ বাবে পৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ কাৰ্য্যক্রম স্বাস্থ্য সুবিধা, সামগ্ৰী আৰু সেৱাৰ প্ৰয়োজন। সেই প্ৰয়োজনসমূহৰ উপলব্ধতা বিচৰাটো শিশুসকলৰ অধিকাৰৰ ভিতৰত পৰে।

প্ৰত্যেক শিশুৰে নিজক প্ৰকাশ কৰাৰ অধিকাৰ আছে। ঠিক সেইদৰে প্ৰত্যেকৰ মত প্ৰকাশৰ স্বাধীনতাৰ অধিকাৰ আছে। সেই অধিকাৰৰ ভিতৰত হস্তক্ষেপ নোহোৱাকৈ মতামত বখাৰ স্বাধীনতাও পৰে। যিকোনো সংবাদ মাধ্যমৰ জৰিয়তে আৰু সীমা নিৰ্বিশেষে তথ্য আৰু ধাৰণা বিচৰা, গ্ৰহণ আৰু প্ৰদান কৰাৰ স্বাধীনতাও এই ক্ষেত্ৰত অন্তৰ্ভুক্ত।

শিক্ষার্থীসকল, তোমালোকে নিজেৰ অধিকাৰ সম্পর্কে জানিলৈ নহ'ব। সেই অধিকাৰৰ সম্পৰ্কে সজাগ আৰু সচেতন হোৱাৰ লগতে শিশু অধিকাৰৰ প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰ লাভ কৰাতো সহায় কৰিব লাগিব। অধিকাৰ আৰু কৰ্তব্য এটা মুদ্ৰাৰ ইপিটি আৰু সিপিটি। গতিকে অধিকাৰ উপভোগ কৰাৰ লগে লগে প্ৰত্যেকে নিজেৰ কৰ্তব্যও ঠিকমতে পালন কৰিব লাগিব। ♦

খবৰৰ লেছেৰি বোটলা

(২১ জুন, ২০২৪ ব পৰা ২০ জুলাই, ২০২৪লৈ)

২২ জুন : আৰ্�চৰী বিশ্বকাপ প্রতিযোগিতাত ভাৰতীয় মহিলা দলে স্বৰ্ণ পদক লাভ কৰে।

২৩ জুন : বিশ্ব নেচাৰ ইণ্ডেক্স-২০২৪ত কটন বিশ্ববিদ্যালয়ে ৫১ সংখ্যক স্থান দখল কৰি অসম তথা উত্তৰ-পূর্বাঞ্চললৈ গৌৰৰ কঢ়িয়াই আনে।

২৬ জুন : চীন দেশৰ চন্দ্ৰ অভিযানৰ ‘চেং-৬’এ চন্দ্ৰৰ পৰা মাটিৰ নমুনা সংগ্ৰহ কৰি সফলতাবে পৃথিবীত অৱৰণ কৰি ইতিহাস ৰচনা কৰে।

২৭ জুন : মুম্বাইৰ সঞ্জনা ঠাকুৰে কমনৱেলথ দেশৰ মাজত অনুষ্ঠিত চুটি গুৰু প্রতিযোগিতাত শ্ৰেষ্ঠ পুৰস্কাৰ লাভ কৰে।

২৮ জুন : অধ্যাপক ড° ধৰজেজ্যাতি শইকীয়া আৰু অধ্যাপক বৈদেহী এছ পালিয়াই ৩০ নিযুত আলোকবৰ্ষ দুৰত্বত গামা ৰশি আৰিক্ষাৰ কৰি ইতিহাস ৰচনা কৰে।

৩০ জুন : লেফটেনেণ্ট জেনেৰেল উপেন্দ্ৰ দিৰেদীয়ে ভাৰতীয় সেনাৰ মুৰব্বী হিচাপে দায়িত্ব প্ৰহণ কৰে।

২ জুলাই : ডিএঙ্গড় বিশ্ববিদ্যালয়লৈ মাল্টিডিচিপ্লেনাৰী শিক্ষা আৰু গৱেষণাৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ১০০ কোটি টকাৰ অনুদান আগ বঢ়ায়।

৪ জুলাই : ছিমলা আস্তঘৰাণ্টীয় চলচিত্ৰ মহোৎসৱলৈ টাইফাকে ভায়াৰ প্ৰথমখন ছবি ‘পাই টাং’ নিৰ্বাচিত হয়।

৫ জুলাই : মিথ্যা বিজ্ঞাপন প্ৰচাৰৰ বাবে বাবা বামদেৱৰ পতঞ্জলিৰ ১৪বিধ সামগ্ৰীৰ বিক্ৰী বন্ধ কৰিবলৈ উচ্চতম ন্যায়ালয়ে বায় প্ৰদান কৰে।

৬ জুলাই : উদাৰপন্থী নেতা মাছুদ পেজেক্ষিয়ান ইৰানৰ বাস্তুপত্ৰিকণে নিৰ্বাচিত হয়।

৬ জুলাই : ভাৰতীয় জাতীয় ক্ৰিকেট (পুৰুষ) দলত স্থান লাভ কৰা প্ৰথম অসমীয়া খেলুৰৈ ৰিয়ান পৰাগে জিষ্মাৰুৱেত অভিযোক মেচ খেলি ইতিহাস ৰচনা কৰে।

৯ জুলাই : প্ৰাক্তন ভাৰতীয় ক্ৰিকেট খেলুৰৈ গৌতম গন্তীৰক জাতীয় ক্ৰিকেট দলৰ মুখ্য প্ৰশিক্ষক হিচাপে বিচিচ্চাইএ নিযুক্তি দিয়ে।

১০ জুলাই : অন্য ধৰ্মৰ লোকৰ দৰে মুছলমান মহিলায়ো বিবাহ বিচ্ছেদৰ পাছত স্বামীৰ পৰা প্ৰতিপালন খৰচ (alimony) পাৰ বুলি উচ্চতম ন্যায়ালয়ে বায় প্ৰদান কৰে।

১১ জুলাই : অনুসন্ধানকাৰী সংস্থাসমূহে জধে-মধে বিনা প্ৰমাণে কোনো নাগৰিকক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিব নোৱাৰিব বুলি উচ্চতম ন্যায়ালয়ে বায়দান কৰে।

১১ জুলাই : গোৱালপাৰাৰ বিদ্যুৎ কলিতাই কলিকতাত অনুষ্ঠিত বাণীয় ‘বাইল্ড ছ’জ’ৰ্ণছ নেচাৰ বাঁটা’ প্রতিযোগিতাত (ফট’গ্ৰাফীট) স্বৰ্ণ পদক লাভ কৰে।

১২ জুলাই : টেষ্ট ক্ৰিকেটত ৭০৪টা উইকেট দখল কৰা বিশ্বৰ প্ৰথমগৰাকী বেগী বলাৰ ইংলণ্ডৰ জেমছ এণ্ডৰছনে অৱসৰ প্ৰহণ কৰে।

১৩ জুলাই : কোৱাণ্টাম এনক্ৰিপচন ব্যৱহাৰেৰে তথ্য সুৰক্ষাৰ নতুন পদ্ধতি উন্নৰণকাৰী ভাৰতীয় বিজ্ঞানীৰ দলত অসমৰ পিংগল প্ৰত্যুষ নাথেও অৱিহণা যোগায়।

১৪ জুলাই : স্পেইনৰ কাৰ্নেচ এলকাৰেজে উইল্লডেন টেনিচ প্রতিযোগিতাত (পুৰুষ) চেম্পিয়নৰ খিতাপ দখল কৰে।

১৫ জুলাই : কে পি শৰ্মা অলিয়ে নেপালৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ প্ৰহণ কৰে।

১৬ জুলাই : অসম মেডিকেল কলেজত এছিয়া মহাদেশৰ বৃহত্তম পেথ'লজি হেৰিটেজ মিউজিয়াম উন্মোধন কৰা হয়।

১৯ জুলাই : প্ৰাক্তন বৈদেশিক সচিব বিনয় কাটৰাক আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ বাস্তুদুত হিচাপে নিযুক্তি দিয়া হয়। ♦

■ সংগ্ৰহ : কুশল গোস্বামী

অসমৰ প্ৰথম স্বাধীনতা সংগ্ৰামী—গমধৰ কোঁৱৰ

■ নৱনীতা কলিতা

ইয়াগুৰু সন্ধিৰ গইনা লৈয়ে বৃটিছে অসম অধিকাৰ কৰে। মানক খেদি পঠোৱাৰ অচিলা লৈ বৃটিছে অসমত প্ৰবেশ কৰে। ইয়াৰ বাবে তেওঁলোকে কাৰো অনুমতি লোৱা নাছিল। তেওঁলোকে অসমৰ বজা বা অইন কাৰো লগত চুক্তিও কৰা নাছিল। চতুৰ বণিয়া ইংৰাজে তেওঁলোকৰ আচল উদ্দেশ্য গোপনে ৰাখি অসমবাসীক ভুৱা প্ৰতিশ্ৰুতি দি কৈছিল যে তেওঁলোকে অসম শাসন কৰিবলৈ তাৰা নাই। অসমৰ পৰা মানক খেদি পঠিয়াই তেওঁলোকে এজন আহোম ৰাজকোৱৰক ৰাজ্যতাৰ গতাই দি অসম এৰি যাৰ। কিন্তু তেওঁলোকে সেই প্ৰতিশ্ৰুতি নাৰাখিলো। অসম দখল কৰি ক্ৰমায়ে বৃটিছে অসমবাসীৰ ওপৰত খাজনা আৰোপ কৰি নিজিৰ গাদী কটকটীয়া কৰিবলৈ বিচাৰিলো। আহোম ৰজাসকলে প্ৰবৰ্তন কৰা পাইক প্ৰথাও ইংৰাজসকলে উঠাই দিলো। আগতে যিবোৰ মাটিত খাজনা নাছিল সেই মাটিত খাজনা বহুৱালো। মুঠতে বৃটিছৰ এই শোষণ নীতি সাধাৰণ ৰাইজৰ বাবে অসহনীয় হৈ পৰিল।

বৃটিছৰ এই মতি-গতি দেখি সন্তোষ ডাঙুৰীয়াসকলে বুজি পালে যে তেওঁলোকৰ উদ্দেশ্য শাসন আৰু শোষণ কৰাহে। যদিহে আৰম্ভণিতে তেওঁলোকৰ পুলি-পোখা উঘালি তেওঁলোকক অসমৰ পৰা উচ্চেড় কৰা নহয়, পাছত গোজেই গচ হৈ ৰ'ব। ইংৰাজৰ বিকল্পে হোৱা ক্ষেত্ৰ আৰু অসম্ভোষে কালক্ৰমত বিদ্ৰোহৰ ৰূপ লৈ উঠে। এই বিদ্ৰোহৰ গুৰি ধৰিছিল অসম মাত্ৰ মণ্গলৰ হকে প্ৰাণ দিবলৈও কুঠাবোধ নকৰা সাহসী বীৰ গমধৰ কোঁৱৰে। ভাৰত বুৰঞ্জীত ১৮২৮ চনত আৰম্ভ হোৱা এই বিদ্ৰোহ হৈছে



বৃটিছৰ বিকল্পে ভাৰতীয়ৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ প্ৰথম পৰ্যায়ৰ প্ৰতিবাদ।

অসমলৈ বৃটিছৰ আগমন মুঠেই সহ্য নকৰা প্ৰথমজন সাহসী স্বাধীনতা সংগ্ৰামী গমধৰ কোঁৱৰৰ জন্ম হৈছিল ১৮০৭ চনত উজনি অসমৰ লাকুৱাত। তেওঁ আছিল স্বৰ্গদেউ প্ৰতাপ সিংহৰ বংশধৰ সিদ্ধিনাথ ওৰফে ফেনা কোঁৱৰৰ পুত্ৰ। মোৰামৰীয়া বিদ্ৰোহৰ সময়ত

ফেনা কোঁৱৰে পত্নী জুটুলীক লৈ প্ৰথমে শিৰসাগৰৰ নাজিৰাৰ পৰা আহি জাঁজীৰ বামুণপুখুৰীত থাকিবলৈ লৈছিল। মানৰ আক্ৰমণত স্বামীয়ে মৃত্যুক আঁকোৱালি লোৱাত পত্নী জুটুলীয়ে পুত্ৰ-কন্যাক লৈ লাকুৱালৈ গুচি যায়। তাতেই গমধৰ কোঁৱৰে শৈশৰ কাল অতিবাহিত কৰে।

ভাৰতৰ প্ৰথম স্বাধীনতা সংগ্ৰামসকলৰ এজন গমধৰ কোঁৱৰৰ শৰীৰত আছিল অফুৰন্ত বল, বুকুত আছিল অদম্য সাহস। স্বদেশপ্ৰেমৰ সহস্র স্ফুলিংগ প্ৰবাহিত হোৱা গমধৰ কোঁৱৰে প্ৰজাৰ মাজত প্ৰচাৰ কৰি ফুৰিছিল যে এই দেশ শাসন কৰিবলৈ ইংৰাজৰ কোনো অধিকাৰ নাই আৰু প্ৰজাই চৰকাৰক কোনো কৰ-কাটল দিৰ নালাগে। এই বিদ্ৰোহত পীড়িত প্ৰজায়ো সমৰ্থন কৰিছিল। ১৮২৭ চনৰ আৰম্ভণিৰ পৰাই গমধৰ কোঁৱৰৰ নেতৃত্বত ধনঞ্জয় ওৰফে পিয়লি বৰগোহাঁই, খামটি বৰগোহাঁই, কালি বৰবৰৰাকে আদি কৰি বহুকেইজন আহোম কোঁৱৰে বৃটিছ শাসনৰ বিকল্পে গোপনে বিদ্ৰোহ ঘোষণা কৰে।

বিদ্ৰোহ সু-সংগঠিত কৰিবৰ বাবে শদিয়া সীমান্তৰ পৰা জয়ন্তীয়া পাহাৰলৈকে জনজাতীয় লোকসকলৰ

ভারতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰাম

সহযোগিত নগা পাহাৰৰ সীমান্তৰ কায়ে কায়ে সাতটা কোঠ স্থাপন কৰা হৈছিল। প্ৰথম অৱস্থাত এই সাতেটা কোঠৰ পৰা বিদ্ৰোহীসকলে একে সময়তে ওলাই আহি ৰংপুৰ আক্ৰমণ কৰি ৰংপুৰ দখল কৰাৰ পৰিকল্পনা হাতত লৈছিল। পৰিকল্পনা মতে ১৮২৮ চনৰ নৱেম্বৰ মাহৰ কোনো এটা দিনত প্ৰায় ৪০০মান বিদ্ৰোহীয়ে লগ হৈ গোপনে ৰংপুৰ অভিযুক্ত যাবা কৰে। বিদ্ৰোহীসকলে যোৰহাটত আহোম ৰীতি মতে গমধৰ কোঁৱৰক অসমৰ স্বৰ্গদেউৰূপে প্ৰতিষ্ঠা কৰে। ৰাজ মৰ্যাদাৰে ভূয়িত গমধৰ কোঁৱৰে ৰজা হৈ শক্তিশালী বৃটিছৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিয়াৰ মানসেৰে বণ প্ৰস্তুতিৰ কৌশল পুৰ্ণোদমে চলাই গৈছিল। তেনে অৱস্থাতেই গাৰ নোমেই শক্ত হোৱাৰ দৰে অচন্দা গোহাই নামৰ এজন ৰাজ চোৰাংচোৱাই সকলো যড়যন্ত্ৰৰ ভুলৈ লেফটেনেণ্ট ৰাডারফৰ্ডসহ কেপ্টেইন নিউভেল চাহাবক সবিশেষ জনাই দিয়ে। তাৎক্ষণিকভাৱে নিউভেল চাহাবে কোম্পানীৰ তিনিকৰি বন্দুকধাৰী চিপাহীৰ বাহিনী এটাৰ সৈতে আহি বিদ্ৰোহী বাহিনীক আক্ৰমণ কৰে। বৃটিছৰ অতৰ্কিত আক্ৰমণত সাহসী গমধৰ কোঁৱৰ তথা বিদ্ৰোহী বাহিনীয়ে সাহসেৰে বিৰোধ কৰে যদিও সম্পূৰ্ণৰূপে অপস্তুত আৰু সীমিত অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰৰে বন্দুকধাৰী বৃটিছ বাহিনীৰ বিৰোধিতা কৰিবলৈ অক্ষম হয়। অৱশেষত তেওঁলোকে নগা পাহাৰলৈ পলায়ন কৰিবলৈ বাধ্য হয়। চতুৰ বৃটিছ বাহিনীয়ে গমধৰ কোঁৱৰক বন্দী কৰিবলৈ নাপাই অতি চাতুৰিবে গমধৰক পুনৰ রজা পতাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দি মাত্ৰ হতুৱাই গমধৰক মতাই আনে। বিশ্বাসঘাতক নিউভেলে নিজৰ প্ৰতিশ্ৰুতি ভংগ কৰি গমধৰক বন্দী কৰে আৰু ৰাজদ্বোৰ

অপৰাধত ১৪ বছৰৰ বাবে কাৰাদণ্ড বিহে আৰু জেললৈ প্ৰেৰণ কৰে।

পৰিগণিত স্বকপে আমাৰ সোণৰ অসমখন পৰাধীনতাৰ গোমা আকাশে আৱৰি ধৰে আৰু সম্পূৰ্ণৰূপে বৃটিছৰ হাতলৈ গুঢ়ি যায়। এই যুদ্ধত যদিও বিদ্ৰোহীসকল পৰাজিত হৈছিল তথাপি এই বিদ্ৰোহে অসমবাসীৰ মনলৈ কিছু আশাৰ ৰেঙণি কঢ়িয়াই আনিছিল। অসমবাসীকো বৃটিছৰ কৰলৰ পৰা দেশ উদ্বাবৰ বাবে অনুপ্ৰাণিত কৰিছিল। ১৮২৭ চনৰ পৰা ১৮৩০ চনলৈ চলা এই বিদ্ৰোহে খাচি, খামটি আৰু চিংফৌসকলকো বৃটিছ বিৰোধী আন্দোলন গঢ়ি তুলিবলৈ প্ৰেৰণা যোগাইছিল। নানা কূট-কৌশল খটুৱাই প্ৰবল্পনাৰ আশ্ৰয় লৈ পৰ্বত-পাহাৰ তথা ভৈয়ামৰ দেশীয় ৰাজ্যসমূহ এখন এখনকৈ গ্রাস কৰা বৃটিছ বাহিনীয়েও গমধৰ কোঁৱৰ নেতৃত্বত গঢ়ি উঠা এই শক্তিশালী বিদ্ৰোহ দেখি স্ফৰ্ভিত হৈ পৰিছিল। মানুহৰ মনত পৰাধীনতাৰ বান্ধ ভাঙি স্বাধীনতাৰ বীজ ৰোপণ কৰা অসমবীৰ গমধৰ কোঁৱৰে কেনেবোকৈ বণ্পুৰ অধিকাৰ কৰা হ'লৈ সাংঘাতিক কথা হ'লাহেঁতেন বুলি বৃটিছ চাহাব ক্ষটে উৰ্ধতন কৰ্তৃপক্ষক স্পষ্টভাৱে জানিবলৈ দিয়ে। গমধৰ কোঁৱৰ গতিবিধি তথা বিদ্ৰোহৰ প্ৰকোপ দেখিয়েই কোম্পানীৰ কৰ্তৃপক্ষই পৰবৰ্তী সময়ত ততালিকে এজন আহোম ৰাজকোঁৱৰক কৰতলীয়াকৈ হ'লৈও ৰজা পাতি শাসনভাৱ গতাই দিবলৈ মনস্ত কৰে। তেওঁলোকে এই কথাটো ভালদৰে বুজি উঠিছিল যে অসমত সহজে ইংৰাজ শাসন জাপি দি জনসাধাৰণক সৈমান কৰিব পৰা সহজ নহয়। ♦

কুইজৰ উত্তৰসমূহ

- ১। লণ্ডন ২। আমেৰিকা যুক্তৰাজ্য ৩। ট্ৰিপল জাম্প ৪। মাৰাথন ৫। নৰ্মান প্ৰিটচাৰ্ড ৬। ১৯৮০ চনৰ মক্ষে অলিম্পিকত ৭। নীৰজ চোপ্তা ৮। কৰ্ণম মালেশৰী ৯। মাইকেল ফেল্পছ ১০। বাল্ডি ১১। পিয়েৰ ডি কুৰ্বাঞ্চ ১২। সুশীল কুমাৰ, পি ভি সিঙ্গু ১৩। স্বাধীন ভাৰতৰ প্ৰথম অলিম্পিক পদক বিজয়ীৰূপে (ব্যক্তিগত ইভেণ্টত) পৰিগণিত হৈছিল তেওঁ ১৪। লিয়েণ্ডাৰ পেজ ১৫। মীৰাৰাওঁ চানু ♦

মানসিক সামর্থ্য বিকাশ

■ ସବୀନ୍ଦ୍ର ସମ୍ମନ

নির্দেশনা : তলৰ প্রতিটো শব্দৰ বিপৰীতে টকাব বেলেগ বেলেগ মূল্য আছে। কোনো বিশেষ সজ্জা অনুসৰণ কৰি নির্দিষ্ট বস্তুৰোৱৰ মূল্য নিৰ্ণয় কৰা।

উত্তর :

- CLOCK শব্দটোর আখবরবোর ইংরাজী বর্ণমালার ক্রমে 3, 12, 15, 3, 11 নং আখব।

$$3 + 12 + 15 + 3 + 11 = 44$$

আকৌ TIME শব্দটোর আখবরবোর ইংরাজী বর্ণমালার ক্রমে 20, 9, 13, 5 নং আখব।
 এতিয়া $20 + 9 + 13 + 5 = 47$

$$\therefore \text{শুন্ধ উত্তরটো } b) 47$$
 - a) 27 3. c) 62
 - DOG শব্দটোর আখবরবোর ইংরাজী বর্ণমালার ক্রমে 4, 15, 7 নং আখব। আৰু $4 + 15 + 7 = 26$
 আৰু $26 \times 2 = 52$

আকো, COW শব্দটোর আখরবোৰ ইংৰাজী
বণ্মালাৰ ক্ৰমে 3, 15, 23 নং আখৰ।

এতিয়া, $3 + 15 + 23 = 41$ আৰু $41 \times 2 = 82$
 \therefore শুন্দি উত্তৰটো b) 82

5. c) 176
 6. MOBILE শব্দটোর ক্ষেত্রত,
 $13 + 15 + 2 + 9 + 12 + 5 = 56$
 আৰু $56 \times 3 = 168$
 একেদৰে CLOCK শব্দটোৱ ক্ষেত্রত,
 $3 + 12 + 15 + 3 + 11 = 44$ আৰু $44 \times$
 \therefore শুন্ধ উন্নৰটো a) 132

চতুর্থ পর্বা যষ্টি শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰবাদ-প্ৰবচন আৰু যোজনা-পটন্ত্ৰ

প্ৰবাদ-প্ৰবচন আৰু যোজনা-পটন্ত্ৰসমূহ অসমীয়া লোকসাহিত্যৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ সম্পদ। সাধাৰণ দৃষ্টিত প্ৰবাদ-প্ৰবচন আৰু যোজনা-পটন্ত্ৰৰ একেই মেন লাগে যদিও এইবোৰৰ মাজত সুস্থ পাৰ্থক্য আছে।

ইংৰাজীত প্ৰবচনক proverb বুলি কোৱা হয়। স্পেইন দেশত প্ৰচলিত প্ৰবাদ সম্পৰ্কীয় এটা সংজ্ঞা অনুসৰি সুদীৰ্ঘ অভিজ্ঞতাৰ ভিত্তি গঢ় লৈ উঠা চুটি বাক্যই হ'ল প্ৰবাদ। প্ৰবচন হ'ল বুদ্ধিদীপ্ত একোটি বাক্য। ইয়াত এটা বাক্যৰ জৰিয়তে গভীৰ ভাবৰ প্ৰকাশ দেখা যায়। প্ৰবচন হ'ল একোজন বুধিয়ক আৰু দূৰদৰ্শী মানুহৰ বচনা। প্ৰবাদ-প্ৰবচনৰ প্ৰয়োগেৰে নৈতিক শিক্ষা প্ৰদান কৰা হয়। তদুপৰি সময়ানুবৰ্তিতা, নিয়মানুবৰ্তিতা, জীৱন আৰু সমাজ সম্পৰ্কীয় বিষয়সমূহৰ জ্ঞান প্ৰদান কৰা হয়। প্ৰবচনৰ কেইটিমান উদাহৰণ এনে ধৰণৰ—

১। শুই থকা শিয়ালে হাঁহ ধৰিব নোৱাৰে। ২। ভোকেই ভাতৰ আঞ্চ। ৩। এঙাৰ ধুলেও বগা নহয়। ৪। বাৰীৰ ঘাঁহে গোহালিৰ গৰুৱে বাহি নাহে। ৫। চাপৰিলে মেঘ নেৱায়।

কিছুমান প্ৰবচনত বুৰঞ্জীৰ প্ৰভাৱ দেখা যায়। বুৰঞ্জীৰ যি ঘটনা বা কাহিনীক লৈ প্ৰবচনসমূহ বচিত হয়, সেই ঘটনা সম্পর্কে জ্ঞান নাথাকিলে প্ৰবচনৰ অৰ্থ উলিয়াব নোৱাৰি। যেনে—গড়গঞ্জ কটাৰীৰ ডাবেও কাটে। আহোমসকলৰ এসময়ৰ বাজধানী আছিল গড়গাঁও। সেই সময়ত আহোম বাজ্য সকলো দিশৰে পৰা আগ বঢ়া আছিল। ভিন ভিন দায়িত্বত নিয়োগ কৰা লোকসকলো কৰ্মপটু আছিল। এই প্ৰবচনসমূহে সেই প্ৰতীকী অৰ্থকে বহন কৰে।

আনহাতে যোজনা-পটন্ত্ৰসমূহো প্ৰবচনৰ দৰেই বুদ্ধিদীপ্ত মানুহৰ বচনা। লোকজ্ঞান, লোক অভিজ্ঞতা, নীতিশিক্ষাৰ ভঁৰালস্বৰূপ যোজনা-পটন্ত্ৰৰ কিছুমান স্বকীয় বৈশিষ্ট্য আছে, যিয়ে ইয়াক প্ৰবচনৰ পৰা পৃথক কৰে।

১। যোজনা-পটন্ত্ৰবিলাক দুটা বা ততোধিক বাক্যৰ সমষ্টি।

উদাহৰণ : পড়ায়, পড়ে, বোৱে পাণ, এই তিনিয়ে নিচিষ্টে আন।

২। বিশেষ একেটা চৰিত্ৰ, বিষয় বা পৰিস্থিতিৰ লগত ৰিজনি দিবলৈ যোজনা-পটন্ত্ৰবিলাক ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

উদাহৰণ : সাগৰত থাকে শংখ, নেণুৰীয়া শামুকে বোলে, ময়ো তাৰে বংশ।

৩। যোজনা-পটন্ত্ৰসমূহৰ বাক্যত ছন্দৰ মিল দেখা যায়। যেনে—

সাত পুৰুষত নহ'ল গাই, কঁৰীয়া লৈ খীৰাবলৈ যায়। ♦

চতুর্থ পরা যষ্টি শ্ৰেণীৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

ভাৰতৰ বিভিন্ন ৰাজ্যৰ জাতীয় গছ



নিম গছ (ইংৰাজী : Neem tree), বৈজ্ঞানিক নাম : *Azadirachta indica*। নিম গছ হৈছে ভাৰতৰ অন্তৰ্প্ৰদেশৰ জাতীয় গছ। এই নিম গছ মেলিয়েচিয়া (Meliaceae) পৰিয়ালৰ অন্তৰ্ভুক্ত এবিধ উদ্ধিদ। এই উদ্ধিদিধি ভাৰত, পাকিস্তান আৰু বাংলাদেশৰ ক্রান্তীয় তথা অৰ্ধক্রান্তীয় বনাঞ্চলত স্থানীয়ভাৱে হয়। এই গছবিধি প্ৰায় 15-ৰ পৰা 20 মিটাৰ ওখ হয়। কম পৰিমাণৰ বৰষুণ হোৱা আৰু কম আৰ্দ্ধতাৰ পৰিস্থিতিত ই ভালকৈ গজে। নিমৰ কুমলীয়া অংগ আৰু ফুল ভাৰতৰ লগতে অসমতো খাদ্যৰূপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ভাৰতত নিম গছক 'সকলো ৰোগৰ দৰ' বুলি গণ্য কৰা হয়। নিমৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা সামগ্ৰী ভাৰতত ঔষধৰূপে দুহাজাৰ বছৰো অধিক কাল ব্যৱহৃত হৈ আহিছে।

নিম গছৰ পাত, মূল, ফল আৰু বাকলি ঔষধৰ কেঁচা সামগ্ৰী হিচাপে পৰিচিত। ইয়াক বেক্টেৰিয়াৰোধক, ভাইৰাছৰোধক, কীট-পতংগনাশক, মেলেৰিয়া নিৰাময়, দন্ত চিকিৎসাৰ বিষমুক্তি, জ্বৰনাশক ইত্যাদি হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। নিম গছৰ কাঠ খুব টান আৰু কেতিয়াও পোকে নধৰে। সেয়েহে আজিকালি নিমৰ আচৰাব-পত্ৰও তৈয়াৰ কৰা হয়। ♦

বট গছ (ইংৰাজী : Banyan tree), বৈজ্ঞানিক নাম *Ficus benghalensis*। বট গছ সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ লগতে গুজৰাট আৰু মধ্য প্ৰদেশৰ জাতীয় গছ। বট গছ এবিধ বৃক্ষজাতীয় উদ্ধিদ। বট গছ ম'ৰেচিয়া (Moraceae) পৰিয়ালৰ অন্তৰ্গত। বট গছে বহু ঠাই আণুবি থাকে আৰু মাটিৰ ওপৰত সমান্তৰাল শাখা-প্ৰশাখা বিস্তৰিত কৰে। বট গছ ২৫ৰ পৰা ৩০ মিটাৰ পৰ্যন্ত ওখ হ'ব পাৰে। বট গছৰ শাখা-প্ৰশাখাবোৰ ভৰ কিছুমান জৰী বা শিপাই বহন কৰি থাকে। গা-গছৰ পৰা ওলমি থকা এই শিপাসমূহক স্তুতমূল বোলে। কম বয়সীয়া বট গছৰ স্তুতমূলসমূহ বতাহত ওলমি থাকে আৰু বয়স বढ়াৰ লগে লগে ই মাটিত লাগি ধৰে। পাছলৈ এই মূলসমূহ গা-গছলৈ ৰাপান্তৰিত হৈ গছজোপাক হালি নপৰাকৈ বাখে। ওলমি থকা শিপাব কাৰণে ইয়াক জৰী গছ বুলিও কোৱা হয়। উপযুক্ত পৰিবেশত বট গছ প্ৰায় ৫০০ৰ পৰা ৬০০ বছৰ পৰ্যন্ত জীয়াই থাকিব পাৰে। ভাৰতকে ধৰি বিভিন্ন দেশত এই গছক পৰিত্ব বুলি গণ্য কৰা হয়। ভৰি বা হাত মোচোকা খোৱা, মেদবহুলতা, চুলি সৰা, টোপনিৰ সমস্যা, চাৰ্দি আৰু কাহৰ সমস্যা ইত্যাদি বিভিন্ন ৰোগৰ পৰা হাত সৰাৰ ক্ষেত্ৰত বট গছৰ বাকলি, পাত, বট গছৰ আঠা আদিয়ে এক বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। ♦

চতুর্থ পর্বা যষ্টি শ্ৰেণীৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

শব্দ শিক্ষা (এদিনত এটাকৈ, এমাহৰ বাবে ৩০টা শব্দ)

প্ৰশাসনীয় পৰিভাষা

অসমীয়া	ইংৰাজী	অসমীয়া	ইংৰাজী
পক্ষে, হে	on behalf of	সংস্থা, সংগঠন	organisation
অভিযান	operation,	মূল প্রতিলিপি	original copy
	mission	মাউৰা, অনাথ	orphan
যন্ত্ৰাদিৰ চালক	operator	পক্ষীতত্ত্ব	ornithology
চকু সম্বন্ধীয়	ophthalmic	পক্ষীবিদ	ornithologist
মতামত	opinion	গোড়া	orthodox
প্ৰতিপক্ষ, বিৰোধী	opponent	অনাথ আশ্রম	orphanage
সুযোগ, সুবিধা	opportunity	প্ৰাদুৰ্ভাৱ	outbreak
সুবিধাবাদী	opportunist	ৰূপৰেখা	outline
দমন কৰা, শোষণ কৰা	oppress	দৃষ্টিকোণ	outlook
কানি, আফিং	opium	সৰ্বত্র বিদ্যমান	omnipresent
আদেশ, হৰুম	order	অপ্রচলিত	out of date
অধ্যাদেশ	ordinance	উৎপাদন	output,
আশাবাদী লোক	optimist		production
ঐচ্ছিক	optional	বহিৰাগত	outsider
সাধাৰণ, গতানুগতিক	ordinary	কাণত পৰা, আনে কথা	
		পাতোঁতে অকস্মাৎ শুনা	overhear ♦

(উৎস : অসম চৰকাৰৰ বাজনৈতিক বিভাগো প্ৰকাশ কৰা প্ৰশাসনীয় পৰিভাষা)

অৱেষণ, ১ আগষ্ট, ২০২৪ / পৃষ্ঠা ১৫

চতুর্থ পৰা যষ্টি শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

শুৱলা ভাষা

আমি সততে ভুল কৰি থকা কেইটিমান শব্দৰ শুন্দ মান্য ৰূপ এনে ধৰণৰ—

ভুল	শুন্দ	প্ৰযোগিক বাক্য
ন্যায়ধীশ	ন্যায়ধীশ	গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়ধীশৰ সুবিচাৰত অৱশেষত দুৰ্গীয়া পৰিয়ালটোৱে ন্যায় পালে।
কথমতি	কথমপি	বাছ দুঘটনাটোত মোৰ কথমপিহে প্ৰাণ বক্ষা পৰিল।
বিদ্যুৎপৃষ্ঠ/বিদ্যুৎপিষ্ঠ	বিদ্যুৎস্পৃষ্ঠ	বিদ্যুৎস্পৃষ্ঠ হৈ চুৰুৰীটোৰ ব্যক্তি এজনৰ মৃত্যু হ'ল।
সঁকিয়নী	সকীয়নি	দুনাই এনে ভুল নকৰিবলৈ প্ৰধান শিক্ষক মহোদয়ে ৰক্তিমক সকীয়নি দিলে।
সাৰোগত	সাৰোগত	মহৎ লোকৰ জীৱনাদৰ্শক সাৰোগত কৰিয়েই আমি জীৱন পথত আগ বাঢ়োঁ। ♫

চন্দ্ৰকান্ত সন্দিকৈ ভৱন



অসমৰ প্ৰধান সাহিত্য সংগঠন অসম সাহিত্য
সভাৰ মুখ্য কাৰ্যালয়টো চন্দ্ৰকান্ত সন্দিকৈ ভৱন হিচাপে
জনা যায়। এই ভৱনটো যোৰহাট জিলাত অৱস্থিত।
অসমৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ ভাষাসমূহৰ উন্নতিৰ বিভিন্ন
কাম-কাজৰ লগত এই ভৱনটো জড়িত হৈ আছে।

সমাজকৰ্মী তথা বিশিষ্ট চাহ খেতিয়ক বাধাকান্ত সন্দিকৈয়ে তেওঁৰ পুত্ৰ চন্দ্ৰকান্ত সন্দিকৈৰ স্মৃতিত
এই ভৱনটো বৰঙণি হিচাপে আগ বঢ়াইছিল। পুৰণি ভৱনটোৰ কিছু অংশৰ ক্ষতি হোৱাত ইয়াক
পুনৰ নিৰ্মাণ কৰি উলিওৱা হয়। পূৰ্বৰ ভৱনটোৰ স্থানতে নতুন ভৱনটো নিৰ্মাণ কৰা হয়।

২০১১ চনৰ ১১ জানুৱাৰীত অসমৰ তেতিয়াৰ মুখ্যমন্ত্ৰী তৰণ গঁগোয়ে এই নৰনিৰ্মিত ভৱনটো
উদ্বোধন কৰে। অসম চৰকাৰে এই ভৱনটোক চন্দ্ৰকান্ত সন্দিকৈ ঐতিহ্য ভৱন বুলি নামকৰণ কৰে।
উল্লেখযোগ্য যে ১৯২৬ চনতে বাধাকান্ত সন্দিকৈয়ে এই ভৱনটো অসম সাহিত্য সভাক দান দিছিল।
আমি জানো যে ১৯১৭ চনত অসমীয়া ভাষা-সংস্কৃতিৰ বিকাশ আৰু প্ৰসাৰৰ উদ্দেশ্য অসম সাহিত্য
সভা গঠন কৰা হৈছিল। বৰ্তমানে অসম আৰু অসমৰ বাহিৰত ইয়াৰ হাজাৰৰো অধিক শাখা আছে। ♫

চতুর্থ পৰা যন্ত্ৰ শ্ৰেণীৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

ঠেঙ্গল ভৱন



ঠেঙ্গল ভৱন হৈছে যোৰহাট জিলাৰ তিতাবৰৰ জালুকনিবাৰী অঞ্চলত অৱস্থিত এটি পূৰ্বণি ভৱন। ইয়াৰ পৰাই ১৯৩৫ চনৰ ১২ আগষ্টত প্ৰথম অসমীয়া দৈনিক বাতৰি কাকত ‘দৈনিক বাতৰি’ প্ৰকাশ পাইছিল। তেতিয়া এই কাকতখনৰ সম্পাদক আছিল নীলমণি ফুকন।

অসমৰ এক সন্তুষ্ট আৰু আত্মৰন্ত খঙ্গীয়া বৰুৱা পৰিয়ালৰ অন্যতম উত্তৰসূৰী স্বৰ্গীয় শিৰপ্ৰসাদ বৰুৱাই ১৯২৯ চনত এই ভৱনটো নিৰ্মাণ কৰিছিল। উনবিংশ শতিকাৰ শেয়াৰ্ধৰ এগৰাকী অগ্ৰণী থলুৱা চাহ খেতিয়ক স্বৰ্গীয় বিষ্টুৰাম বৰুৱাৰ সুযোগ্য পুত্ৰ শিৱপ্ৰসাদ আছিল এজন সফল চাহ উদ্যোগী, সাংবাদিক, ৰাজনীতিবিদ, কলা-সংস্কৃতিৰ পৃষ্ঠপোষক আৰু সমাজসেৱী। অতুলনীয় বদান্যতাৰ বাবে জীৱন কালতে দানবীৰ আখ্যা পোৱা শিৱপ্ৰসাদে নিজৰ ৰাজ্য আৰু জাতিৰ প্ৰতি থকা গভীৰ ভালপোৱাৰ বাবেই ঠেঙ্গলৰ দৰে এখন গাঁৱৰ পৰা এখন দৈনিক বাতৰি কাকত প্ৰকাশ কৰিবলৈ সাহস কৰিছিল। ১৯৩৮ চনত মাথোন ৫৭ বছৰ বয়সতে তেওঁৰ মৃত্যু হোৱাত তেওঁৰ সুযোগ্যা পত্ৰী কমলকুমাৰী বৰুৱাই অসমৰ উদ্যোগ তথা সামাজিক ক্ষেত্ৰলৈ খঙ্গীয়া বৰুৱা পৰিয়ালে আগ বঢ়াই অহা অৱদানৰ ধাৰাবাহিকতা অক্ষুণ্ণ বাখে।

১৯৪৩ চনত হোৱা এক ভূমিকম্পত এই ভৱনটোৰ যথেষ্ট ক্ষতি হয়। ১৯৬৫ চনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে ইয়াৰ মেৰামতি কৰা হয়। ইতিহাস গৰকা এই ভৱনটোৰ পুনৰ সংস্কাৰৰ কাম আকৌ ১৯৯৯ চনত আৰম্ভ কৰি স্বৰ্গীয়া কমলকুমাৰী বৰুৱাৰ জন্ম শতবাৰ্ষিকীৰ অন্যতম কাৰ্যসূচীৰপে ২০০০ চনৰ ১৬ এপ্ৰিলৰ দিনা আনুষ্ঠানিকভাৱে দৰ্শনাৰ্থীৰ বাবে মুকলি কৰা হয়। বৰ্তমান ঠেঙ্গল ভৱনটো এটা অতিথিশালালৈ পৰিবৰ্তন কৰা হৈছে। ইয়ালৈ বিভিন্ন সময়ত পৰ্যটকসকলৰো আগমন ঘটে। ♦

বিশ্ব মানৱতা দিৱস

প্ৰতি বছৰে ১৯ আগষ্টৰ দিনটো বিশ্ব মানৱতা দিৱস হিচাপে পালন কৰা হয়। এই দিৱস সমাজ তথা জনসাধাৰণৰ কল্যাণ তথা উন্নয়নৰ হকে কাম কৰি প্ৰাণ হেৰুওৱা লোকসকলক স্বীকৃতি দিয়াৰ বাবে উৎসৱীত এক আন্তৰ্জাতিক দিৱস। জৰুৰীকালীন সময়ত সময়ৰ অধিক শক্তিশালী কৰাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ সভাই এক প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰিছিল। সেই অনুসৰি ১৯ আগষ্ট দিনটো বিশ্ব মানৱতা দিৱস হিচাপে পালন কৰা হয়।

চতুর্থ পর্ব মন্তব্য শিক্ষার্থীর বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্রেণীর বাবেও প্রযোজ্য

বাণিজ্যিক বাগদাদস্থিত কার্য্যালয়ত ২০০৩ চনৰ ১৯ আগস্টত সংঘটিত বোমা বিস্ফোরণত ইবাকৰ মহাসচিবৰ তদনীন্তন বিশেষ প্রতিনিধি চেরিজিঅ'ভিয়েৰা ডি মেলো আৰু তেওঁৰ ২১ গৰাকী সহকৰ্মী নিহত হৈছিল। এই ঘটনাৰ লগত সংগতি ৰাখি বাণিজ্যিক ১৯ আগস্টৰ দিনটো বিশ্ব মানবতা দিৱস হিচাপে পালন কৰাৰ সিদ্ধান্ত লয়।

২০০৯ চনৰ ১৯ আগস্টত প্ৰথমবাৰৰ বাবে বিশ্ব মানবতা দিৱস উদ্বাপন কৰা হয়। ইয়াৰ পাছৰে পৰা প্ৰতি বছৰে এটা নিৰ্দিষ্ট বিষয়বস্তুৰ বাছনি কৰি এই দিনটো উদ্বাপন কৰি অহা হৈছে। ২০১০ চনত মানবতাবাদী কৰ্মসূকলৰ কৰ্ম আৰু সাফল্যৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল। একেদৰে ২০১১ চনৰ পিপলছ হেল্পিং পিপল (Peoples' Helping People) নামৰ অভিযানটোৰ মূল উদ্দেশ্য আছিল সকলোকে সহায়ৰ মনোভাবেৰে অনুপ্রাণিত কৰা। চলিত বৰ্ষৰ এই দিৱসৰ বিষয়বস্তু হ'ল মানবতাৰ হকে কাম কৰোহক (Act for Humanity)। ♦

গৰুৰে আহাৰ পাণ্ডলি খোৱাৰ কাৰণ জানো আহা

গৰুৰ খাদ্য প্ৰহণ কৰাৰ প্ৰণালী কিছু পৃথক। তৃণভোজী প্ৰাণী গৰুৰে সাধাৰণতে ঘাঁহ-বন, শাক-পাচলি, তুঁহ আদি খায়। শাক-পাচলিত চেলুল'জ নামৰ এক প্ৰকাৰৰ কাৰ্ব'হাইড্ৰেট থাকে। মানুহৰ পাচনতন্ত্ৰহ শাক-পাচলিৰ চেলুল'জ অংশ হজম কৰিব নোৱাৰে। সেয়েহে খাদ্যৰ চেলুল'জ অংশ সিটা হিচাপে বাদ দিয়া হয় বা হজম নোহোৱা চেলুল'জ অংশ মলৰূপে শৰীৰৰ পৰা ওলাই যায়। গৰুৰে ঘাঁহ-বন, শাক-পাচলিৰ লগতে যথেষ্ট পৰিমাণে চেলুল'জো খায়। গৰুৰ পাকস্থলীত চেলুল'জ পাচনৰ বিশেষ ব্যৱস্থা আছে। গৰুৰ পাকস্থলীত এনে কিছুমান বেক্টেৰিয়া আছে যিবোৰে গৰুক চেলুল'জ হজম কৰাত সহায় কৰে। চেলুল'জ যাতে সহজে হজম হয় তাৰ বাবে গৰুৰ পাকস্থলীৰ গঠনো অলপ সুকীয়া ধৰণৰ। মানুহৰ পাকস্থলী এককক্ষীয়। কিন্তু গৰুৰ পাকস্থলীত চাৰিটা কক্ষ আছে। গৰুৰে প্ৰথমে আহাৰ অলপ চোৱাই পাকস্থলীৰ প্ৰথমটো কক্ষলৈ প্ৰেৰণ কৰে। তাত থকা বেক্টেৰিয়াই সেই আহাৰৰ চেলুল'জ অংশক ভাণ্ডি সৰু সৰু কণাত পৰিণত কৰে। ইয়াৰ ফলত আহাৰ বহুখনি কোমল হৈ পৰে। ইয়াৰ পাছত গৰুৰে অলপ অলপকৈ এই আহাৰ উগাৰ মাৰি মুখলৈ লৈ আনে আৰু পুনৰ চোৱাবলৈ আৰম্ভ কৰে। আহাৰ এনেদৰে দ্বিতীয়বাৰ চোৱোৱাকে পাণ্ডলা বোলে। গৰুৰে যেতিয়া আহাৰ পাণ্ডলে তেতিয়া আহাৰৰ কণাবোৰ সৰু সৰু অংশলৈ পৰিবৰ্তিত হয়। পাণ্ডলা শেষ হ'লৈ আহাৰ পাকস্থলীৰ আনকেইটা কক্ষলৈ যায় আৰু তাত আহাৰৰ বাকী অংশ হজম হয়। গৰুৰ বাবে পোনপটীয়াকৈ আহাৰৰ চেলুল'জ অংশ হজম কৰা সম্ভৱ নহয়, সেয়েহে গৰুৰে আহাৰ পাণ্ডল খায়। ♦

শান্তিস্বরূপ ভাটনগর

■ অভিজিত চক্রবর্তী

অতীজৰে পৰা জ্যোতি-বিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰেই হওক বা বিজ্ঞানৰ অন্য শাখাতেই হওক ভাৰতৰ বৈজ্ঞানিক পাৰদৰ্শিতা উল্লেখনীয়। বৃটিছ শাসনাধীন ভাৰতবৰ্ষত বৈজ্ঞানিক চিন্তাৰ উন্নৰণ ঘটিলেও আশানুৰূপভাৱে সেই চিন্তাই বটবৃক্ষৰূপ ধাৰণ কৰিব পৰা নাছিল। স্বারাজোত্তৰ কালৰ পৰাহে ভাৰতবৰ্ষত বিজ্ঞান চৰ্চাৰ বাট সুচল হৈছিল। স্বাধীনতাৰ পাছৰ কালছোৱাত ভাৰতবৰ্ষত বিজ্ঞান চৰ্চাৰ বাট মুকলি কৰা আৰু বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ আন্তঃগাঁথনি গঢ়ি তোলা ব্যক্তিসকলৰ ভিতৰত অন্যতম আছিল শান্তিস্বরূপ ভাটনগৰ।

ভাটনগৰে ১৮৯৪ চনৰ ২১ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে পঞ্জাবৰ চাপুৰ জিলাৰ ভেৰা নামৰ ঠাইত জন্মগ্ৰহণ কৰে (চাপুৰ বৰ্তমান পাকিস্তানৰ অন্তৰ্গত)। তেওঁ জন্মগ্ৰহণ কৰা বৎসু-পৰিয়ালটোৰ নাম আছিল মাতুল বৎসু। মাক-দেউতাক আছিল কৃমে পাৰ্বতী আৰু পৰমেশ্বৰী। দেউতাক চৰকাৰী চাকৰিয়াল আছিল যদিও তদনীন্তন সমাজৰ উচ্চস্তৰৰ লোকে চৰকাৰী চাকৰি নকৰিছিল বাবে তেওঁ সেই চাকৰিৰ পৰা ইস্তফা দিছিল। শান্তিস্বরূপ ভাটনগৰৰ দেউতাকৰ ঘৰখন আৰু মোমায়েকৰ ঘৰখন, দুয়োখনে আছিল শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আগ বঢ়া। মাকৰ ফালৰ ককাক আছিল তেতিয়াৰ দিনৰ এজন নামজ্ঞালা অভিযন্তা। ল'বালি কালৰ বেছিভাগ সময় ভাটনগৰে ককাকৰ লগতেই কটাইছিল আৰু ককাকৰ পৰাই জ্যামিতিৰ সূত্ৰ, বীজগণিত আদি শিকিছিল। ককাকক দেখি দেখিয়েই তেওঁ যন্ত্ৰৰ পুতলা সাজিবলৈ শিকিছিল। দুয়োগৰাকী ককাক, মাক-দেউতাকৰ পৰা তেওঁ কৰিতা,



প্ৰবন্ধ আদি লিখাৰ আদিপাঠোঁ গ্ৰহণ কৰিছিল।

উচ্চ শিক্ষাবে শিক্ষিত ভাটনগৰৰ দেউতাকে পুৰণিকলীয়া নীতি-নিয়মৰ বিৰোধ কৰিছিল, যাৰ বাবে তেওঁৰ লগতে তেওঁৰ তিনিজনীয়া সকল পৰিয়ালটো পৈতৃক সম্পত্তিৰ পৰা বঢ়িত হৈছিল। শান্তিস্বরূপ ভাটনগৰে কৈশোৰত ভৱি নথওঁতেই দেউতাক বৈকুঠগামী হৈছিল। দেউতাকৰ

মৃতুৰ পাছত তেওঁলোকৰ ঘৰখনে অভাৱনীয়ভাৱে আৰ্থিক-অনাটনত ভুগিবলগীয়া হৈছিল। প্ৰাথমিক শিক্ষা প্ৰাইভেট মোকাব এখনত আৰণ্ত কৰা ভাটনগৰে পাছলৈ ছেকেন্দ্ৰবাদলৈ যায় আৰু তাত কিছুদিন শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি লাহোৰ দয়াল সিং বিদ্যালয়ত পঢ়িবলৈ লয়। এইখন স্কুলৰে প্ৰধান শিক্ষক বঘুনাথ সহায় শান্তিস্বরূপ ভাটনগৰৰ দেউতাকৰ বন্ধু আছিল। কৃতি শিক্ষক বঘুনাথৰ সংস্পৰ্শত থাকি ভাটনগৰৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি বাপ বাঢ়িছিল আৰু নতুন নতুন কথা, বিয় শিকিবলৈ আগই হৈ উঠিছিল। সেই একেই সময়তে তেওঁ দুগৰাকী প্ৰখ্যাত ব্ৰাহ্ম শিৱনাথ শাস্ত্ৰী আৰু বাবু অবিনাশ চন্দ্ৰ মজুমদাৰৰ সংস্পৰ্শলৈ আহে আৰু ব্ৰাহ্ম সমাজৰ কাম-কাজবোৰৰ প্ৰতিও আগই হৈ উঠে। উল্লেখযোগ্য যে শিক্ষক তথা পিতৃৰ বন্ধু বঘুনাথ সহায়ৰ কন্যাৰ পাণিও ভাটনগৰে গ্ৰহণ কৰিছিল।

প্ৰথম বিভাগত মেট্ৰিক পাছ কৰি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বৃত্তি লাভ কৰা ভাটনগৰে ১৯১১ চনত দীনদয়াল কলেজত নামভৰ্তি কৰে। কলেজীয়া ছাত্ৰ অৱস্থাতে তেওঁ উৰু ভাষাত দুখনমান নাটক লিখি পুৰষ্কাৰ লাভ কৰিবলৈও সক্ষম হৈছিল। সহধৰ্মীৰ বিয়োগৰ পাছত

অনুকৰণীয় ব্যক্তি

তেওঁ বহু কবিতা রচনা করিছিল আৰু একেলগে সংকলন কৰি কিতাপ আকাৰে নাম দিছিল ‘লাজৱন্তী’। দয়াল সিং কলেজৰ পাছত তেওঁ হৰমে ফ'ৰমেন খৃষ্টিয়ান কলেজৰ পৰা বিএছটি (পদাৰ্থ আৰু ৰসায়নবিজ্ঞান) ডিগ্ৰী আৰু ১৯১৯ চনত এমএছটি ডিগ্ৰী লাভ কৰে। ইয়াৰ পাছতে লঞ্চনৰ পৰা ডিএছটি ডিগ্ৰীৰ বাবে গৱেষণাৰ কাম আৰম্ভ কৰে আৰু ১৯২১ চনত ডিএছটি ডিগ্ৰী লাভ কৰি কাৰ্শী হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয়ত বসায়নবিজ্ঞান বিভাগৰ অধ্যাপক হিচাপে যোগদান কৰে। তেওঁ কাৰ্শী হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কুল গীত ‘মধুৰ মনোহৰ অতীব সুন্দৰ’ শীৰ্ষক সুন্দৰ গীতটোও রচনা কৰিছিল।

কাৰ্শী হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পাছত তেওঁ ভৌতিক ৰসায়নৰ অধ্যাপক হিচাপে লাহোৰ বিশ্ববিদ্যালয়, পঞ্জাব বিশ্ববিদ্যালয়তো অধ্যাপনা কৰিছিল। ৰসায়ন আৰু চৌম্বক ৰসায়ন, প্রায়োগিক ৰসায়ন আৰু ঔদ্যোগিক ৰসায়নৰ ক্ষেত্ৰখনত তেওঁ বহুত কাম কৰিছিল। ১৯২৮ চনত তেওঁ কে এন মাথুৰৰ লগ লাগি ভাট্টনগৰ-মাথুৰ চৌম্বিক সমাৰোপণ বেলেপ নামৰ এটা যন্ত্ৰণ সাজি উলিয়াইছিল। চৌম্বক ধৰ্ম জোখাৰ ক্ষেত্ৰত ই সহায়ক হৈ উঠিছিল। ঔদ্যোগিক ৰসায়নত গৱেষণা কৰি বহু মৃতপ্ৰায় উদ্যোগক তেওঁ ন জীৱন দিছিল। বৰ্তমান সময়ত সৰ্ব চৰ্চিত CSIR (Council of Scientific and Industrial Research, বিজ্ঞান, গণিতৰ সৰ্বভাৰতীয় কাম-কাজ নিৰীক্ষণ কৰা তথা প্ৰতিযোগিতামূলক পৰীক্ষা অনুষ্ঠিত কৰা সংস্থা) তেওঁৰ উদ্যোগতে ১৯৪২ চনৰ ২৮ ছেপ্টেম্বৰ তাৰিখে স্থাপন কৰা হয়। তেওঁৰ প্ৰচেষ্টাত

আৰম্ভ হোৱা ৰাষ্ট্ৰীয় বিজ্ঞান পৰীক্ষাগাৰৰ প্ৰথমে পাঁচটা, তাৰ পাছত বাৰটা আৰু বৰ্তমান চলিছিটালৈ বৃদ্ধি পায়।

শাস্তিস্বৰূপ ভাট্টনগৰক বৃটিছ চৰকাৰে ১৯৩৬ চনত আৰ্ডাৰ অৱ বৃটিছ এম্পায়াৰ আৰু ১৯৪১ চনত নাইট উপাধি প্ৰদান কৰে। তেওঁ ভাৰতীয় বিজ্ঞান কংগ্ৰেছৰ সভাপতি হোৱাৰ উপৰি ভাৰতীয় ৰসায়নিক সমাজ বিজ্ঞান অনুষ্ঠানৰ সদস্যও আছিল। ১৯৫৪ চনত ভাৰত চৰকাৰে তেওঁক পদ্মবিভূষণ উপাধিবে বিভূষিত কৰে। ১৯৫৫ চনৰ ১ জানুৱাৰী তাৰিখে এই মহান বিজ্ঞানী তথা কমৰিবগৰাকীৰ পৰলোকপ্ৰাণ্মৃত ঘটে। তেওঁৰ মৃত্যুৰ পাছত তেওঁৰ কৰ্মৰাজিক সমান জনাই চিৰছাইআৰ সংস্থাটোৱে প্ৰত্যেক বছৰে জীৱিজ্ঞান, ৰসায়ন, পৰিবেশ বিজ্ঞান, ইঞ্জিনিয়াৰিং, গণিত আদি বিষয়ত বিশেষ অৱদান আগ বঢ়োৱা ব্যক্তিসকললৈ শাস্তিস্বৰূপ ভাট্টনগৰ বঁটা প্ৰদান কৰি আহিছে। এই বঁটাটো ভাৰতৰ বিজ্ঞান জগতৰ সৰ্বোচ্চ বঁটা। উল্লেখযোগ্য যে ১৯৫৮ চনত কেএছ কৃষ্ণনে পোনপথমবাৰৰ বাবে এই বঁটা লাভ কৰে আৰু শেহতীয়াকৈ ২০২১ চনত অসম সন্তান ড° বিনয় কুমাৰ শইকীয়াই এই বঁটা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। ভাৰতীয় ডাক বিভাগে ১৯৯৪ চনত তেওঁলোকৰ ডাক টিকটত শাস্তিস্বৰূপ ভাট্টনগৰৰ ফটো সংলগ্ন কৰি তেওঁলৈ সমান প্ৰদৰ্শন কৰে। ভাৰতীয় বিজ্ঞানাগাৰৰ পিতৃবৰ্কপে খ্যাত শাস্তিস্বৰূপ ভাট্টনগৰে আগ বঢ়াই হৈ যোৱা অৱদানে ভাৰতীয় বিজ্ঞান প্ৰযুক্তিৰ পথাৰখন সাৰুৱা কৰি তোলাৰ উপৰি এগৰাকী সফল বিজ্ঞান কৰ্মী হিচাপে তেওঁ নিজৰ নাম ভাৰতীয় বিজ্ঞানৰ ইতিহাসত খোদিত কৰি হৈ গৈছে। ♦♦♦

ঠিক চিনাকি

কান্দাহার

■ পৰিণীতা চেতিয়া

কান্দাহার হৈছে আফগানিস্তানৰ এখন চহৰ। এই চহৰখন দেশখনৰ দক্ষিণে থকা আৰ্দন্দাৰ নদীৰ পৰা ১,০১০ মিটাৰ উচ্চতাত অৱস্থিত। কাবুলৰ পাছতে কান্দাহার হ'ল আফগানিস্তানৰ দ্বিতীয় বৃহত্তম চহৰ, যিখন

চহৰৰ জনসংখ্যা প্ৰায় ৬১৪,১১৮। ই কান্দাহার প্ৰদেশৰ বাজধানী আৰু কান্দাহার নামৰ বৃহত্তৰ অঞ্চলটোৰ কেন্দ্ৰ। চহৰখনৰ ইতিহাস আৰু সংস্কৃতি চহকী হ'লেও শেহতীয়া বছৰবোৰত হোৱা সংঘাতৰ ফলত ভালোখিনি সাংস্কৃতিক

ঠাইর চিনাকি



ঐতিহ্যমণ্ডিত সমল ক্ষতিগ্রস্তও হৈছে।

প্রায় ৩০০ খন্টপূর্বত মুণ্ডিগাক নামৰ চহৰৰ সমীপত কান্দাহাৰ চহৰখন প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল বুলি জনা যায়। এই চহৰখন আচেমেনীড সান্ধাজ্য, মহান আলেকজেণ্ডোৰ, ভাৰতীয় মৌৰ্য্য সন্নাট অশোক, গাজনেভিদ তুকী, চেঙ্গীজ খান, মোগল সন্নাটকে ধৰি বিভিন্ন বিজয়ীয়ে দখল কৰিছিল। ১৭৪৮ চনত আহমদ শাহ দুৰাগীয়ে ইয়াক নিজৰ নতুন ৰাজ্যৰ ৰাজধানী হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিছিল যদিও পাছলৈ ৰাজধানী কাবুললৈ স্থানান্তৰ কৰা হয়। দক্ষিণ, মধ্য আৰু পশ্চিম এছিয়াৰ বাণিজ্যিক পথৰ কাষতে এই কান্দাহাৰ চহৰখন অৱস্থিত হোৱাৰ বাবে বহু সান্ধাজ্যই দীৰ্ঘদিন ধৰি চহৰখন দখলৰ চেষ্টা চলাই আহিছিল।

কান্দাহাৰ হৈছে আফগানিস্তানৰ অৰ্থনৈতিক আৰু ৰাজনৈতিক কেন্দ্ৰ। ভেড়া, উণ সূতা, বেছম, খাদ্য-শস্য, সতেজ ফল আৰু শুকান ফল, ধঁপাত আদি উৎপাদনৰ এটা প্ৰধান কেন্দ্ৰ হৈছে কান্দাহাৰ।

কান্দাহাৰৰ আশে-পাশে থকা অঞ্চলটো হৈছে আটাইতকৈ পুৰণি মানৰ বসতি স্থানসমূহৰ ভিতৰত অন্যতম। বৰ্তমানে থকা ‘পুৰণি কান্দাহাৰ’খন গ্ৰীক বীৰ আলেকজেণ্ডোৰে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল বুলি জনা যায়। আলেকজেণ্ডোৰে দখল কৰাৰ পাছত এই চহৰখনৰ নাম ‘আৰাকোচিয়াত আলেকজেণ্ড্ৰিয়া’ ৰখা হৈছিল যদিও পাছলৈ চহৰখনৰ নাম কান্দাহাৰ হয়। আকৌ এনে ধৰণেও বিশ্বাস কৰা হয় যে কান্দাহাৰ নামটো আচলতে ‘গান্ধাৰ’ শব্দটোৰ এক বিকৃত কৃপহে। ১৯৭০ চনত

বৃটিছৰ খনন কাৰ্য্যৰ পৰা আৰিঙ্কাৰ কৰা হয় যে আৰম্ভণিতে কান্দাহাৰ এখন বৃহৎ চহৰ আছিল। মৌৰ্য্য সন্নাট অশোকৰ বিভিন্ন শিলালিপিত কান্দাহাৰৰ উল্লেখ পোৱা গৈছে আৰু এই শিলালিপিবোৰ কান্দাহাৰতে আৰিঙ্কৃত হৈছে।

বাবৰ, হুমায়ুন আৰু আকবৰকে ধৰি কেইবাজনো মোগল সন্নাটে কান্দাহাৰ নিজৰ দখললৈ আনিছিল। কান্দাহাৰ দখল কৰাটো মোগলসকলৰ বাবে অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ হৈ পৰিছিল। কাৰণ ই ভাৰতৰ এক অন্যতম প্ৰবেশদ্বাৰ আছিল। ইফালে বৃটিছ নেতৃত্বাধীন ভাৰতীয় বাহিনীয়ে প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় এংলো-আফগান যুদ্ধৰ (১৮৩৯ আৰু ১৮৭৮ চন) সময়ত চহৰখন আক্ৰমণ কৰে যদিও পাছত আক্ৰমণ প্ৰত্যাহাৰ কৰি আঁতৰি আহে।

কান্দাহাৰৰ বাসিন্দাসকল বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ। পাঞ্চুন (স্থানীয় ভাষিক জনগোষ্ঠী), তাজিক, তুর্কিসেন, উজবেক, হাজাৰা, বালুচ আদিৰ দৰে সৰু সৰু সম্প্ৰদায়ৰ লোক চহৰখনৰ চাৰিওফালে সিঁচৰতি হৈ আছে। আগতে এই লোকসকলে ইঞ্জনে সিজনৰ লগত মিলা-প্ৰীতিৰে বাস কৰি আহিছিল। সুধী হৈ থাকিব বিচৰা কান্দাহাৰৰাসীয়ে প্ৰায়ে ক্ৰীড়া, ইতিহাস আৰু ৰাজনীতিৰ কথাবোৰ আলোচনা কৰে। বহুতো প্ৰভাৱশালী আফগান শাসকৰ লগতে কৰি, গায়ক, পশ্চিম, বুদ্ধিজীৱী, শিক্ষাবিদ তথা ব্যৱসায়ীৰো জন্ম হৈছিল এই কান্দাহাৰতে।

পৰম্পৰাগতভাৱে কান্দাহাৰ চহৰত আফগানিস্তানৰ দুটা প্ৰধান উণ উৎপাদন কেন্দ্ৰ আছিল। ১৯৩২ চনৰ ভিতৰত কান্দাহাৰত বছৰি প্ৰায় ১ লাখ ৫০ হাজাৰ মিটাৰ বোৱা উণ উৎপাদন কৰিব পৰাকৈ এটা ঔদ্যোগিক উণ কাৰখনা স্থাপন কৰা হয়। কান্দাহাৰত ফল-মূল সংসাধন আৰু উণৰ উৎপাদনৰ কাৰখনা স্থাপনৰ লগে লগে জলবিদ্যুৎ উৎপাদন কেন্দ্ৰও স্থাপন কৰা হয়।

বৰ্তমান সময়ত বিভিন্ন ধৰণৰ সংঘাতেৰে জজৰিত কান্দাহাৰ চহৰখন ১৯৯৪ চনৰ আগষ্ট মাহত তালিবানে প্ৰায় যুদ্ধ নোহোৱাকৈয়ে মো঳া নাকিবৰ পৰা দখল কৰে। চহৰখনক তালিবানে পাছলৈ তেওঁলোকৰ আধ্যাত্মিক কেন্দ্ৰ তথা মুখ্য কাৰ্য্যালয়লৈ কৰ্পাস্তৰিত কৰে। ♦

আচল বন্ধুত্ব

■ বর্ণলী বৰা

পঞ্চম শ্রেণী

বুলবুল আৰু ৰীমাৰ বন্ধুত্ব বৰ পৰিত্ব। সকলো ঘাত-প্ৰতিঘাত সিহঁতে একেলগে পাৰ কৰি গৈছে। সিহঁতে একেলগে খেলে, পড়ে আৰু আনন্দ কৰে। ৰীমা পঢ়াত ভাল আৰু বুলবুল পঢ়াত বেয়া আছিল। কিন্তু লাহে লাহে ৰীমাও পঢ়াত বেয়া হ'বলৈ ধৰিলে। ৰীমাৰ মাকে মন কৰিলে যে দুয়ো পঢ়াত পিছ পৰি আছে। সেয়ে তেওঁ এদিন এজোপা গচ্ছ তলনৈ সিহঁতক মাতি আনি ক'লে, “তোমালোকৰ বন্ধুত্ব বৰ ভাল। কিন্তু তোমালোকে এটা কথা মন কৰিছানে যে তোমালোক পঢ়াৰ ক্ষেত্ৰত পিছ পৰি আছা। গতিকে তোমালোক খেলা-ধূলাৰ লগতে পঢ়াতো ভাল হ'ব লাগিব। মই আশা কৱোঁ এইবাৰ বছৰেকীয়া পৰীক্ষাত তোমালোকে ভাল ফল দেখুৱাব।” এইবুলি কৈ ৰীমাৰ মাকে দুয়োৰে হাতত দুটা চকলেট দি আঁতৰি গ'ল। তেতিয়া সিহঁতে আলোচনা কৰিলে যে সিহঁতে ভালদৰে পঢ়িব আৰু পৰীক্ষাতো ভাল ফল দেখুৱাব। অৱশ্যেত বছৰেকীয়া পৰীক্ষাত দুয়ো ভাল ফলাফলেৰে উত্তীৰ্ণ হ'ল। তেতিয়া ৰীমাৰ মাকে ক'লে, “তোমালোকে ভাল ফলাফল দেখুওৱাত বৰ ভাল লাগিছে। বন্ধুত্ব কেৱল আনন্দ কৰিবলৈ নহয়। এনেদৰে জীৱনৰ কঠিন সময়খনিত আগুৱাই যোৱা।” সিহঁতে মাক-দেউতাকক প্ৰতিশ্ৰুতি দিলে যে এনেদৰে বন্ধু হৈ থাকি সিহঁতে আগুৱাই যাব। প্ৰধান শিক্ষকেও সিহঁতক অভিনন্দন জনালে।

এনেদৰে বহু বছৰ পাৰ হৈ গ'ল। এইবাৰ সিহঁতে মেট্ৰিক দিব। বুলবুল আজিকালি বৰ চঞ্চল হৈছে। বুলবুল দেখাত ধূনীয়া আছিল। ৰীমা দেখাত ইমান ধূনীয়া নাছিল। বুলবুলৰ নিজৰ বন্ধুত্ব ওপৰত অহংকাৰ হ'বলৈ



ধৰিলে। তাই ভাবিলে, “মই ইমান ধূনীয়া ছোৱালী হৈ সেই কুৎসিৎ ৰীমাৰ লগত কিয় থাকিম? মই কোনো ধূনীয়া ছোৱালীৰ লগত থাকিব লাগিব। মই তাইৰ পৰা আঁতৰি থাকিব লাগিব।” সেইদিনৰ পৰা বুলবুল ৰীমাৰ পৰা আঁতৰি থাকিবলৈ ল'লে। এদিন ৰীমাই বুলবুলক সুধিলে, “বুলবুল, তোমাৰ পৰীক্ষাৰ প্ৰস্তুতি কেনে চলিছে? মোৰ সকলো হ'ল। কেৱল নজনাখিনি ছাবক সুধিলেই সকলো হৈ যাব। পাছে তোমাক এটা কথা সোঁৰোঁ। কি হ'ল? তুমি মোক কিবা বেয়া পাইছা নেকি, নমতা হৈছা যে?” তেতিয়া বুলবুলে অহংকাৰৰ ভাবত ক'লে, “তোমাক কিয় লাগে মোৰ পঢ়া হৈছে নে নাই? আৰু তোমাৰ নিচিনা এজনী কুৎসিৎ ছোৱালীৰ লগত মই থাকিম বুলি নাভাৰিবা।” এইবুলি কৈ তাই গুচি গ'ল। বুলবুলে তেনেকৈ কোৱাত ৰীমাৰ বৰ বেয়া লাগিল আৰু তাই ঘৰত বহত কাদিলে। সেইদিনৰ পৰা সিহঁত বেলেগ বেলেগাকৈ থাকিবলৈ ল'লে। মেট্ৰিক পৰীক্ষাত ৰীমাই একান্তমনে গোটেই প্ৰশ্নবোৰ কৰিলে আৰু বুলবুলে প্ৰশ্নবোৰ ঘূৰাই-পকাই চাই থাকিল। বিজাল্টৰ দিনা বুলবুল ভয়তে কঁপিবলৈ ধৰিলে আৰু ৰীমাই বিজাল্ট শুনিবলৈ ব্যাকুল হৈ পৰিল। ৰীমাই অসমৰ ভিতৰতে সপ্তম স্থান লাভ কৰিছে। আনহাতে বুলবুলে ফেল কৰিলে। বুলবুলে ৰীমাক ক'লে, “ৰীমা, মোক ক্ষমা কৰি দিয়া। মই বৰ লাজ পাইছোঁ। অহংকাৰ কৰি থাকোঁতে আজি মোৰ এই অৱস্থা। মানুহে ঠিকেই কয়—ৰূপে কি কৰে, গুণেহে সংসাৰ তৰে।” ৰীমাই বুলবুলক ক্ষমা কৰি দিলে। এতিয়া ৰীমা উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে কলকাতালৈ গ'ল আৰু বুলবুলে মেট্ৰিকৰ বাবে পঢ়ি আছে। ♦

ৰাতি

■ নিশিতা ডেকা

অষ্টম শ্রেণী

ৰাতি দুপৰ হ'ল,
টোপনি হেৰাই গ'ল...।
খিৰিকীৰ মাজেৰে দেখা পোৱা
জোনটোৱে হাতবাউল দি মাতিছে,
যেন কিবা ক'ব খুজিছে...।
চাৰিওফালে নিস্তৰ পৰিবেশ
মাজে মাজে কুকুৰৰ ভুকভুকনি
ৰাতি পুৱাৰলৈচোন
বহু সময় আছে বাকী...। ♦

আকাশ, অ' আকাশ

■ হৰিণী মহন্ত

পঞ্চম শ্রেণী

আকাশ অ' আকাশ
তুমি ইমান বিশাল !
মই এদিন সপোন দেখিছিলোঁ
তুমি, মই আৰু তৰাবোৰে একেলগে
খেলিছিলোঁ।
ইমান যে ভাল লাগিছিল !
আকাশ অ' আকাশ
তুমি ইমান দূৰত কিয় থাকা ?
তুমি তৰাবোৰক দেখিছানে ?
কয় যে তৰাবোৰ বহুত ডাঙৰ,
এবাৰ ক'বানে কিমান ডাঙৰ
আকাশ, অ' আকাশ
তুমি বাঝ মোৰ বন্ধু হ'বানে ?
একেলগে হাঁহিম, একেলগে খেলিম,
যদিহে তুমি মোৰ বন্ধু হোৱা
মই তেতিয়াহে মানিম। ♦

আহ্বান

■ পূৰ্বাঞ্চলী দাস

ষষ্ঠ শ্রেণী

তুমি শিকা
শেৱালি হ'বলৈ
নিশাৰ অন্ধকাৰত ফুলি
চৌদিশ আমোলমোলাবলৈ।
তুমি শিকা
বৰুল হ'বলৈ
দেখাত সৰু হ'লৈও
চৌপাশে সুবাস বিলাবলৈ।
তুমি নহ'বা ভীৰু
নহ'বা কাপুৰুষ,
তুমিয়েই বাখিব লাগিব স্বজাতিৰ মান
উজলাব লাগিব তুমি
দেশৰ নাম।
নিজ ভাষা, নিজ সংস্কৃতি
মুঠিত বাখিবা ধৰি
সমাজৰ হকে যদি
সজ কাম কৰা
সকলোৱে তোমাক
ল'ব আদৰি।
তুমিয়েই জগাৰ লাগিব জাতি
তুমিয়েই বাখিব লাগিব ভেটি
তেতিয়াহে সমাজৰ
হ'ব প্ৰগতি। ♦

অতীত আৰু বৰ্তমানৰ যোগসূত্ৰ : সংগ্রহালয়

■ খৃতুমল্লিকা গোস্মামী

দশম শ্ৰেণী



লুভ্ৰ সংগ্রহালয়

মানুহে আদিম অৱস্থাৰ পৰা ক্ৰমবিৰ্তনৰ যোগে দি বৰ্তমানৰ এই সভ্য অৱস্থাত উপনীত হৈছে। মানুহৰ ক্ৰমবিৰ্তনৰ ইতিহাসত নানান বস্তুৰ উদ্ভূত হৈছে আৰু নানান বস্তু বিলুপ্তও হৈছে। এই বস্তুবোৰৰ বহুতো বৰ্তমান উদ্ধাৰ হৈছে। এই বস্তুবোৰৰ জৰিয়তেই মানুহৰ ক্ৰমবিৰ্তন সম্পর্কে আমি তথ্য লাভ কৰোঁ। নিঃসন্দেহে এই উদ্ধাৰ হোৱা ঐতিহাসিক বস্তুবোৰ কোনো এক নিৰ্দিষ্ট, সুৰক্ষিত ঠাইত বখাটো অতি প্ৰয়োজনীয়। এই প্ৰয়োজনীয়তাৰ পৰাই সংগ্রহালয়ৰ ধাৰণাটোৱ উৎপন্নি হৈছে।

সংগ্রহালয়ৰ ইতিহাস বহু পুৰণি। পৃথিৰীৰ আটাইতকৈ পুৰণি সংগ্রহালয়টো হ'ল এন্ডিগান্ডি নামাৰ সংগ্রহালয়। সংগ্রহালয়টো ৫৩০ খৃষ্টাব্দত আধুনিক ইৰাকৰ বাজকুমাৰী এন্ডিগান্ডিয়ে নিতা' বেবিলনিয়ান সাম্রাজ্যৰ শেষৰফালে নিৰ্মাণ কৰোৱাইছিল। ইয়াৰ উপৰি পৃথিৰীৰ কেইটামান পুৰণি তথা বিখ্যাত সংগ্রহালয় হ'ল—কেপিট'লিন সংগ্রহালয় (ইটালী), ভেটিকান সংগ্রহালয় (ভেটিকান চিটি), লুভ্ৰ সংগ্রহালয় (পেৰিছ), চাল্টন সংগ্রহালয় (আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ) আদি। ভাৰতত সংগ্রহালয়ৰ আৰম্ভণি কৰে বৃচ্ছিসকলে। সেই সময়ত ১৮১৪ চনত কলিকতাত এছিয়াটিক ছ'চাইটিয়ে দি ইণ্ডিয়ান মিউজিয়াম (The Indian Museum) নামেৰে ভাৰতৰ প্ৰথমটো সংগ্রহালয় নিৰ্মাণ কৰে।

সংগ্রহালয় দৰাচলতে কেইবাটাও ভাগত বিভক্ত। অৰ্থাৎ পৃথিৰীতি বিভিন্ন বস্তু সংগ্ৰহৰ বাবে বিভিন্ন সংগ্রহালয় আছে। সংগ্রহালয়ৰ তেনে কিছুমান প্ৰকাৰ এনে ধৰণৰ—

১। পুৰাতত্ত্ব সংগ্রহালয় : এই ধৰণৰ সংগ্রহালয়ত নানান পুৰাতত্ত্বিক কলা-কৃতি, যেনে—মুদ্ৰা, শিলালিপি, অলংকাৰ আদি সংগ্ৰহ কৰি ৰখা হয়।

২। কলা সংগ্রহালয় : এই সংগ্রহালয়সমূহত বিভিন্ন কলাভিত্তিক সামগ্ৰী, যেনে—চিত্ৰ, মূৰ্তি, ফট'গ্ৰাফী, চীনামাটিৰ বস্তু, ধাতুৰ সামগ্ৰী, ভাস্কৰ্য আদি সংগ্ৰহীত হয়।

৩। যুদ্ধ আৰু সামৰিক সংগ্রহালয় : ইয়াত যুদ্ধ তথা সামৰিক ক্ষেত্ৰত ব্যৱহৃত নানান সামগ্ৰী, যেনে—অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ, গোলা-বাবুদ, যুদ্ধ বিমান, যুদ্ধ স্মাৰক আদি সংগ্ৰহ কৰি ৰখা হয়।

৪। প্ৰাকৃতিক ইতিহাসৰ সংগ্রহালয় : এই সংগ্রহালয়ত প্ৰকৃতিৰ ইতিহাস, ডাইন'ছৰ, প্ৰাণীবিজ্ঞান, ক্ৰমবিৰ্তন, পৰিবেশ সম্বন্ধীয় নানা বস্তু সংগ্ৰহীত হয়।

৫। বিজ্ঞান সংগ্রহালয় : বিজ্ঞান সংগ্রহালয়ত বিজ্ঞানৰ আৱিষ্কাৰ, বিজ্ঞানৰ বিভাগসমূহ, পৃথিৰীৰ সৃষ্টিৰ নানা কথা আদি দেখুওৱা হয়।

সামাজত সংগ্রহালয়ৰ গুৰুত্ব আপৰিসীম। বিশেষকৈ ভিন ভিন অঞ্চলৰ থলুৱা সংস্কৃতি সংৰক্ষণত সংগ্রহালয়ৰ অৱদান মন কৰিবলগীয়া। ইয়াত অতীতৰ নানান সামগ্ৰী সংৰক্ষণ কৰা হয়, যাৰ জৰিয়তে আমি ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মৰ বাবে সৰল ভেটি গঢ়ি তুলিব পাৰোঁ। তদুপৰি আন সংস্কৃতিৰ মানুহেও ইয়াক বুজিব পাৰে। সংগ্রহালয়ে মানুহৰ দৈনন্দিন জীৱনক তথ্য সম্পত্তি কৰি ৰাখে। দৈনন্দিন জীৱনৰ বীতি-নীতি, ধৰ্ম, খাদ্য, কলা আদিবোৰ

শিক্ষার্থীর আখবা-তলী

উপাদানেই সংস্কৃতি এটাক সজাই তোলে। গতিকে যি
প্রকারব সংগ্রহালয়েই নহওক কিয় তাত সাংস্কৃতিক কলা-
কৃতি, সংগীত আদি প্রদর্শিত হয়।

সংগ্রহালয়ৰ সমাজৰ প্রতি আন এটা বৃহৎ অবদান
হ'ল আন সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ লোকৰ আগত নিজৰ স্থানীয়
অঞ্চলৰ সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ মহত্ব প্রতিফলিত কৰা। অৰ্থাৎ
সংগ্রহালয়ৰ জৰিয়তে পৃথিবীৰ আন আন জাতিৰোৱে
আমাৰ জাতিটোৰ বিষয়ে বিভিন্ন জ্ঞান লাভ কৰে। এটা
জাতিৰ সংস্কৃতি বিষয়ক প্ৰায় আটাইবোৰ কথাই এই
সংগ্রহালয়ৰ যোগেদি জানিব পাৰি। সংগ্রহালয়ে আমাৰ
জাতিৰ অতীতক স্মৰণ কৰিবলৈ শিকায়। তদুপৰি
সংগ্রহালয়ে দুটা ভিন ভিন সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ লোকৰ
মাজত সংযোগ স্থাপনতো গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা প্ৰাপ্ত কৰে।

বিশেষকৈ ভিন ভিন অঞ্চলৰ থলুৱা সংস্কৃতি
সংৰক্ষণত সংগ্রহালয়ৰ অবদান মন কৰিবলগীয়া। এই
ক্ষেত্ৰত আমি অসমৰ শ্রীমন্ত শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্ৰৰ নাম
উল্লেখ কৰিব পাৰোঁ। কলাক্ষেত্ৰত থকা সংগ্রহালয়ত
অসমীয়া জাতিৰ গৌৰিৰ বহন কৰা নানান শিল্প সামগ্ৰী,
যেনে—মুখাশিল্প, বাদ্যযন্ত্ৰ, পোৰামাটিৰ ভাস্কৰ্য, সাজ-
পাৰ, বাঁহ-বেতৰ শিল্প, শংকৰী সংস্কৃতিৰ বাৰেবহণীয়া
সামগ্ৰী প্ৰদৰ্শন কৰা হৈছে।

যদি আমি বুৰঞ্জী বা ইতিহাস পুঁখানুপুঁখভাৱে
অধ্যয়ন কৰিব বিচাৰোঁ, তেন্তে কেৱল গ্ৰহণ জ্ঞানেই

আমাৰ বাবে যথেষ্ট নহয়। এই ক্ষেত্ৰত সংগ্রহালয়ত
সংগ্ৰহীত সামগ্ৰী তথা সেইসমূহৰ বিবৰণ পঢ়ি চাই
ইতিহাসৰ জ্ঞান লভিব পাৰোঁ। এখন নিৰ্দিষ্ট স্থানৰ ইতিহাস
জনাত সংগ্রহালয়ে বিশেষভাৱে সহায় কৰে। আমেৰিকাৰ
যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰায় ৮০% সংগ্রহালয় শিশুৰ শিক্ষামূলক
কাৰ্যসূচীৰ লগত জড়িত হয় আৰু এই উদ্দেশ্যে বছৰি
প্ৰায় ২ বিলিয়ন ডলাৰ সেই দেশে ব্যয় কৰে। এইদৰে
তেনেকুৰা উল্লত দেশবোৰত সংগ্রহালয়ৰ সংস্কৃতি গাঢ়ি
উঠিছে।

একোটা উল্লতমানৰ সংগ্রহালয়ে এখন দেশৰ
পৰ্যটন ক্ষেত্ৰলৈও অবিহণা যোগায়। ইয়াৰ দ্বাৰা এখন
বাজ্য বা এখন দেশৰ অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰখন লাভান্বিত হ'ব
পাৰে। যেনে—ভাৰতৰ বাংগালুৰুষ্টিত 'HAL,
Heritage Centre and Aerospace Museum',
কলিকতাস্থিত 'Indian Museum' আদি উল্লেখযোগ্য।

অতীত আৰু বৰ্তমানৰ মাজৰ যোগসূত্ৰ হিচাপে
সংগ্রহালয়ে মানৰ সমাজৰ উখান-পতনৰ চানেকি বহন
কৰিছে। সংগ্রহালয়ৰ যোগেদি মানুহে অতীতক সুৱৰি
গৌৰিৰ কৰিব পাৰিছে। মানৰ সমাজৰ কলা-সংস্কৃতি,
বিজ্ঞানমনস্কতা, উদ্ভাৱনশীলতা আদি সকলো পৰিচয়ৰ
স্বাক্ষৰ বহন কৰা সংগ্রহালয়সমূহক অক্ষত ৰূপত বৰ্খাটো
আমাৰ কৰ্তব্য। ❖

মানৱী মৰম

■ প্ৰাকিষ্ট বৰা
সপ্তম শ্ৰেণী

মই যে বেছিকে কাম কৰিব পাৰোঁ, সেই কাৰণে তুমি
জুলা।”

“বাৰু হ'ব, এতিয়া ভাত খাই ল,” মাকে ক'লে।

ভাত খাই থাকোঁতে সাক্ষীয়ে ক'লে, “দেউতা,
কাইলৈ দীঘলীপুখুৰীলৈ ফুৰিবলৈ যামনে?”

“আমি ফুৰিবলৈ নাযাওঁ নহয়। তালৈ মোৰ বদলি

‘মানুহে মানুহৰ বাবে
যদিহে অকণো নাভাৰে...’
গীতটি গাই গাই সাক্ষীয়ে এখন ছবি আঁকি আছিল।
তাই গান গাই থকা দেখি মাকে ক'লে, “গানো গাই আছ,
ছবিও আঁকি আছ। যিকোনো এটা কাম কৰ।”
সাক্ষীয়ে মাকক ক'লে, “ইহ ক'লেই হ'ব নেকি?

শিক্ষার্থীর আখবা-তলী



হেচে বাবেহে যাম,” দেউতাকে ক’লে।

তেতিয়া সাক্ষীয়ে ক’লে, ‘ইয়েই..., বৰ ভাল হ’ব দেই।’ পাছদিনৰ পৰা তেওঁলোক গৈ দীঘলীপুখুৰীৰ ওচৰতে ভাৰাঘৰত থাকিবলৈ ল’লে। এদিন তেওঁলোকৰ ঘৰলৈ সাক্ষীৰ আইতাক আহিল। আইতাকে সাক্ষীক বৰ মৰম কৰিছিল। সদায় বাতি আইতাকে তাইক এটাকৈ সাধু কৈছিল। তায়ো সাধুটো শুনাৰ লগে লগে টোপনিৰ ভাও ধৰিছিল। পাছত তাইৰ সঁচাই টোপনি আহিছিল।

এবাৰ তেওঁলোকৰ ঘৰলৈ এজন অতি দৰিদ্ৰ লোক আহিল। প্ৰথমতে সাক্ষীৰ মাকে লোকজনক ভিক্ষাৰী বুলি কৈ খেদি দিছিল। কিন্তু সাক্ষীৰ আইতাকে মাকক বুজাই-বঢ়াই মানুহজনক ভিতৰত বহিবলৈ দিলে। “বোপা, তুমি ক’ৰ পৰা আহিছা? তোমাৰ ঘৰ ক’ত?” আইতাকে ক’লে।

মানুহজনে উন্নৰ দিলে, “বাইদেউ, মই ইয়াৰ ওচৰে বস্তি থাকো।”

“হয় নেকি? ৰ’বা, মই তোমাৰ কাৰণে খোৱাবস্তৰ যোগাৰ কৰোঁ,” আইতাকে ক’লে। মানুহজনক সাক্ষীয়ে বৰ ভাল পাইছিল। তেওঁ তাইক বহুকেইটা গান গাৰলৈ শিকাই দিছিল। তেওঁ তাত বহুপৰ থাকিল আৰু যোৱাৰ সময়ত আইতাকে তেওঁক কিছু খোৱাবস্তৰ আৰু কাপোৰ-কানি দি পঠিয়ালে।

কিছুদিনৰ পাছত এদিন স্কুলত বৰ বেয়াকৈ মূৰ

ঘূৰোৱাৰ বাবে সাক্ষী পকাত পৰি গৈছিল। লগে লগে প্ৰধান শিক্ষক ছাৰে সাক্ষীৰ মাক-দেউতাকক ফোন কৰি মাতিলে। তেওঁলোকে সাক্ষীক ততাতৈয়াকে হাস্পতাললৈ লৈ গৈছিল। ডাক্তাৰে কিছু পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰাৰ পাছত গম পালে যে তাইৰ দুয়োটা কিন্ডনীয়ে ক্ৰমায়ে বিকল হৈ আহিছে। মাক আৰু আইতাকে সেই খবৰটো শুনিয়েই হৃকৃতকাই কান্দিবলৈ ধৰিলে। দেউতাকে চিন্তাপৰিত হৈ মূৰত চেপা মাৰি ধৰিলে। সকলোতে বিয়পি পৰিল যে সাক্ষীৰ কিন্ডনীয়ে কাম নকৰা হৈ আহিছে। এনেতে হাস্পতাললৈ সেই দৰিদ্ৰ মানুহজন আহিল। তেওঁ সাক্ষীৰ দেউতাকক ক’লে, “দাদা, সাক্ষীৰ বোলে কিন্ডনী বিকল হৈছে?”

“হয়। তুমি কোন?”

“মই কেইদিনমান আগতে আপোনাৰ ঘৰলৈ আহিছিলো যে...”

“কোন? সেই বস্তিৰ মানুহজন?”

“অঁ, অঁ!”

“কিবা কামত আহিছা?”

“নাই। মই সাক্ষীক মোৰ এটা কিন্ডনী দান কৰিম।”

“কি!” আশ্চৰ্য্যত দেউতাকে তেওঁক ক’লে, “সঁচাই তুমি সাক্ষীৰ বাবে নিজৰ কিন্ডনী দিবা?”

“হয়।”

এইবুলি কৈ মানুহজন বৈ নাথাকিল। তেওঁ ডাক্তাৰজনক ক’লে, তেওঁৰ কিন্ডনী এটা সাক্ষীৰ দেহত সংৰোগণ কৰিব লাগে। বহু সময় ধৰি অস্ত্ৰোপচাৰ চলিল।

ডাক্তাৰে সফলতাৰে অস্ত্ৰোপচাৰ সম্পৰ্ণ কৰিলে। দৰিদ্ৰ মানুহজনৰ মহানৰতাই সকলোকে আবেগিক কৰি তুলিলে। শৰীৰত এটা কিন্ডনী লৈও তেওঁ সুস্থভাৱে চলা-ফিৰা কৰিব পাৰিব। অস্ত্ৰোপচাৰ কক্ষৰ পৰা ডাক্তাৰজন ওলাই আহিল।

“ডাক্তাৰ, সাক্ষীৰ...”

“সকলো ঠিকে আছে। সাক্ষী এতিয়া সম্পূৰ্ণ সুস্থ।”
সকলোৰে স্বস্তিৰ নিশ্চাস ল’লে আৰু সাক্ষীয়ে থিৰিকীৰে আকাশৰ উজ্জ্বল হেঙ্গলীয়া সূৰ্য্যটো চাই থাকিল। ♦♦

চুড়কু

তলৰ আকৃতি এটাৰ ছটা শাৰী আৰু ছটা স্তৰৰ লগতে প্ৰতিটো বৰ্গক্ষেত্ৰত ১ৰ পৰা ৯লৈ সংখ্যাকেইটা এবাৰকেহে বহিব।

চুড়কু ২১০

6	2	5	4	9	8	3	7	1
7	9	1	5	3	2	4	8	6
3	8	4	7	6	1	9	2	5
5	7	3	8	2	6	1	9	4
1	6	2	3	4	9	8	5	7
8	4	9	1	7	5	6	3	2
2	3	7	9	1	4	5	6	8
4	5	6	2	8	3	7	1	9
9	1	8	6	5	7	2	4	3

চুড়কু ২০৯

4								
6	9						8	
				7			2	
					3	8	5	
						2		
5								6
		2					3	
			6					4
				9				

তোমালোকে জানানে ? লংলীট বিভাস্তি পথ

বিভাস্তি পথ বা ‘লেবাৰিস্ট’বোৰ (Labyrinth) হ'ল মূলতঃ আমোদ-প্ৰমোদৰ বাবে সজা, এঠাইৰ পৰা আন ঠাইলৈ যোৱা অজস্র পথ। আচল পথ মাত্ৰ এটা বা দুটাহে, বাকীবোৰ প্ৰকৃত পথৰ দৰে লাগিলেও কিছু দূৰত গৈ বন্ধ হৈ যায় বা আন ঠাইতহে ওলাইহৈগৈ। প্ৰাচীন কালত এনে ধৰণৰ বহু বিভাস্তি পথ সজা হৈছিল। গ্ৰীচত খৃষ্টপূৰ্ব ১২০০ চনতে সজা এনে বিভাস্তি পথৰ ভগ্নাবশেষ পোৱা গৈছে। পৃথিৰীৰ ভিতৰত আটাইটকৈ দীঘল বিভাস্তি পথ হ'ল লংলীট বিভাস্তি পথ। ১৬,০০০ মান জোপোহা গছেৰে এই পথবোৰ পৃথক কৰা হৈছে। ইংলণ্ডৰ উইল্টচায়াৰৰ লংলীট হাউছত থকা এই পথটোৰ ডিজাইন কৰিছিল গ্ৰেগ ব্ৰাইটে। ১৯৭৮ চনত এই পথটো জনসাধাৰণৰ বাবে মুকলি কৰি দিয়া হয়। প্ৰথমে ই ১১৬ মিটাৰ দৈৰ্ঘ্য আৰু ৫৭ মিটাৰ প্ৰস্থৰ এক আয়তীয় ক্ষেত্ৰ আগুৰি আছিল আৰু ইয়াৰ পথসমূহৰ মুঠ দৈৰ্ঘ্য আছিল ২.৭ কিলোমিটাৰ। ইয়াত ছখন কাঠৰ দলং আছিল। এতিয়া অৱশ্যে এই বিভাস্তি পথৰ এলেকাটো আৰু অলপ বহলোৱা হৈছে। বিভাস্তি পথটো দুটা ভাগত বিভক্ত। গড় হিচাপে ডেৰ ঘণ্টামান সময়ত এটা মূৰৰ পৰা আনটো মূৰৰত ওলাবাবণ্গৈ পাৰি। অৱশ্যে তাৰ মাজতে পথ ভুল কৰাৰ সন্ভাৱনাও যথেষ্ট। ♦

উৎস : শান্তনু কৌশিক বৰুৱাৰ ‘জ্ঞানাঙ্গন’।

Adventure of Huckleberry Finn

■ Pallavi Dutta

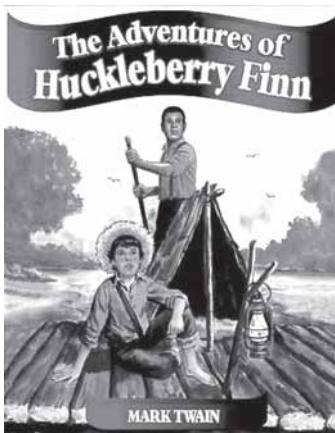
(Continued from July issue)

The Duke and the King commit one final scam, but their scheme fails, and they are run out of town. Huck and Jim plan to escape, but the King sells Jim to a local farmer, Silas Phelps, for \$40.

Huck arrives at the Phelps farm, where he is mistaken for Tom Sawyer by Aunt Sally. Huck plays along, and when the real Tom arrives, he goes along with Huck's plan. Tom enthusiastically joins the scheme to free Jim, coming up with an elaborate and unnecessary plan.

Meanwhile, the Duke and the King are captured and tarred and feathered by an angry mob. Huck feels pity for them despite their crimes. Tom and Huck begin executing their plan, which involves unnecessary complications to make Jim's escape seem like an adventure. They sneak Jim out of the shed at night, and Tom writes anonymous letters to the Phelps family warning of the escape. They also sneak tools and other items. Jim on his part remains patient and cooperative, trusting Huck and Tom.

Aunt Sally and Uncle Silas become increasingly suspicious as items go missing around the house. Huck and Tom make a rope ladder into a pie for Jim. The boys continue to execute their plan despite the challenges and close calls with Tom insisting on adding even more unnecessary elements,



such as a coat of arms and a journal for Jim to keep. Jim goes along with the plan, though he finds some of the steps ridiculous. Huck and Tom sneak more items to Jim, facing increasing suspicion from the Phelps family.

Tom writes more anonymous warning letters to heighten the drama. The Phelps family is terrified and takes measures to protect themselves. Despite the chaos, the boys carry out their plan, and Jim escapes with them. However, Tom is shot in the leg during the escape. Jim sacrifices his freedom to get a doctor for Tom, showing his loyalty and compassion.

Huck brings the doctor to treat Tom, who keeps the secret of Jim's escape. The doctor is impressed by Jim's kindness and sacrifices. Tom reveals that Miss Watson freed Jim in her will, so Jim has been free all along. Aunt Polly arrives and confirms the boys' true identities. Tom explains the entire escape plan as an elaborate adventure, much to Aunt Sally's shock.

Jim is officially freed, and Huck learns that his father has died, meaning he is free from his abusive father. Aunt Sally wants to adopt Huck and "civilize" him, but Huck plans to head west to avoid being civilized. The novel ends with Huck declaring his intention to continue seeking freedom and adventure. ♦

(The end)

Did You Know

The Mystery of the Voynich Manuscript: An Uncrackable Code

■ Jita Gogoi



The Voynich Manuscript is a mysterious and undeciphered text. Dating back to the early 15th century, the manuscript is written in an unknown script and features. This book is illustrated with strange plants and astrological diagrams. The manuscript is divided into sections that

appear to cover topics such as, botanicals containing drawings of 113 unidentified plant species, astronomical and astrological drawings including astral charts with radiating circles, suns and moons, pharmaceutical drawings of over 100 different species of medicinal herbs and roots portrayed with jars or vessels in red, blue, or green etc. Modern techniques, including computer analysis and artificial intelligence, have been employed to crack the code, but none have succeeded. It has approximately 170,000 characters, with around 25–30 distinct letters, but no one has been able to identify a linguistic or alphabetic basis for them. According to radiocarbon dating, the creation of the manuscript is between 1404 and 1438. But, the identity of the author remains unknown.❖

The Nazca Lines

The Nazca Lines are a collection of enormous geoglyphs etched into the arid desert floor of southern Peru, near the town of Nazca. The Nazca Lines were made by the Nazca people between 500 BCE and 500 CE. They include simple lines and intricate drawings of animals and shapes, spread across about 450 square kilometres. There are over 800 straight lines, 300 geometric shapes, and 70 animal and plant designs. Some shapes are as long as a football field. Experts aren't sure why they made these drawings. Some people think that they were used for ceremonies or to track seasons, while others believe that they

were the paths for religious processions. Despite being made thousands of years ago, the Nazca Lines are still visible because the desert climate helps to protect them from wind and rain. The lines are hard to see from the ground because they are so big. They are best viewed from the air, like from an airplane or helicopter. The Nazca people were known for their advanced farming and pottery. In 1994, the Nazca Lines became a UNESCO World Heritage Site to protect them from damage and preserve their great history. ❖

ভারতৰ নিৰাপত্তা আৰু RAWৰ ভূমিকা

■ প্ৰণীতা দেৱী

১৯৭৫ চনৰ কথা। নবী আহমেদ শাকিৰ নামৰ এজন ২৩ বছৰীয়া যুৱকে পাকিস্তানৰ কৰাচী বিশ্ববিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰিছিল। স্নাতক ডিপ্লোমা লাভ কৰাৰ পাছত তেওঁ পাকিস্তানী সেনাত ভৰ্তি হৈ অৱশ্যেত মেজৰ পদবীলৈ উন্নীত হৈছিল। বিয়াও কৰাইছিল পাকিস্তানৰেই ছেৱালী। পাকিস্তানী সেনাৰ ভিতৰৰা খবৰ ভাৰতলৈ প্ৰেৰণ কৰা এই যুৱকজনৰ প্ৰকৃত নাম আছিল ৰবীন্দ্ৰ কৌশিক। ১৯৮৩ চনত তেওঁৰ প্ৰকৃত পৰিচয় পোহৰলৈ অহাত পৰবৰ্তী সময়ছোৱা পাকিস্তানৰ কাৰাগাবত কটাবলগীয়া হৈছিল। ২০০১ চনত তেওঁ পাকিস্তানৰ কাৰাগাবতেই মৃত্যুবৰণ কৰিছিল। ভাৰতীয় চোৰাংচোৱা সংস্থাৰ হৈ কাম কৰা ৰবীন্দ্ৰ কৌশিকৰ এই দুঃসাহসিক কাৰ্য্যৰ বাবে সেই সময়ৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধীয়ে তেওঁকে ‘ঁকে টাইগাৰ’ উপাধি দিছিল।

বিশ্বৰ প্ৰায় সকলো দেশৰেই একোটা সুসংগঠিত আৰু সুপ্ৰশিক্ষিত চোৰাংচোৱা সংস্থা থাকে। এই চোৰাংচোৱা সংস্থাবোৰে লোকচক্ষুৰ আঁৰত থাকি দেশৰ লগতে বিদেশতো দেশ বক্ষাৰ স্বার্থত অহৰহ কাম কৰি থাকে। চন্দ্ৰগুপ্ত মৌর্য্যৰ প্ৰধান উপদেষ্টা চাণক্য বা কৌটিল্যই তেওঁৰ ‘অৰ্থশাস্ত্ৰ’ গ্ৰন্থত দেশৰ প্ৰতিৰক্ষাৰ স্বার্থত এটা শক্তিশালী চোৰাংচোৱা ব্যৱস্থা গঢ়ি তোলাৰ পোষকতা কৰিছিল। বৰ্তমান সময়তো বিশ্বৰ প্ৰতিখন দেশেই নিজৰ সুৰক্ষাৰ স্বার্থত প্ৰতিৰক্ষা বাহিনীৰ লগতে শক্তিশালী চোৰাংচোৱা ব্যৱস্থা এটা গঢ়ি তোলাত সৰ্বাধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰে।

চোৰাংচোৱা সংস্থাসমূহৰ কাম-কাজবোৰ



RAW

ৰোমাঞ্চকৰ আৰু বহ্স্যময় যেন লাগিলেও বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত এই কাম আতি জটিল আৰু বিপদসংকুল। গোপনীয়তা এনে কামত জড়িত লোকসকলৰ প্ৰধান অস্ত্ৰ। এওঁলোকে নিজৰ পৰিচয় আনকি নিজৰ আপোন পৰিয়াল আৰু বন্ধুবৰ্গৰ পৰামোগোনে ৰাখে।

ভাৰতৰ চোৰাংচোৱা সংস্থাটোৰ নাম হৈছে বিহুৰ্চ এণ্ড এনালাইছিছ উইং (Research and Analysis

Wing চমুকৈ RAW)। ইয়াৰ প্ৰধান কাম হৈছে বৈদেশিক চোৰাংচোৱা তথ্য সংগ্ৰহ। চোৰাংচোৱা তথ্য সংগ্ৰহৰ জৰিয়তে এই সংস্থাটোৱে দেশৰ নীতি-নিৰ্ধাৰকসকলক সহায় কৰাৰ লগতে দেশৰ বৈদেশিক স্বার্থ সুৰক্ষিত কৰাৰ আৰ্থে কাম কৰে। দেশৰ পাৰমাণৱিক কাৰ্য্যসূচীৰ সুৰক্ষাৰ দিশটোতো এই সংস্থাটো জড়িত হৈ থাকে।

১৯৬৮ চনত RAW গঠন কৰা হৈছিল। ‘ৰ’ গঠনৰ পূৰ্বে বহিঃ দেশৰ গোপন তথ্য সংগ্ৰহৰ দায়িত্ব প্ৰহণ কৰিছিল চোৰাংচোৱা সংস্থা ইণ্টেলিজেন্স ব্যুৰই (Intelligence Bureau)। পথম বিশ্বযুদ্ধৰ পাছত বিশ্বৰ বিভিন্ন ঠাইত ৰাজনৈতিক অস্থিৰতাই দেখা দিছিল। এনে পৰিস্থিতিত বৃটিছ ভাৰত চৰকাৰে চোৰাংচোৱা তথ্য সংগ্ৰহৰ উদ্দেশ্যে ইণ্টেলিজেন্স ব্যুৰ’ গঠন কৰিছিল। ১৯৪৭ চনত ভাৰত স্বাধীন হোৱাৰ পাছতো এই সংস্থাটোৱে চোৰাংচোৱা তথ্য সংগ্ৰহৰ কাম কৰি আছিল। ১৯৬২ চনৰ ভাৰত-চীন যুদ্ধ আৰু ১৯৬৫ চনৰ ভাৰত-পাকিস্তান যুদ্ধৰ সময়ত চোৰাংচোৱা তথ্য সংগ্ৰহৰ ক্ষেত্ৰত এই সংস্থাটো বিফল হোৱা বুলি অভিযোগ উঠিছিল। সেয়ে তদানীন্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী জোহৰলাল নেহৰুৰে এনে

নিবন্ধ

গোপন তথ্য সংগ্রহের বাবে এটা দায়বদ্ধ চোরাংচোরা সংস্থা গঠনের পোষকতা করছিল। পুরুষ সময়ত ইন্দিরা গান্ধী চৰকাৰেও এটা পূর্ণ পর্যায়ৰ চোরাংচোরা সংস্থা গঠনৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল। চোরাংচোরা সংস্থা ইলেক্ট্ৰনিক বুৰ'ৰ উপসঞ্চালক আৰেন কাওক নতুন সংস্থাটোৱ বাবে কপৰেখা প্ৰস্তুত কৰাৰ দায়িত্ব দিয়া হৈছিল। কাওক ব'ৰ মুৰব্বী ছিচাপেও নিয়োগ কৰা হৈছিল। ব'ৰ উদ্দেশ্য হৈছে দেশৰ প্ৰতিবক্ষা আৰু বৈদেশিক নীতি-নিৰ্ধাৰণত প্ৰভাৱ পেলোৱা দেশবোৱৰ ৰাজনৈতিক, সামৰিক, অৰ্থনৈতিক আৰু বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তিগত কাম-কাজৰ নিৰীক্ষণ কৰা। ইয়াৰ লগতে সংস্থাটোৱে আন্তঃবাস্তীয় পৰ্যায়ত জনমত গঠন কৰি দেশৰ স্বার্থত বিদেশী চৰকাৰসমূহক প্ৰভাৱিত কৰে। বাস্তীয় স্বার্থ বক্ষাৰ বাবে সংস্থাটোৱে গোপনে অভিযান চলোৱাৰ লগতে দেশৰ প্ৰতি ভাৰুকিৰ সৃষ্টি কৰা উপাদানসমূহ নিৰ্মল কৰাৰ বাবেও অহৰহ কাম কৰি থাকে। ব'ৰ মূল বাণী হৈছে—ধৰ্ম বক্ষতি বক্ষিতাঃ (Dharma Rakshati Rakshitah) অৰ্থাৎ ধৰ্ম পালন কৰাসকল সুৰক্ষিত হৈ থাকে। অন্যথা ধৰ্মসৰ গৰাহত পৰে। ইয়াত 'ধৰ্ম'ৰ জৰিয়তে ৰাষ্ট্ৰক বুজোৱা হৈছে।

ব'ই প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ পোনপটীয়া নিৰ্দেশত কাম কৰে। বৰ্তমান ব'ৰ মুৰব্বী হৈছে ৰবি সিন্হা। মুৰব্বীগৰাকীয়ে বাস্তীয় নিৰাপত্তা উপদেষ্টাক নিজৰ দৈনিক কাম-কাজৰ খতিযান দাখিল কৰিব লাগে। নতুন দিল্লীত ইয়াৰ মুখ্য কাৰ্যালয় থকাৰ বিভিন্ন ঠাইত ইয়াৰ আঞ্চলিক কাৰ্যালয় আছে। চোৱাংচোৱা সংস্থাসমূহৰ প্ৰায়বোৱ কথাই ৰাজহৰা কৰা নহয়। এই সংস্থাসমূহে সকলো ক্ষেত্ৰতে গোপনীয়তা বৰ্তাই ৰাখে। ব'ও ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। ব'ৰ সৈতে জড়িত লোকসকলক গৱেষণা বিষয়া বুলি কোৱা হয়। তেওঁলোকে বিভিন্ন উৎসৰ পৰা তথ্য সংগ্ৰহ কৰে। ইয়াৰ বহু কাম-কাজ তথা অভিযানত

মহিলাকো নিয়োগ কৰা হয়। ব'ভাৰতৰ সংসদৰ ওচৰত দায়বদ্ধ নহয়। ই তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইনৰ আওতাৰ বাহিৰত।

বাংলাদেশ গঠন, ছিকিমক ভাৰতৰ সৈতে চামিলকৰণকে ধৰি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত ব'ই সফলতাৰে নিজৰ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। ১৯৭৪ চনত পোখৰাগত হোৱা ভাৰতৰ পাৰমাণৰিক পৰীক্ষণৰ সময়ত নিৰাপত্তা আৰু গোপনীয়তা বক্ষাৰ দায়িত্ব ব'ই পালন কৰিছিল। চাণক্য অভিযান (Operation Chanakya) জৰিয়তে ব'ই কাশ্মীৰ উপত্যকাত শাস্তি বৰ্তাই ৰখাৰ বাবে চেষ্টা চলাইছিল। পাকিস্তানৰ সন্ত্রাসবাদী সংগঠন আইএছাইব (ISI) সৈতে কাশ্মীৰ বিছিন্নতাবাদী গোটসমূহৰ সম্পর্কৰ বিষয়ে ফাদিল কৰি উপত্যকাটোত সন্ত্রাসবাদ দমন কৰাত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছিল। সন্ত্রাসবাদী সংগঠন হিজুল মুজাহিদিনৰ বিভাজনৰ কৃতিত্বত ব'ৰ বুলি বহুতে ক'ব খোজে। ১৯৯৯ চনত হোৱা কার্গিল যুদ্ধত পাকিস্তান জড়িত থকা সম্পৰ্কীয় তথ্য ব'ই সংগ্ৰহ কৰিছিল। একেদেৰে মুস্তাইৰ ২৬/১১ৰ আক্ৰমণৰ পূৰ্বেও ব'ই মুস্তাইৰ হোটেলত পাকিস্তান সমৰ্থিত সন্ত্রাসবাদীয়ে আক্ৰমণৰ পৰিকল্পনা কৰা সম্পর্কত টেলিফনিক বাৰ্তালাপ ধৰা পেলাইছিল।

দেশৰ শাস্তি আৰু নিৰাপত্তা বৰ্তাই ৰখাৰ ক্ষেত্ৰত ব'ই গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। বিশ্বৰ বিভিন্ন দেশৰ চোৱাংচোৱা সংস্থা, যেনে—ইজৰাইলৰ মোছাড (MOSSAD), আমেৰিকা যুক্তবাস্তৰ চিআইএ (CIA), ৰাষ্ট্ৰিয় এফএছডি (FSD), আফগানিস্তানৰ এনডিএছ (NDS), ইংলণ্ডৰ এমআই ছিঙ (MI6) আদিৰ সৈতে ব'ই সহযোগিতাপূৰ্ণ সম্পর্ক বক্ষা কৰে। মুঠৰ ওপৰত চোৱাংচোৱা তথ্য সংগ্ৰহেৰে বাস্তীয় স্বার্থ বক্ষাত ব'ৰ অৱদান উল্লেখনীয়। ♦♦♦

তোমালোকৰ বাবে প্ৰশ্নৰ শুন্দি উত্তৰ দিওতাসকল

প্ৰভাঃশু শেখৰ কোশিক (দশম ঘ), জিয়ান ফুকন ঠাকুৰীয়া (পঞ্চম ঘ), অৱেষণ শিৱম অনন্যম (ষষ্ঠ খ), মৌচম তালুকদাৰ (ষষ্ঠ গ), টনবীৰ কাশ্যপ শৰ্মা (ষষ্ঠ ঘ), কোস্তু নাথ (পঞ্চম খ), পল ভৰালী (ষষ্ঠ গ) আৰু তাচিন আহমেদ (ষষ্ঠ গ) ♦♦♦

লং মার্চ

■ তৃতীয় গোস্বামী



১৯৩৪ খন্তিদ্বন্দ্ব মাও-চে-টুঙের নেতৃত্বত চীনের কমিউনিস্টসকলে চীনের উত্তর-পশ্চিম অঞ্চলের কমিউনিস্টসকলক সংগ দিয়ার উদ্দেশ্যে যি যাত্রা আবস্থ করিছিল, সেইসহ হেছে ঐতিহাসিক লং মার্চ (Long March)। এই যাত্রা দক্ষিণ-পূব চীনের কিয়াং-চি প্রদেশের পৰা উত্তরে শেনছি প্রদেশলৈ কৰা হৈছিল। এই যাত্রাত মাও-চে-টুঙের নেতৃত্বত চীনের কমিউনিস্টসকলে ৬০০০ মাইল পদযাত্রা করিছিল। ১৯৩৪ খন্তিদ্বন্দ্ব ১৬ অক্টোবৰত আবস্থ হোৱা লং মার্চৰ ১৯৩৫ খন্তিদ্বন্দ্ব ২০ অক্টোবৰত সামৰণি পৰিছিল।

লং মার্চৰ পটভূমি : সমসাময়িক চীনের বাজনীতিত কমিউনিস্টসকলৰ জনপ্ৰিয়তা বৃদ্ধি পাই আহিছিল। চীনের কিয়াং-চি প্রদেশ আৰু তাৰ নিকটৱৰ্তী অঞ্চলসমূহত কমিউনিস্টসকলৰ প্ৰভাৱ বৃদ্ধি পাইছিল। সেই সময়ত চীনেৰ ৰাষ্ট্ৰপতি আছিল কুমিনটাং দলৰ চিয়াং কাইচেক। প্ৰজাতন্ত্ৰী ৰাষ্ট্ৰপতি চিয়াং কাইচেক আছিল কমিউনিস্ট দলৰ চৰম বিৰোধী। কমিউনিস্ট আৰু কুমিনটাংসকলৰ মাজত সাত বছৰ ধৰি চলি থকা সংঘৰ্ষৰ পাছতো কমিউনিস্টসকলক দমন কৰিব পৰা হোৱা নাছিল। এনে স্থলত কুমিনটাং প্ৰশাসনে কমিউনিস্টসকলক দমন কৰিবৰ বাবে অন্য এক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছিল। তেওঁলোকে কমিউনিস্ট অধ্যুষিত অঞ্চলত অৰ্থনৈতিক প্ৰতিবন্ধকতাৰ (Economic Blockade) সৃষ্টি কৰিছিল। এই অঞ্চলৰ চাৰিওফালে বিভিন্ন ৰাস্তা-ঘাট আৰু দুৰ্গ নিৰ্মাণ কৰি সেইবোৰত মুকলিকৈ সামৰিক বাহিনী মোতায়েন কৰিছিল। উল্লেখযোগ্য যে সেই সময়ত জাপান পৃথিবীৰ শক্তিশালী আগ্ৰাসনকাৰী দেশসমূহৰ ভিতৰত এখন আছিল। জাপানে চীনেৰ প্ৰদেশসমূহো নিজৰ অধীন কৰিবলৈ আবস্থ কৰিছিল। জাপানে উত্তৰ চীনৰ জোহান

পৰ্যন্ত দখল কৰি লৈছিল। কিন্তু চিয়াং কাইচেকে জাপানৰ আগ্ৰাসনৰ বিৰুদ্ধে ব্যৱস্থা লোৱাৰ বিপৰীতে নিজ ৰাজনৈতিক প্ৰতিদ্বন্দ্বী কমিউনিস্টসকলক নিধন কৰিবলৈহে উঠি-পৰি লাগিছিল। সেয়েহে নিজৰ অস্তিত্ব বৰ্ক্ষাৰ স্বার্থত কমিউনিস্টসকলে নিজ নিজ পৰিয়ালসহ কিয়াং-চি প্ৰদেশ ত্যাগ কৰি চীনেৰ হালদীয়া নদীৰ (Yellow river) সমীপত থকা চেনছি প্ৰদেশ অভিযুক্ত দীৰ্ঘ পদযাত্রা আবস্থ কৰিছিল।

১৯৩৪ চনৰ ২ অক্টোবৰ তাৰিখে চাইনিজ কমিউনিস্ট পাৰ্টিৰ মিলিট্ৰী কাউন্সিলে এসপুহৰ ভিতৰত সেই ঠাই এৰি শেনছি প্ৰদেশলৈ গুঁচি যোৱাৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল। সেই মতে ১৬ অক্টোবৰত আবস্থ কৰা লং মার্চত কমিউনিস্টসকলে প্ৰায় তিনিশ সন্তুৰ দিনত ছয় হাজাৰ মাইল দূৰত্ব অতিক্ৰম কৰিছিল। এই যাত্রাকালত কমিউনিস্টসকলে ওঠৰটা পাৰ্বত্য অঞ্চল, কেইবাখনো মৰুভূমি আৰু চৌবিছন নদী অতিক্ৰম কৰিছিল। যাত্রাকালত এওঁলোকে প্ৰায় দুশখন যুদ্ধত অৱতীৰ্ণ হোৱাৰ লগতে বহুতো নগৰ-চহৰ আৰু অন্যান্য অঞ্চলো দখল কৰিছিল।

এই কষ্টকৰ পদযাত্রা সম্পন্ন কৰি নিজ লক্ষ্যত উপনীতি হোৱা কমিউনিস্ট বাহিনীয়ে চীনেৰ সাধাৰণ জনতাৰ মনত এক সহানুভূতিপূৰ্ণ স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। চীনেৰ জনসাধাৰণে বুজি উঠিছিল যে দেশ বৰ্ক্ষাৰ স্বার্থত কমিউনিস্টসকলে যিকোনো সংকটকেই অতিক্ৰম কৰিব পাৰে। ভৱিষ্যতৰ চীনেৰ বাজনৈতিক ইতিহাসত কমিউনিস্টসকলৰ জয় আৰু প্ৰভুত্ব বিস্তাৰত এই লং মার্চে বাৰকৈয়ে সহায় কৰিছিল। এডগাৰ স্নো নামৰ আমেৰিকাৰ এগৰাকী বিখ্যাত সাংবাদিকৰ মতে—“লং মার্চ কেৱল মাত্ৰ নিৰাপদ স্থানত উপনীতি হোৱাৰ প্ৰচেষ্টাই নাছিল, ই আছিল একেলগে দেশ, দেশবাসী আৰু অনেক বস্তুকে নতুনভাৱে আৱিষ্কাৰ কৰাৰ এক অভিযান।” ♦

‘গ্রেটেষ্ট শ্ৰ’ অন আৰ্থ’ৰপে পৱিচিত অলিম্পিক ক্রীড়া সমাৰোহৰ বিভিন্ন তথ্যেৰে সজোৱা হৈছে এইবাৰৰ শিতান।

- ১। গ্ৰীষ্মকালীন অলিম্পিক তিনিবাৰকৈ আয়োজন কৰা দ্বিতীয়খন চহৰ হৈছে পেৰিছ। প্ৰথমখন চহৰৰ নাম কি?
- ২। প্ৰথমবৰ্ষৰ আধুনিক অলিম্পিক অনুষ্ঠিত হৈছিল গ্ৰীচৰ বাজধানী এথেলত। সেইবাৰ সৰ্বাধিক স্বৰ্ণ পদক কোনখন দেশে লাভ কৰিছিল?
- ৩। আধুনিক অলিম্পিকৰ প্ৰথম স্বৰ্ণ পদক বিজয়ী আছিল আমেৰিকাৰ জেমছ ক'ন্লী। কোনটো ইভেণ্টত তেওঁ এই পদক লাভ কৰিছিল?
- ৪। স্পিৰিডন লুইছ—গ্ৰীচৰ এইগৰাকী এথলীট কোনটো ইভেণ্টৰ প্ৰথম অলিম্পিক চেম্পিয়ন আছিল?
- ৫। ১৯০০ চনৰ পেৰিছ অলিম্পিকত বৃটিছ-ভাৰতীয় এথলীট এজনে অংশ লৈ দুটাকৈ ৰূপৰ পদক লাভ কৰিছিল। দুশ মিটাৰ দৌৰ আৰু দুশ মিটাৰ হাৰ্ডলছত তেওঁ এই সফলতা অৰ্জন কৰিছিল। কোন বাবু তেওঁ?
- ৬। ১৯২৮ৰ পৰা ১৯৫৬ চনলৈ একেৰাহে ছবাৰ ভাৰতীয় হকী দলে অলিম্পিকত স্বৰ্ণ পদক দখল কৰি ইতিহাস গঢ়িছিল। অস্তিমবাৰ ভাৰতে হকীত কোন অলিম্পিকত স্বৰ্ণ পদক লাভ কৰিছিল?
- ৭। ব্যক্তিগত ইভেণ্টত অলিম্পিকত স্বৰ্ণ পদক লাভ কৰা প্ৰথমজন ভাৰতীয় এথলীট হৈছে অভিনৰ

- বিন্দু। এই ক্ষেত্ৰত দ্বিতীয়জন ভাৰতীয় কোন?
- ৮। অলিম্পিকত পদক লাভ কৰা প্ৰথমগৰাকী ভাৰতীয় মহিলা কোন?
- ৯। ২৩ টা স্বৰ্ণসহ মুঠ ২৮টা পদক লাভ কৰি ইতিহাস গঢ়া আমেৰিকাৰ সাঁতোৰবিদেজন কোন বাবু?
- ১০। ১৯৭২ চনত মিউনিখত প্ৰথমবাৰৰ বাবে অলিম্পিকত আনুষ্ঠানিকভাৱে মেছকটৰ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। মেছকটোৰ নাম কি আছিল?
- ১১। আধুনিক অলিম্পিকৰ জনক বুলি কোনগৰাকী ব্যক্তিক জনা যায়?
- ১২। ব্যক্তিগত ইভেণ্টত দুটাকৈ পদক বিজয়ী স্বাধীন ভাৰতৰ অলিম্পিয়ান দুগৰাকী কোন কোন বাবু?
- ১৩। ১৯৫২ চনৰ হেলচিংকি অলিম্পিকত কেডি যাদৱে কিদৰে ইতিহাস গঢ়িছিল?
- ১৪। লন টেনিচত এই পৰ্যন্ত ভাৰতে অলিম্পিকত এটাই পদক লাভ কৰিছে। পদকটো কোনগৰাকী খেলুৱৈয়ে লাভ কৰিছে?

চিত্ৰ সংকেতে

- ১৫। অলিম্পিকত ৰূপৰ পদক বিজয়ী এইগৰাকী ভাৰতোভোক কোন বাবু? ♦♦♦



তোমালোকৰ বাবে প্ৰশ্ন, আগষ্ট, ২০২৪

- ১। ১৯০০ চনত পেৰিছ অলিম্পিকত ক্ৰিকেটো অন্তৰ্ভুক্ত হৈছিল। কোন বিজয়ী হৈছিল সেইবাৰ?
- ২। ‘নেছেট’ যদি ইজৰাইলৰ সংসদৰ নাম হয়, তেন্তে ইৰানৰ সংসদৰ নাম কি?
- ৩। দ্য স্টোৰ স্পেংকলড বেনাৰ—এয়া কোনো বেনাৰ নহয়। এখন দেশৰ বাস্তীয় সংগীতহে। বাস্তীয় সংগীতটো কোনখন দেশৰ?
- ৪। বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰৰ স্বীকৃতি পোৱা উভৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ প্ৰথমটো সাংস্কৃতিক সম্পদ কি বাবু?
- ৫। কোনখন দেশৰ বাজধানীৰ নামটোৰ অৰ্থ— ঠাণ্ডা পানী?

আজান পীরৰ দৰগাহ

■ মানসজ্যোতি শৰ্মা

দৰগাহ শব্দৰ আভিধানিক অর্থ হৈছে মুছলমান সাধকৰ সমাধি। আজান পীরৰ দৰগাহ হৈছে হিন্দু-মুছলমানৰ মাজৰ ধৰ্মীয় সম্প্ৰীতিৰ সাধক তথা অসমীয়া জিকিৰণৰ জনক আজান পীৰ বা আজান ফকীৰৰ সমাধিস্থল আৰু সেই সমাধিস্থলত গঢ়া এটা মছজিদ। এই দৰগাহ সম্পর্কে জনৰ আগতে আজান পীৰনো কোন আৰু তেওঁ কি কাৰণে বিখ্যাত সেই বিষয়ে জনাটো অতি প্ৰয়োজনীয়।

আজান পীৱ অসমৰ লোক নাছিল। ইৰাক দেশৰ বাজধানী বাগদাদ চহৰৰ উপকণ্ঠ অঞ্চল এতিত ১৬১০ খৃষ্টাব্দত আজান পীৱৰ জন্ম হয়। তেওঁৰ পিতৃৰ নাম আছিল চৈয়দ আউজ জাহান। উল্লেখযোগ্য যে আজান পীৱ নামটো তেওঁৰ পিতৃপদন্ত নাম নহয়, চৈয়দ মইনুল্লিদিন বা শ্বাহ মীৰাণহে তেওঁৰ জন্মৰ সময়ত দিয়া নাম আছিল। উজনি অসমৰ মুছলমানসকলৰ মাজত প্ৰতিদিনে পাঁচবাৰকে আজান দিয়াৰ ব্যৱস্থাৰ প্ৰচলন কৰা বাবেই বাগদাদৰ শ্বাহ মীৰাণৰ নাম আজান ফকীৰ বা আজান পীৱ হৈ পৰিচিল।

জন্ম চহৰ বাগদাদতেই শ্বাহ মীৰাণে প্ৰয়োজনীয় শিক্ষা-দীক্ষা প্ৰাপ্ত কৰে। আৰবী, ফার্সীৰ লগতে ইচ্ছলামিক দৰ্শনত তেওঁ কম বয়সতে বৃৎপতি লাভ কৰিছিল। নিজৰ আৰ্জিত জ্ঞানেৰে মানুহৰ মাজত ধৰ্মতত্ত্ব প্ৰচাৰৰ বাবে তেওঁ ২৫-৩০ বছৰমান বয়সতে ঘৰ-বাৰী এৰি বিভিন্ন দেশলৈ যাত্রা আৰস্ত কৰে। ধৰ্মজ্ঞান প্ৰচাৰৰ বাবে তেওঁৰ এই যাত্রাৰ প্ৰথান সংগ্ৰহী আছিল একমাত্ৰ ভায়েক নবী। তেওঁলোক দুয়ো ইৰাকৰ পৰা খোজ কাটি আফগানিস্তানলৈ আহে আৰু তাৰ পৰা খাইবাৰ গিৰিপথেদি ভাৰতবৰ্ষত প্ৰৱেশ কৰে। ভাৰতবৰ্ষলৈ আহি শ্বাহ মীৰাণে প্ৰথমতে আজমীৰৰ খাজা মইনুল্লিদিন চিস্তীৰ দৰগাহত কিছুদিন থাকি দিল্লীলৈ আহে। দিল্লীত তেওঁৰ পৰিচয় হয় হজৰত নিজামুল্লিদিন আউলীয়া প্ৰবৰ্তিত চুকী



সাধন মার্গৰ সৈতে। তাৰ পাছত শ্বাহ মীৰাণ আৰু ভায়েকে নবী বংগ দেশৰ গৌড়লৈ আহে। জ্ঞানপিপাসু তথা অপাৰ সৌন্দৰ্যবোধৰ অধিকাৰী শ্বাহ মীৰাণ বংগ দেশতো বেছিদিন নাথাকিল।

সেই সময়ৰ কামৰূপ তথা অসম বাজ্যৰ

প্ৰকৃতিৰ সৌন্দৰ্যত মুঞ্চ হৈ দুয়ো থাকিবলৈ ল'লে হাজোৰ হজৰত গিয়াচুল্লিদিন আউলীয়াৰ দৰগাহত।

সেই সময়ত অসমৰ ঠায়ে ঠায়ে মুছলমান লোকৰ বসতি আছিল। বিভিন্ন সময়ত মুছলমান শাসকসকলে অসমত চলোৱা অভিযানত বৈ যোৱা যুদ্ধবন্দী, গৌড়, বিহাৰ আদিৰ পৰা আহা মুছলমান লোক তথা বেপাৰ-বাণিজ্য আৰু বৃত্তিৰ প্ৰয়োজনত অসমত বসতি কৰা মুছলমান লোকসকল অসমীয়া সমাজ ব্যৱস্থাৰ লগত মিলি গৈছিল। হাজোত থকা কালছোৱাত শ্বাহ মীৰাণ আৰু ভায়েক নবীয়েও অসমীয়া ভাষাৰ লগতে অসমত প্ৰচলিত লোকগীত, দেহবিচাৰৰ গীত, ওজাপালি আদি শিকি লৈছিল।

১৬২৫ খৃষ্টাব্দৰ পৰা ১৬৩৪ খৃষ্টাব্দৰ ভিতৰত শ্বাহ মীৰাণ অসমলৈ আহে। সেই সময়ত আহোম বজা প্ৰতাপ সিংহই বাজত্ব কৰি আছিল। হাজোৰ পৰা তেওঁ শিৱসাগৰৰ গড়গাঁৱলৈ যায় আৰু তাৰে চূণপোৱা গাঁৱত নিগাজিকৈ থাকিবলৈ লয়। তাত থকা কালতে তেওঁ ওচমান গণি খোন্দকাৰৰ নামৰ এজন লোকৰ জীয়ৰীক বিয়া কৰাই ঘৰ-সংসাৰ কৰে। ইচ্ছলাম ধৰ্মৰ বীতি-নীতিৰ লগত বৰ বেছি পৰিচিত নোহোৱা মুছলমান লোকসকলৰ সমাজখন সংস্কাৰ সাধনৰ কাৰণে শ্বাহ মীৰাণে অহোপুৰুষৰ্থ কৰিলে। লগতে তদানীন্তন অসমত প্ৰচলিত শংকৰদেৱৰ একশৰণ বৈষণৱ ধৰ্মৰ লগতো এক সম্প্ৰীতিৰ বাঙ্গোন সৃষ্টি কৰিলে। সেই সম্প্ৰীতিৰ মনোভাবেৰে তেওঁ লিখিলে—

মোৰ মনত আন ভাব

নাই ঔ আঙ্গা,

নিবন্ধ

মোৰ মনত ভিন পৰ
নাই ঔ আঙ্গাৰ,
হিন্দু কি মুছলমান
একে আঙ্গাৰ ফৰমান
মোৰ মনত একেটি ভাব।

ধৰ্মৰ বাট এৰি অবাটে যোৱা তদনীন্তন অসমৰ মুছলমান সমাজক ধৰ্মৰ বাট দেখুৱাই সৰ্বসাধাৰণৰ মাজত আজান ফকীৰৰ ক্ষেত্ৰে জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰা তথা অসমীয়া সমাজ-সংস্কৃতিৰ লগত একাত্ম হৈ যোৱা এইগৰাকী সাধকৰ জনপ্ৰিয়তাত আহোম ৰাজ্যৰ অধীনৰ দৰঙী খণ্ডৰ বিষয়াবাব খোৱা মুছলমান ৰাজবিষয়া ৰূপাই দা-ধৰা দৰ্শাওষিত হৈ পৰিল। আজান ফকীৰৰ প্ৰতিপন্থি সহ্য কৰিব নোৱাৰি ৰূপায়ে আহোম ৰজাৰ ওচৰত আজান ফকীৰৰ বিকৰদে ইছলাম ধৰ্মক বিকৃত কৰাৰ অভিযোগ দিলে। আহোম ৰজা গদাধৰ সিংহই প্ৰথমতে এই অভিযোগৰ প্ৰতি বিশেষ মন দিয়া নাছিল যদিও বাবে বাবে অভিযোগ কৰাৰ পাছত ৰূপাই দা-ধৰাকে বিচাৰ কৰাৰ ভাৰ অপৰণ কৰে। ৰূপাইৰ বড়ীযন্ত্ৰত আজান ফকীৰ আৰু ভায়েকক গৃহবন্দী কৰাৰ লগতে আজান ফকীৰ চকু কাঢ়ি লয়। ঐতিহাসিক তথ্য তথা জনশৰ্তি অনুসৰি এই কাৰ্যৰ পাছত দিখো নৈ উভতি ব'লৈ ধৰে, আনকি ৰাজকাৰেং পৰ্যন্ত পানীত ডুব যায়। এনে ধৰণৰ দুর্যোগৰ পাছত ৰজাৰ বিষয়াই আজান ফকীৰৰ নিৰ্দোষিতা আৰু মাহাত্ম্যৰ কথা বুজি পাই ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা কৰে। পাছত ৰজা গদাধৰ সিংহৰ নিৰ্দেশত ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু দিখো নৈৰ সংগমস্থলৰ কাষত অৱস্থিত শ'ৰাণুৰ চাপৰিত মঠ সজাই তেওঁক তাতে থাকিবলৈ দিলে। তাতে তেওঁ সংগীসকলৰ সৈতে এটা মছজিদ সাজি ধৰ্ম কাৰ্য আৰস্ত কৰিলৈ।

শিৰসাগৰ জিলাৰ শ'ৰাণুৰ চাপৰিব আশ্রমতে মাঘ মাহৰ শনিবাৰ এচিত আজান ফকীৰ বা আজান পীৰে শেষ নিশাস ত্যাগ কৰে। এইগৰাকী সম্পৰ্কীতিৰ সাধক, কবি, গায়ক, সমাজ সংস্কাৰক, ধৰ্মপ্ৰাণ মহান পুৰুষক শ'ৰাণুৰ চাপৰিব মছজিদৰ কাষতে সমাধিস্থ কৰা হয়। এই সমাধিস্থলেই আজান পীৰৰ দৰগাহৰ পৰিচিতি।

এই আজান পীৰ দৰগাহ দিখো আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰ নৈৰ

দ্বাৰা পৰিবেষ্টিত হৈ আছে। আগতেই উল্লেখ কৰা হৈছে যে এই দৰগাহ দিখো নদী আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ সংগমস্থলত অৱস্থিত শ'ৰাণুৰ চাপৰি নামৰ ঠাইত। ই শিৰসাগৰ নগৰৰ পৰা প্ৰায় ২২ কিলোমিটাৰ দূৰত অৱস্থিত। দৰগাহৰ বাহিৰত এটা গড় থকাৰ লগতে ভিতৰতো এটা সৰু গড় আছে। ভিতৰত থকা গড়টোৰ মাজভাগতে এটা মছজিদ আছে। এই মছজিদৰ অলপ আঁতৰতে আজান পীৰৰ কৰাৰ অৱস্থিত। উল্লেখযোগ্য যে আহোম ৰজা গদাধৰ সিংহৰ নিৰ্দেশত হাতীবৰুৱাই আজান পীৰৰ কাৰণে সাজি দিয়া মঠৰ চিন এতিয়াও দেখিবলৈ পোৱা যায়। জনশৰ্তি মতে মঠৰ ভিতৰত থকা এজোপা শ'ৰা গছৰ তলত বহি আজান পীৰে তেওঁৰ সংগীসকলৰ সৈতে ধৰ্ম চৰ্চা কৰাৰ লগতে জিকিৰ গাইছিল।

এই শ'ৰা গছজোপাৰ পৰাই ঠাইখনৰ নাম শ'ৰাণুৰ চাপৰি হয় বুলি কোৱা হয়। এই দৰগাহত থকা কৰাৰলৈ মুছলমান লোকসকলে আজান পীৰ চাহাবক দৰ্শন কৰিবলৈ যায়। কেৱল মুছলমান মানুহেই নহয়, ভাৰতৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা ভিন ভিন ধৰ্মাবলম্বী লোক এই দৰগাহলৈ আছে। বৰ্তমান প্ৰতি বছৰে ইয়াত ইছলামধৰ্মী লোকসকলৰ উৰুচ মেলা অনুষ্ঠিত হয়। শংকৰদেৱৰ নৱাবেষণৰ ধৰ্মৰ আদৰ্শ আৰু ইছলামিক আদৰ্শৰ সংমিশ্ৰণত আজান ফকীৰ চাহাবে যি সম্পৰ্কীতিৰ দৰ্শন সমাজক দি দৈ দৈ গৈছিল, সেই আদৰ্শ তথা দৰ্শনৰ আধাৰতেই বৰ্তমান সময়তো আজান পীৰ দৰগাহে সম্পৰ্কীতিৰ বার্তা সমাজত বিলাই আছে। সাম্প্ৰদায়িক সম্পৰ্কীতিৰ প্ৰতীক, সম্পূৰ্ণ বেলেগ এটা সংস্কৃতিৰ পৰা আহি অসমৰ সমাজ-সংস্কৃতি, ভাষা, মাটি-পানীক নিজৰ বুলি গ্ৰহণ কৰি মিলি যোৱা মহান পুৰুষ আজান ফকীৰ স্মৃতি বিজড়িত আজান পীৰ দৰগাহ নিঃসন্দেহে পৰ্যটকৰ বাবে এক আকৰ্ষণৰ স্থল।

টোকা : প্ৰবন্ধটিত উল্লিখিত বিভিন্ন তথ্য ইণ্টাৰনেট, শিৰসাগৰ পৰ্যটন বিভাগৰ বেৰছাইট <https://sivasagar.assam.gov.in>, হেমকোষ, মঝ আবিদুন্দিন আহমেদ বচিত সম্পৰ্কীতিৰ সাধক আজান ফকীৰ আৰু চৈয়দ আন্দুল মালিকৰ অসমীয়া জিকিৰ আৰু জাৰী নামৰ গ্ৰন্থৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা হৈছে। ♦

পৃথিবীৰ ষষ্ঠ মহাসাগৰখন

■ জাহুরী বৰুৱা

নতুন নতুন চিন্তাৰ অঘেষণ, যিকোনো বহস্যৰ গভীৰতলৈ যোৱাৰ উৎসুকতাই মানুহক আন জীৱৰ তুলনাত সদায়ে শ্ৰেষ্ঠ কৰি ৰাখিছে। অনুসন্ধিৎসু মনৰ তাড়নাতেই মানুহে পৃথিবীত থাকিয়েই চন্দ্ৰ-সূৰ্যৰ বিষয়ে গৱেষণা কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। পৃথিবীৰ বহিৰ্জগতখন যিমান বহস্যময়, পৃথিবীৰ অন্তৰ্ভৰণখনো প্ৰহেলিকাৰে ভৰপূৰ। সেইবাবে পৃথিবীৰ পৃষ্ঠভাগ, অন্তৰ্ভৰণৰ বিষয়ে জানিবলৈও ভূবিজ্ঞানী, অৰ্থাৎ পৃথিবীৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা গৱেষকসকলৰ গৱেষণা অহৰহ চলি থাকে। তথাপি যেন জানিবলৈ এতিয়াও বহুত বাকী। কাৰণ শেহতীয়া এক গৱেষণাত ভূবিজ্ঞানীসকলে আৰিঙ্কাৰ কৰিছে আমাৰ পৃথিবীৰ ষষ্ঠ মহাসাগৰখন।

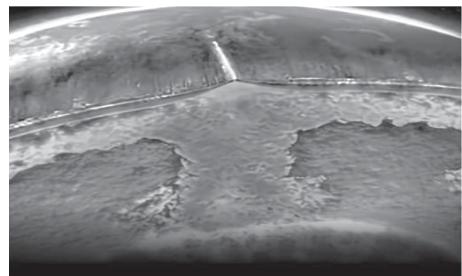
এই নতুন উদ্ঘাটনে সমগ্ৰ বিশ্বতেই সাংঘাতিক কৌতুহলৰ সৃষ্টি কৰিছে। কাৰণ পাঁচখন মহাসাগৰে আগুৰি থকা পৃথিবীপৃষ্ঠত আৰু এখন মহাসাগৰৰ বাবে ঠাই ক'ত? গতিকে ই সঁচাকৈয়ে এটা আচৰিত হ'বলগীয়া কথা। তাতকৈও আচৰিত হ'বলগীয়া কথাটো হ'ল—এই নতুন মহাসাগৰখনৰ সন্দেশ পোৱা গৈছে ভূপৃষ্ঠৰ পৰা প্ৰায় ৭০০ কিমি. তলত।

সাধাৰণতে আমি যি ভূগৰ্ভস্থ পানীৰ কথা জানো সেই পানী ৭০০ মিটাৰতকৈ কম গভীৰতাত পৃথিবীৰ প্রায় সকলো ঠাইতে উপলব্ধ আৰু ইয়াৰ আয়তন সমগ্ৰ পৃষ্ঠত বিস্তৃত ৫৫ মিটাৰ এটা ডাঠ স্তৰৰ সমান। গতিকে ভূগৱেষকসকলে শেহতীয়াকৈ যিখন মহাসাগৰৰ সন্ধান পাইছে সেইখন নিঃসন্দেহে আমি জনা ভূগৰ্ভস্থ পানীৰ স্তৰতকৈ অধিক গভীৰতাত আছে।

এতিয়া তোমালোকে আৰু এটা কথা জানি আচৰিত হ'বা যে ভূত্বকত সন্ধান পোৱা এই মহাসাগৰখনত ভূপৃষ্ঠৰ পাঁচখন মহাসাগৰৰ তুলনাত তিনিশুণ অধিক পানী আছে। গতিকে নিঃসন্দেহে এইখন হৈ পৰিছে পৃথিবীৰ আটাইতকৈ বিশাল মহাসাগৰ।

এতিয়া নিশ্চয় তোমালোকৰ মনত প্ৰশ্ন জাগিছে ইমান ডাঙৰ মহাসাগৰখন ভূপৃষ্ঠৰ ইমান তলত থকাটো কেনেকৈ সন্তো? ইয়াত পৃথিবীপৃষ্ঠত থকা পাঁচখন মহাসাগৰৰ দৰে স্বাভাৱিক জলজীৱন থকাটো সন্তৰণে? আৰু লগতে চাঁগৈ এইটোও ভাবিছ ইয়াক বিচাৰি পোৱা গ'ল কেনেকৈ?

দৰাচলতে এই সমস্ত ঘটনাৰ আৰম্ভণি হৈছিল আগ্নেয়গিৰি উদ্গ্ৰীৰণৰ ফলত ভূগৰ্ভৰ পৰা ওলোৱা এটুকুৰা হীৱাৰ পৰা। আফ্ৰিকা মহাদেশৰ বট্চ'ৱানা (Botswana) নামৰ ঠাইত আগ্নেয়গিৰিৰ পৰা ওলোৱা মেগমাৰ লগত এই হীৱাৰ টুকুৰাটো যেতিয়া জাৰ্মানীস্থিত ভূবিজ্ঞান প্ৰতিষ্ঠানৰ (ইন্সটিউট ফৰ জিআ') ছায়েন্স এট গ'থে ইউনিভার্সিটি ভূবিজ্ঞানীসকলে 'বৰ্মণ স্পেকট্ৰাস্ক'পি'ৰে পৰীক্ষা কৰিলে পৰীক্ষাত গম পোৱা গ'ল যে উক্ত হীৱাৰ টুকুৰাটোত বিংডেডাইট (Ringwoodite) আৰু ৰাডিয়াইট (Wadseyite) নামৰ দুবিধ খনিজ পদাৰ্থ আছে। যদিওৱা দুয়োবিধ পদাৰ্থৰ মাজত সাংকেতিক প্ৰভেদ আছে, কিন্তু এটা ক্ষেত্ৰত দুয়োটাৰে মাজত সামঞ্জস্য আছে আৰু সেইটো হ'ল দুয়োবিধ পদাৰ্থৰে পানী অধিক মাত্ৰাত শোষণ কৰিব পৰা ক্ষমতা আছে আৰু হীৱাটুকুৰাত পোৱা এই পদাৰ্থ দুবিধতো প্ৰচুৰ পানীৰ উপস্থিতি ধৰা পৰিল। মাটিৰ তলৰ পৰা ওলোৱা হীৱাৰ টুকুৰাত পানীৰ সন্ধান পোৱা খৰবটোৱে লগে লগেই গৱেষকসকলৰ মাজত যুক্তিসংগতভাৱে কৌতুহলৰ সৃষ্টি কৰিলে। কাৰণ ভূগৰ্ভত থকা মেগমাৰ লগত মাটিৰ ওপৰলৈ উঠি আহা হীৱাৰ টুকুৰাটোত পানীৰ উপস্থিতি থাকিব পাৰে কেনেকৈ? এই কথাৰ ওৱ বিচাৰিলৈ ভূপদার্থবিজ্ঞানী (geophysist) ষ্টিভেন জেকবচন আৰু ভূমিকম্পবিজ্ঞানী (seismologist) ৱেঙ্গন শ্বমাণ্ডেৰ নেতৃত্বত এটা গৱেষক দল উঠি-পৰি লাগিল।



উল্লেখযোগ্য যে তেওঁলোকে পূর্বে পৰা পৃথিবীত পানীৰ উৎপত্তি সন্দৰ্ভত গৱেষণাত বৃত্তী হৈয়ে আছিল।

তদুপৰি ২০০৪ চনত তেওঁলোক দুয়োৰে প্ৰচেষ্টাত প্ৰকাশিত গৱেষণাপত্ৰ এখনত ৰিংডাইট নামৰ খনিজ পদার্থবিধৰ বিষয়ে ইতিমধ্যে বিতংভাৱে ব্যাখ্যা কৰা হৈছিল। গতিকে এই নতুন তথ্যই তেওঁলোকক দিলে নতুন আশাৰ ৰেঙণি। তেওঁলোকে সমগ্ৰ উত্তৰ আমেৰিকাত ২০০টাৰো অধিক ভূমিকম্পমাপক যন্ত্ৰ ‘ছিছম’গ্রাফ’ৰ ব্যৱহাৰ কৰি ৫০০ৰো অধিক ভূমিকম্পনীয় তৰঙ্গ ধৰা পেলাই পৃথিবীৰ আভাস্তৰীণ খোলাটো আৰু মেটেলৰ গঠনৰ বিষয়ে অনুসন্ধান কৰিবলৈ ধৰে। অৱশ্যেত পৃথিবীৰ মেটেলৰ ড্ৰেঞ্জিং জন্ত পানীৰ অৱস্থিতিৰ প্ৰমাণ পালে। অৱশ্যে এই পানী তৰল অৱস্থাত নাই। বৰঞ্চ ইয়াৰ সমস্ত পানী আগতে উল্লেখ কৰা ৰিংডাইট নামৰ খনিজ পদার্থৰ ভিতৰত সোমাই স্ফটিক আকাৰত আছে। অৰ্থাৎ ই কঠিন অৱস্থাত আছে। এইখনিতেই উল্লেখ কৰা ভাল হ’ব যে পৃথিবীৰ মেটেল ড্ৰেঞ্জিং জন্ত হৈছে ভূগৰ্ভৰ ৪১০ কিমি। আৰু ৬৬০ কিমিৰ ভিতৰৰ আনুমানিক গভীৰতাত অৱস্থিত এটা স্তৰ। গতিকে পোনপথমে গৱেষক দলটোৱে এই স্তৰটোত কিমান পানী থাকিব পাৰে, সেই বিষয়ে কোনো ধাৰণা কৰিব পৰা নাছিল। কিন্তু পৰবৰ্তী পৰ্যায়ৰ সন্ধানত তেওঁলোকে যেতিয়া আৰিক্ষাৰ কৰিলে এয়া দৰাচলতে এক অকল্পনীয় বিশাল জলৰাশি, ই স্বাভাৱিকতেই তেওঁলোকৰ বাবে হৈ পৰিল উল্লাসেৰে পূৰ্ণ এক অবিশ্বাস্য সাফল্য। কিন্তু ইয়াক পৃথিবীপৃষ্ঠালৈ আনিব পৰাটো সন্তুষ্ট মুঠেই নহয়। কাৰণ পৃথিবীৰ ইমান

গভীৰতালৈ খনন কাৰ্য্য কৰিব পৰা প্ৰযুক্তি আমাৰ বৰ্তমান সময়লৈকে নাই।

ভূগৰ্ভৰ তলত লুকাই থকা এই মহাসাগৰখনক লৈ এতিয়া প্ৰক, ইমানখনি পানী আছিল ক'ব পৰা? পৃথিবীৰ উত্তপ্ত কেন্দ্ৰভাৱৰ খোলাটোৰ ওপৰত এই জলৰাশি যদি পৃথিবী গঠন হোৱাৰ সময়ৰে পৰা আছে ই নিশ্চয় তেতিয়াই কোনো ধূমকেতুৰ লগত হোৱা সংঘাতৰ ফল হ'ব পাৰে। গৱেষক ষিঙ্গেন জেকবচনে পৃথিবীত পানীৰ উৎপত্তি আভ্যন্তৰীণভাৱে হোৱা ধাৰণাটোকে সমৰ্থন কৰে আৰু লগতে পৃথিবীৰ তলৰ পানী বক্ষা কৰাত ইয়াৰ ভূমিকাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। কিছুমান ভূবিজ্ঞানীয়ে আকো মত পোৱণ কৰিছে আমাৰ পৃথিবী যিহেতু বহুতো টেক্টনিক প্লেটৰ ওপৰত গঠিত, এই প্লেটবোৰৰ স্থান সলনি কৰি থাকিব পৰা বৈশিষ্ট্যৰ বাবে এই মহাসাগৰখনৰ সৃষ্টি হৈছে। টেক্টনিক প্লেটবোৰ গতিশীল অৱস্থাত থাকে বাবে নিজৰ স্থান সলনি কৰিব পাৰে যাৰ ফলত নতুন প্লেটৰ সৃষ্টি হয়। মহাসাগৰৰ পৃষ্ঠত এনে গতিবিধি আটাইতকৈ অধিক হয়। ভূমিকম্পৰ সময়ত যেতিয়া এই প্লেটবোৰে লৰচৰ কৰে, তেতিয়া প্লেটবোৰ মাজত ফাঁকৰ সৃষ্টি হয় আৰু সেই ফাঁকবোৰৰ মাজেদিয়েই ভূপৃষ্ঠৰ মহাসাগৰৰ পানী সৰকি ভূগৰ্ভস্থ মহাসাগৰখনৰ সৃষ্টি হৈছে বুলিও ধাৰণা আগ বঢ়োৱা হৈছে। এনে বিভিন্ন ধাৰণাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত আগস্তক সময়ত পৃথিবীৰ জলচক্ৰ সম্পর্কেও এক বৈপ্লৱিক পৰিবৰ্তন আহিব বুলি অনুমান কৰা হৈছে। ভৱিষ্যতে বিস্ময় আৰু কৌতুহলেৰে ভৰা এই ষষ্ঠ মহাসাগৰখনৰ বিষয়ে আৰু অধিক তথ্য জানিব পৰা যাৰ বুলি আমি সকলো আশাৰাদী। ❁

গৰমত বন্ধু—ৰেফ্ৰিজাৰেটৰ

■ অভিজিত শৰ্মা বৰুৱা



গৰমত ছাটি-ফুটি কৰা দিন এটাত শীতল পানী, বা পানীয়, বা থাওকতে পাব পৰা আইচক্রীম আদিয়ে আমাক কিমান স্বস্তি আৰু সুখানুভূতি দিব পাৰে সেয়া আমি সকলোৱে ভালদৰে জানো। এই আৰাম দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত ৰেফ্ৰিজাৰেটৰৰ বিকল্প নাই। পাছে ৰেফ্ৰিজাৰেটৰে কেৰল সেই কাম কৰিবৈই ক্ষান্ত নাথাকে। ই তাৰ উপৰি আন বহু ক্ষেত্ৰত আমাক সহায় কৰে।

ৰেফ্ৰিজাৰেটৰনো কি?

ৰেফ্ৰিজাৰেটৰ হ'ল খাদ্য সামগ্ৰী, ঔষধ আদিকে ধৰি যিকোনো বস্তু শীতল কৰি বাখিব পৰা এবিধ ঘৰুৱা যান্ত্ৰিক সঁজুলি। ঘৰুৱা ৰেফ্ৰিজাৰেটৰবোৰত মূল প্ৰকোষ্ঠটোৱ ভিতৰত আন এটা সৰু কুঠৰী থাকে। তাক ফ্ৰীজাৰ বা ডীপ ফ্ৰিজ নামেৰে জনা যায়। মূল ডাঙৰ কম্পার্টমেণ্টটোত উষ্ণতা ৩৬ পৰা ৫ ডিগ্ৰী চেলছিয়াছমান হয় আৰু ফ্ৰীজাৰৰ উষ্ণতা শূন্য ডিগ্ৰী চেলছিয়াছৰো কম হয়। সেই বাবে ফ্ৰীজাৰত পানী থ'লৈ সেই পানী বৰফত পৰিণত হয়। ডাঙৰ প্ৰকোষ্ঠটোত কিন্তু সেয়া নহয়। ৰেফ্ৰিজাৰেটৰৰ ভিতৰৰ উষ্ণতা এক সীমাৰ ভিতৰত বড়োৱা-কমোৱা কৰিব পাৰি। কিছুমান ৰেফ্ৰিজাৰেটৰত কেৱল ফ্ৰীজাৰ কম্পার্টমেণ্টেই থাকে আৰু তাৰ ভিতৰৰ উষ্ণতা -৩৪ ডিগ্ৰী চেলছিয়াছ পৰ্যন্ত হ'ব পাৰে। অৱশ্যে এনে ফ্ৰীজাৰ কিছু বিশেষ উদ্দেশ্যতহে ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

ৰেফ্ৰিজাৰেটৰৰ ইতিহাস

ৰেফ্ৰিজাৰেটৰৰ আগতে প্রায় একে উদ্দেশ্যৰ বাবে আইচবক্স আৰু আইচহাউচৰ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। সেইবোৰৰ ভিতৰত প্ৰাকৃতিক বৰফ বখা হৈছিল। একাদশ শতকাত পাচী পদাথবিজ্ঞানী আৰু বসায়নবিজ্ঞানী ইবন চিনাই ৰেফ্ৰিজাৰেটো কুণ্ডলী বা কইল আৰিঙ্কাৰ কৰে, যিবোৰে এৰমেটিক বাষ্পক ঘনীভূত কৰিব পাৰিছিল।

বিশ্বৰ প্ৰথম কৃত্ৰিম ৰেফ্ৰিজাৰেছন পদ্ধতি আৰিঙ্কাৰৰ কৃতিত্ব দিয়া হয় গ্লাইডো বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বিজ্ঞানী উইলিয়াম কুলেনক। ১৭৪৮ চনত তেওঁ এই আৰিঙ্কাৰ কৰিছিল। ১৮০৫ চনত এজন আমেৰিকান আৰিঙ্কাৰক অলিভাৰ ইভান্সে বাষ্প-সংকোচন বা ভেপোৰ-কম্প্রেছন ৰেফ্ৰিজাৰেছন যন্ত্ৰ আৰিঙ্কাৰ কৰে। তেওঁক যথাৰ্থভাৱেই ‘ফাডাৰ অফ ৰেফ্ৰিজাৰেছন’ বুলি অভিহিত কৰা হয়। ১৮৩৪ চনত জেকব পাৰকিসে এই পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰি প্ৰথম এক ব্যারহাবিক যন্ত্ৰ সাজি উলিয়ায়। ১৮৪১ চনত জন গোৰী নামৰ ফ্ৰিডাৰ এজন আমেৰিকান চিকিৎসকে ইভান্সৰ পদ্ধতিকে ব্যৱহাৰ কৰি বিশ্বৰ প্ৰথম মেকানিকেল ৰেফ্ৰিজাৰেছন ইউনিট এটা সাজি উলিয়ায়। ১৮৫৩ চনত ক্লেভেলেণ্ডে এজন অধ্যাপক আলেকজেণ্ডাৰ টুইনিঙে এনে এটা বাষ্প-সংকোচন ৰেফ্ৰিজাৰেটৰ সাজি উলিয়ায়, যি প্ৰতি দিনে এক টন পৰ্যন্ত বৰফ সৃষ্টি কৰিব পাৰিছিল। ১৮৫৬ চনত জেমছ হৈৰিছনে এম'নিয়া আৰু এবিধ ইথাৰ কম্প্রেছন ব্যৱহাৰ কৰি এটা বৰফ তৈয়াৰ কৰা যন্ত্ৰ নিৰ্মাণ কৰে। ফ্ৰান্সৰ এজন বিজ্ঞানী ফার্ডিনান্দ কাৰেই এম'নিয়াৰ সলনি বায়ু ব্যৱহাৰ কৰি এনে ধৰণৰ এক যন্ত্ৰ নিৰ্মাণ কৰে। তাৰ পাছত প্ৰধানকৈ ইংলণ্ড, ফ্ৰান্স আৰু আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰযুক্তিবিদসকলৰ প্ৰচেষ্টাত বিভিন্ন ধৰণৰ ৰেফ্ৰিজাৰেছন যন্ত্ৰ তৈয়াৰ কৰা হৈছিল।

বিশেষ নিবন্ধ

ঘৰৱা বেফিজারেটৰ

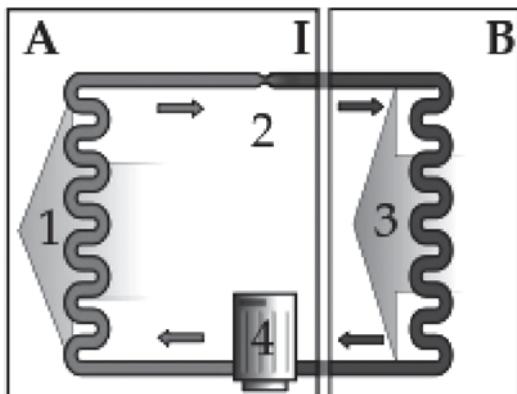
আমি এতিয়া যেনে ধৰণৰ ঘৰৱা বেফিজারেটৰ ব্যৱহাৰ কৰোঁ, তাৰ ব্যৱহাৰ আৰস্ত হোৱা এশ বছৰ হোৱাই নাই। অৱশ্যে ঘৰৱা বেফিজারেটৰ ব্যৱহাৰৰ প্ৰায় চল্লিছ বছৰমানৰ আগৰ পৰাই বাণিজ্যিক উদ্দেশ্যত বেফিজারেটৰ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। এইবোৰ বেছ ডাঙৰ আকাৰৰ আছিল আৰু শব্দও কৰিছিল যথেষ্ট বেছি। এনে বাণিজ্যিক বেফিজারেটৰত সাধাৰণতে এনহাইড্ৰাছ এমনিয়া (R-৭১৭) বা ছালফাৰ ডাইঅক্সাইডক (R-৭৬৪) বেফিজারেণ্ট বা ‘বেফিজারেটৰত ব্যৱহাৰ গেছ’ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। পাইপৰ ফাট বা জোৰাইদি সেইবোৰ গেছ মাজে মাজে বাহিৰলৈ ওলাই আছিল। সেই গেছবোৰ দাহ্য আৰু কিছু পৰিমাণে অপকাৰী আছিল। মুঠতে ঘৰৱা ব্যৱহাৰৰ বাবে তেনে বেফিজারেটৰ সুবিধাজনকতো নাছিলেই, নিৰাপদো নাছিল।

১৯১৩ চনত প্ৰযুক্তিবিদ ফ্ৰেড বলকে প্ৰথমবাৰৰ বাবে ঘৰৱা ব্যৱহাৰৰ বাবে উপযোগী এক বেফিজারেটৰ নিৰ্মাণ কৰে। তাৰ পাছত ১৯১৪ চনত নাথানিয়েল বি রেলছে এক ব্যৱহাৰিক বৈদ্যুতিক বেফিজারেছন ইউনিট সাজি উলিয়ায়। পাছত কেলভিনেটৰ কোম্পানীয়ে এই মডেলকে ব্যৱহাৰ কৰি ঘৰৱা বেফিজারেটৰ বাণিজ্যিকভাৱে নিৰ্মাণ কৰিছিল আৰু কিছু বছৰৰ আগলৈকে এই ব্যৱসায়ত প্ৰায় একচৰ্তা বাজত চলাইছিল। ১৯২২ চনত ‘এবজৰ্পচন বেফিজারেটৰ’ আৱিষ্কাৰ কৰা হয় আৰু ইও বেছ প্ৰসাৰ লাভ কৰে। ১৯৩০ৰ দশকত আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰত ঘৰৱা বেফিজারেটৰ বেছ জনপ্ৰিয় হৈ উঠিল। তাৰ মূল কাৰণ আছিল তাত বেফিজারেণ্ট হিচাপে ফ্ৰিয়ন-১২ (R-১২) নামৰ এধি গেছ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ লোৱা হ'ল। পাছে কুৰি শতিকাৰ শেষৰ ফালে গম পোৱা গ'ল যে ফ্ৰিয়নে বায়ুমণ্ডলৰ স্ট্ৰেটফিয়েৰৰ অ'জন্সন স্তৰৰ ক্ষতিসাধন কৰে আৰু মাৰাঞ্চক অতিবেঙ্গনীয়া ৰশিৰ পৃথিৱীলৈ অহাৰ পথ মুকলি কৰি দিয়ে। আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰত ১৯৩৪ চনত বেফিজারেণ্ট হিচাপে ফ্ৰিয়ন গেছৰ ব্যৱহাৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰা

হ'ল। ফ্ৰিয়ন গেছে তুলনামূলকভাৱে কম অপকাৰী টেট্ৰাফ্লুৰ ইথেন (R-১৩৪A) গেছৰ বাবে বাট মুকলি কৰি দিবলগীয়া হ'ল। পাছে এতিয়াও কিছুমান পুৰণি ফ্ৰিজত ফ্ৰিয়ন গেছ ব্যৱহাৰ হৈ আহিছে। ১৯৫০ চনমানলৈকে বেফিজারেটৰবোৰৰ বৰণ বগা হৈয়ে আছিল। পাছত অৱশ্যে বিভিন্ন ৰঙৰ বেফিজারেটৰ বজাৰত ওলাল।

ঘৰৱা বেফিজারেটৰৰ কেনেকৈ কাম কৰে?

প্ৰায়বোৰ ঘৰৱা বেফিজারেটৰতে ‘বাষ্প-সংকোচন চক্ৰ’ৰ সহায়ত বেফিজারেটৰৰ ভিতৰখন শীতল কৰা হয়। ছবিত এটা বাষ্প সংকোচন চক্ৰ দেখুওৱা হৈছে।



এই চক্ৰক দুই প্ৰধান অংশত ভাগ কৰিব পাৰি। ছবিৰ বাঁওফালৰ A বাকচটো হ'ল গৰম প্ৰকোষ্ঠ বা ‘হট কম্পার্টমেন্ট’। ইয়াক ‘কিচেন বক্স’ নামেৰেও জনা যায়। সেঁফালৰ বাকচটো হ'ল শীতল প্ৰকোষ্ঠ বা ‘ক'ল্ড কম্পার্টমেন্ট’। ইয়াক ‘বেফিজারেটৰ বক্স’ বুলিও কোৱা হয়। দুয়োৰে মাজত থাকে এক তাপ অপৰিবাহী মাধ্যম (I)।

এনে বেফিজারেটৰৰ কৰ্মপদ্ধতিৰ মূল ভাগ হ'ল শীতলক বা ‘কনডেনছাৰ’ (১), প্ৰসাৰণ কপাট বা ‘এক্সপানছন ভালভ’ (২), বাষ্পীভৰণ বা ‘ইভাপৰেটৰ’ ইউনিট (৩), আৰু কম্পেছৰ (৪)। এই চক্ৰত এক পৰিসংখণ বেফিজারেণ্ট (ধৰা হওক R-১৩৪) নিম্ন উৎপত্তাৰ বাষ্প বা বেফিজারেটৰৰ ভিতৰৰ উৎপত্তাৰ সামান্য বেছি উৎপত্তাত থকা গেছ হিচাপে কম্পেছৰত

বিশেষ নিবন্ধ

সোমায়। কম্প্রেছৰত সেই বাষ্পক সংকুচিত কৰা হয় আৰু সি উচ্চ চাপযুক্ত 'চুপাৰহীটেড' বা উফও নির্জল বাষ্প হিচাপে কম্প্রেছৰত পৰা ওলাই আহে। তাৰ পাছত ই কিছুমান সৰু সৰু নলী বা কইলযুক্ত শীতলক বা কণ্ডেনছাৰৰ মাজেৰে পাৰ হৈ যায়। এই নলীসমূহ কোঠাৰ বায়ুৰ পৰিবেশত থাকে আৰু ইহাঁতে সেই ৰেফিজারেটক শীতল কৰি জুলীয়া অৱস্থাপ্রাপ্ত কৰায়। ৰেফিজারেটৰিধি যেতিয়া শীতলকৰ পৰা ওলাই আহে, তেতিয়াও সি অলপ চাপযুক্ত হৈয়েই থাকে। পাছে তাৰ উষ্ণতা কমি কোঠাৰ উষ্ণতাতকৈ সামান্যহে বেছি হৈ থাকে। এইবাৰ সেই জুলীয়া ৰেফিজারেটক এটা প্ৰসাৰণ ভালভৰ মাজেদি এক নিন্ম চাপৰ অংশলৈ যাবলৈ দিয়া হয়। হঠাতে কমা চাপে প্ৰায় আধা অংশ জুলীয়া ৰেফিজারেটৰ বাষ্পীভৰন ঘটায়। বাষ্পীভৰনৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা লীন তাপ বাষ্পখনিয়ে তেতিয়াও জুলীয়া হৈ থকা অংশৰ পৰাই গ্ৰহণ কৰে, ফলত সেই জুলীয়া ৰেফিজারেটথিনি যথেষ্ট শীতল হৈ পৰে। ইয়াক 'আটো ৰেফিজারেছন' বুলি কোৱা হয়। এই শীতল আৰু আংশিক জুলীয়া ৰেফিজারেটথিনি এইবাৰ বাষ্পীভৰন বা ইভাপৰেটৰ অংশইদি পাৰ হৈ যায় আৰু যাওঁতে ৰেফিজারেটৰ বা ফ্ৰিজাৰ কম্পার্টমেণ্টত থকা এখন ফেনে এই ৰেফিজারেটক সম্পূৰ্ণভাৱে বাষ্পীভৃত কৰি পেলায়। তাৰ ফলত আৰু লীন তাপ গ্ৰহণ কৰি ই অধিক শীতল হৈ পৰে। ৰেফিজারেটথিনিৰ এই শীতলতা ৰেফিজারেটৰৰ ভিতৰৰ অংশই গ্ৰহণ কৰে। তাৰ পাছত ৰেফিজারেটথিনি পুনৰ কম্প্রেছৰলৈ যায় আৰু আগৰ চক্ৰৰ পুনৰাবৃত্তি কৰে। একেখনি ৰেফিজারেটৰে পুনৰ প্ৰবাহ হৈ থাকে বাবে বাবে ৰেফিজারেট দি থকাৰ প্ৰয়োজন নাই। পাছে বিভিন্ন ক্ষতিৰ বাবে কেইবামাহ বা বছৰৰ পাছত ৰেফিজারেট গেছ পুনৰ ভৰোৱাৰ দৰকাৰ হ'ব পাৰে।

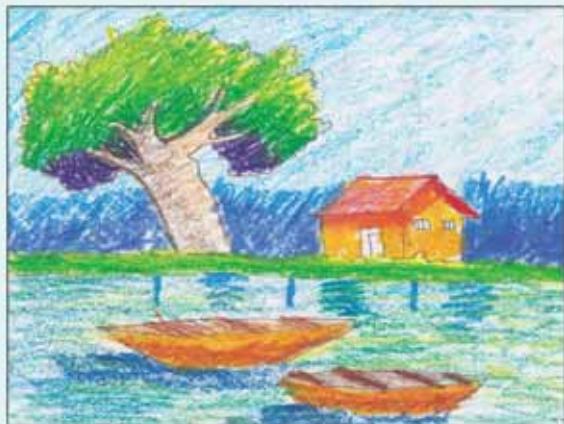
'এবজৰ্পছন ৰেফিজারেটৰ'ৰ কৰ্ম-পদ্ধতি বাষ্প-সংকোচন ৰেফিজারেটৰৰ দৰে নহয়। এনে ৰেফিজারেটৰত এলপিজি, সৌৰ তাপীয় শক্তি বা ৰেদ্যুতিক তাপপ্ৰয়োগ সঁজুলি আদিক তাপ উৎস হিচাপে

ব্যৱহাৰ কৰা হয় আৰু এনে উৎসই ৰেফিজারেটৰৰ ভিতৰৰ পৰা তাপ কঢ়িয়াই নি ভিতৰখন শীতল কৰি তোলে। 'পেল্টিয়াৰ এফেক্ট' ৰেফিজারেটৰত ৰেদ্যুতিক শক্তিৰ দ্বাৰা প্ৰত্যক্ষভাৱে তাপ পাঞ্চ কৰি উলিয়াই নিয়া হয়। বাষ্প-সংকোচন ৰেফিজারেটৰৰ তুলনাত এনে ৰেফিজারেটৰত শব্দও যথেষ্ট কম হয়।

মানুহৰ জীৱন-যাত্ৰা সলনি কৰি তোলাত ৰেফিজারেটৰ

ঘৰৱা ৰেফিজারেটৰে মানুহৰ জীৱন-যাত্ৰা যথেষ্ট সলনি কৰি তুলিলে। ৰেফিজারেটৰৰ ব্যৱহাৰৰ ফলত যিকোনো পৰিয়ালে বেছি সতেজ বস্তু খাব পৰা হ'ল। কিছুমান বস্তু যদি মানুহে সহজতে নষ্ট হৈ যাব পাৰে বুলি বেছিকৈ কিনাও নাছিল, ঘৰত ৰেফিজারেটৰ থকা বাবে সেই বস্তুকে সৰহাকৈ কিনি পইচা বাহি কৰিব পৰা হ'ল। ৰেফিজারেটৰে বন্ধনৰ খৰচ আৰু সময়ো যথেষ্ট কমাই দিলে। কাৰণ কিছুমান খাদ্য ৰেফিজারেটৰত বেয়া নোহোৱাকৈ ৰাখি পাছত গৰম কৰি খাব পৰা যায়। এনে কৰিলে তাত থকা খাদ্য গুণবোৰোৰে বিশেষ পৰিবৰ্তন নহয়। আগতে আইচক্রীমৰ দৰে সুসাদু খাদ্য খাবলৈ মানুহে বছত দূৰ বাটকুৰি বাবলগীয়া হৈছিল। তদুপৰি সেয়া য'তে পায়, তাতে খাবলগীয়া হৈছিল। ঘৰৱা ৰেফিজারেটৰে ঘৰতে বহি আইচক্রীম খাব পৰা পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিলে। গৰমত শীতল পানীয়ই কিমান স্বত্ত্বি আৰু আৰাম দিব পাৰে, সেয়া বুজঁতাইহে বুজে। ৰেফিজারেটৰে মানুহক সেই আৰাম দিলে। ৰেফিজারেটৰত পাব পৰা বৰফ বছতো কামতে ব্যৱহাৰ হ'ব পাৰে, বিশেষকৈ দুখ পোৱা বা আন পৰিস্থিতিত 'ফাষ্ট এইড' হিচাপে বৰফৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ব্যৱহাৰ আছে। এতিয়া মানুহে ঘৰত ফল বা পাচলিৰ বাৰী নথকাকৈয়ে প্ৰায় প্ৰতিদিনেই সতেজ ফল-মূল, পাচলি আদি খাব পাৰে। তাৰ বাবে কৃতিত্ব ৰেফিজারেটৱেই পাৰ। আজিকলি স্বাস্থ্য সচেতন লোকে বেছিকৈ শাক-পাচলি, ছালাড আদি খোৱা হৈছে। ৰেফিজারেটৰ নোহোৱা হ'লে ই সন্দৰ নহ'লহেতেন। তদুপৰি ৰেফিজারেটৰে তুষাবীভৃত খাদ্য-সামগ্ৰীৰ ব্যৱসায়ৰ এক বিশাল ক্ষেত্ৰও মুকলি কৰি দিলে। ♦

|||| শিক্ষার্থীয়ে অঁকা ছবি |||



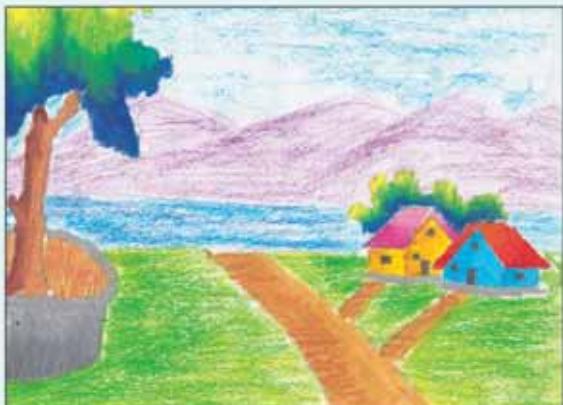
কৃষ্ণমান কলিতা, চতুর্থ গ



মানস প্রতিম শর্মা, পঞ্চম খ



প্রবেজ্যাতি নাথ, সপ্তম গ



শুভাংকর শহিকীয়া, পঞ্চম খ



হিমাংগ চৌধুরী, সপ্তম খ



ডেবাংগী দাস, ষষ্ঠ গ

বিভিন্ন দেশের বাস্তীয় প্রতীক



উত্তর মেচিডোনিয়া



মাদাগাস্কার



মালাবি



চেনেগাল



মরিচাই



মরিটেনিয়া



ভানুআটু



টুভলু



টিউনিঝিয়া



ট্রিনিদাদ আৰু ট'বাগো



চেকিয়া



চাড়